

བཞི་གས་ལྟ་བུ་གསུམ་མཁེ་
བཟུང་ཏིང་།

ཚུམ་པ་པོ། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་བྱ་མཆོ།
ཤེས་ཤེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུམ་ལྟེན་ཁང་།

༩༩། །འཛམ་དབང་ཁྲིམ་དགའི་དབང་ལོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་བརྩ་
 གསུམ་ལྷའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་ལོའི་རབ་ཁྲིའི་ཁྲིམ་
 འདིགས་མཛད་དེ་རྒྱུ་ཞེས་ཞུ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཕོ་མ་པ་ལོ། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
 སེར་ཤེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཕོ་མ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་མང་།

SJRB-0269

ཞོལ་བར་གསར་མ་ལ་གཞི་བཙུལ་བ་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྤྱིག་ཁང་གིས་ཁྱེད་སྤྱིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྤྱིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༡༠༡༥ ལོའི་རྒྱ་བཅུ་བར་གསར་ཏུ་རྩོམ་སྤྱིག་བྱས།

༡༠༡༠ ལོའི་རྒྱ་བཅུ་བར་བསྐྱར་སྤྱིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཞི་བར་སྐྱར་དང་བཅོས་སྤྱིག་པ། སྤེལ་བཅང་རར་འདོད།

དེབ་འདིའི་བར་སྐྱར་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་འོ་སྟོན། ii

ཞུ་སྟེན་པའི་གསལ་བཤད།vii

༡༡།།འཇམ་དཔལ་དུས་དབའི་དབང་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་བཙུག་སྐུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་བ་
དང་པོའི་ཟབ་ཁྱིད་ཟེན་གྱིས་འདི་གསལ་མཛད་དོ་རྗེའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

དེ་ལ་གང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྟེན། ༡༥

གང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་གཤད་བ། ༡༨

དེ་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ། ༡༩

དངོས་གཞི་བཤད་བ། ༢༤

དང་པོ་སྟོར་བ་བཤད་བ། ༢༤

བར་དོ་ཡོངས་སྐྱའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་དངོས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ༨༡

དབྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ ༧༥

ལས་རྒྱལ་མཆོག་ ༡༠༥

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ ༡༩༠

མཛད་པ་པོ་འོ་སྤྲོད།

ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནི། གྱི་ལོ་ ༡༩༠༣ ལོར་ཅེ་གཞུང་བྲག་དམར་མདོ་ཞེས་པའི་
ཡུལ་དུ་ཡབ་ནོའི་ཁོ་དང་ཡུམ་ཅིན་ཐང་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱུ་འབྱུངས།

དགྲུང་ལོ་བྲུག་གི་སྐལ་པ་ཁུ་པོ་དེ་སང་རྒྱ་མ་ལས་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲིག་སྦྱངས།
ལོ་དེར་དགེ་བསྟན་དང་རབ་བྱུང་གི་སྟོན་པ་ཞུས།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་བྲུག་པར་དབེན་གནས་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་བསམ་གཏན་འཕེལ་རྒྱས་
སྒྲིང་དུ་གནས་བཅུན་དགོན་མཆོག་དགེ་འདུན་ལས་ཆངས་སྟོང་དགེ་བསྟན་གྱི་སྟོན་པ་དང་རབ་
བྱུང་གི་སྟོན་པ་མདོས། ལོ་དེའི་ལུ་མཆོད་ཆེན་མོའི་ཆོས་ཐོག་གི་ཡར་འཛོགས་ལ་རྒྱ་བྱང་བཟ་
ཤེས་འབྲིལ་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲིང་གྲུ་ཆང་དུ་ཞུགས་ཏེ། བཟ་ཤེས་འབྲིལ་གྱི་ཁྱི་ཐོག་ཉེར་བརྒྱད་པ་
སྒྲིང་སྦྱལ་པའི་སྐུ་དགོན་མཆོག་དབྱེས་པའི་སྟོན་པ་ལས་བཅུ་བཞག་ཐོག་མར་གསན་པ་དང་།
བཤེས་གཉེན་དགོན་མཆོག་དོན་ཡོད་སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་བསྐྱུས་གྲགས་ན་པ་དང་སྟོར་སྦྱང་
དང་ཚོད་པ་གནང་ཞིང་། ར་སྟོད་བསྐྱུས་གྲ་སོགས་བསྐྱུས་གྲའི་སྟོར་དང་། སྟོན་གས་དང་ནམ་
འགེལ་སོགས་ཆད་མའི་སྟོར་གྱི་གཞུང་མང་པོར་གཟིགས་རྟོག་གནང་།

དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ལས་བྱེ་ལྟ་ལྟ་སོགས་ཀྱི་དབང་དང་། བྱང་ཆུབ་པ་དེ་
ལས་ཀྱི་ཁྱིད་སོགས་དང་། རྟོར་མས་པ་དགོན་མཆོག་དགེ་འདུན་དང་། རྒྱ་རིང་དགེ་བཤེས་ཚུལ་
ཁྱིམས་ཉི་མ་ལས་ཀྱང་སྟོང་འབྲུག་དང་། བཀའ་གདམས་གཞུང་བྲུག་སྟོར་ཚུལ་སོགས་ལུང་ཁྱིད་
གྱི་རྒྱན་གང་མང་གསན་པར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ ༡༩༡༥ ལོར་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ལས་རབ་བྱུང་བསྐྱར་
མ་དང་ཆོགས་སུ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཤིང་མཆོན་ལ་དགོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་

གསོལ།

དགྲུང་ལོ་ཉེ་ལུ་ ༡༩༢༩ ལོ་ནས་ཁྱི་ཐོག་ཉེར་དགུ་བ་དཔལ་མང་ཆུང་བ་དགོན་མཆོག་ཆོས་
འཕེལ་དང་། ལུ་མ་ཅུ་བ་ཕྱེ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ། སོ་གཅིག་བ་རྩོད་རམས་བ་དགོན་མཆོག་དབང་ལུག་
རྣམས་ལས་པར་ཕྱིན་གྱི་བཅི་བཞག་གསན་བ་དང་། སྤྱོད་བ་བཅི་བ་སོགས་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་
དང་། ཡིག་ཆ་གཙོ་བུས་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་བ་གནང་།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ ༡༩༣༦ ལོར་པར་ཕྱིན་གྱི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་པར་ཕྱིན་གྱི་གྲ་
སྐོར་གནང་ཞིང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་དབུ་འཇུགས་གནང་བ་དང་། ལུང་
ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། དཔལ་མང་རིན་པོ་ཆེ་ལས། དབུ་མ་འཇུག་བ་དང་། འཇུག་རྒྱུག་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ལུང་རིགས་སློན་མེ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ཅལ་བཤད་དང་
མཛུབ་ཁྲིད། བཤད་ལུང་སོགས་ཀྱང་གསན། ཁྱི་ཐུར་དགེ་འདུན་དར་རྒྱས་ལས་སྤོར་ཐུན་གྱི་
བཤད་རྒྱན་དང་། ལམ་རིམ་སློབ་སྤྱོད་། བསྐྱེད་རྩོགས་སོགས་གསན་སྐབས་ཟིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་
དང་། ཕྱེ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ལྟ་བུའི་གནད་གང་མང་ཞུས་ཤིང་ཟིན་གྱིས་ཀྱང་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་བ་ ༡༩༣༩ ལོར་འཛིན་གྲུ་མཛོད་དུ་ཕེབས་བ་དང་མཛོད་ཅ་དང་སྒོམ་ཆིག་
ཐུགས་འཛིན་དང་རྒྱན་སྒྲོར། ཡིག་ཆའི་མཐའ་དཔྱོད། མདོན་པའི་རྒྱ། མཛོད་རྒྱུག་ཐར་ལམ་
གསལ་གྱིད། མཛོད་རང་འབྲེལ་སོགས་རྒྱ་པོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ལུང་བསྐྱེགས་པའི་སྤྱིར་ནས་
ཆོས་མདོན་པའི་ཆོད་པ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་རྩོགས་པར་མཛད། སྐབས་དེར། ཆོས་མདོན་རྒྱ་
མཆོའི་མཐར་སོན་མོན་གྲ་བ། ཞེས་གྲགས་བ་མོན་གྲ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཀུ་ཤིས་ཀྱི་མཛད་པའི་
མཛོད་འབྲེལ་དེ་སྤྱི་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་ཁང་གོག་པོ་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་ཞིག་ལས་རྙེད་པ་ལའང་
གཞིགས་ཞིབ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་བ་ ༡༩༣༠ ལོར་འཇམ་བཞད་སློབ་ཐང་ཐུབ་བསྐྱན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་
མཆོས་མཁན་སློབ་སྐྱགས་མ་དང་། སློམ་ལྷ་རམས་པ་སློབ་ཐང་ཆོས་འཛིན་གྱིས་གསང་རྙོན། རོ་
རམས་བ་དགོན་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དུས་གོ་བ། སྤྱོད་པ་སློབ་ཐང་དགོན་མཆོག་དང་།

སྐྱགས་རམས་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་དར་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བ་མཛད་པའི་དད་པའི་
དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་བསྐྱར་སྐྱབ་ཐོག་དགེ་སློང་གི་སྟོན་པ་
མཛོད་ཀྱི་མཆོད་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་གསོལ།

དེ་ནས་སློབ་ཐབས་ལུང་རྟོགས་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་འདུལ་རྟེན་རིན་ཆེ་ཐེང་བའི་ལུང་རྒྱན་
གསན་ཞིང་། དཔལ་མང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྩེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལས། འདུལ་སྟོན་དང་། འདུལ་བ་རྒྱ་
མཚོའི་སྟེང་པོའི་བཤའ་ལུང་། འདུལ་རྟེན་གི་ས་བཅད་གཞིར་བཞག་བསྐྱུས་དོན་ལོར་བྱའི་དོ་ཤལ་
དང་སྐྱགས་པའི་མདོ་རྩའི་བཤའ་བ་གསན་པ་སོགས་རྒྱ་པོད་ཀྱི་འདུལ་བའི་གཞུང་རྣམས་ལ་
སྐྱགས་གཉིད་གནང་།

སྤྱིར་གསང་འདུས་རྩ་བཤའ་ཀྱི་རྒྱད་དང་། གཤེད་སྐོར་སོགས་པ་རྒྱད། བདེ་དབྱེས་དུས་
གསུམ། སྐྱེ་ཐོད་གདན་གསུམ་སོགས་པ་རྒྱད། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དུམ་བུ་བཞི་སོགས་སྐྱགས་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་པོད་དགོངས་འབྲེལ་རྣམས་ལ་འདུགས་ན་བསམ་མཛད།

གཞན་འཇམ་བཞད་སྐབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་
མཚན། རྩེ་ཁྲི་འཇམ་དབྱངས་སྐབ་བསྟན་ཉི་མ། དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་
བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་བྱུང་ནས་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་སོགས་གང་མང་གསན་པ་
དང་། གཏོར་བཟོ། བཅའ་གཤམ་། དབུ་ཅན་དབུ་མེད་ལ་རྩེ་སོགས་ཡིག་རིགས་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་
བྲིས་ལ་འདུས་སྐྱངས་པ་མཛད་ཅིང་། དུག་བྲིས་སོགས་ལ་བྱང་བས་འཇམ་བཞད་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པའི་
བྱུང་ཡིག་དང་། དབང་རྗེས་གནང་གི་མཆོད་གཡོག་གྲུང་གནང་། ཞོར་དུ་ཆོས་འབྱུང་། རྣམ་ཐར།
ལོ་རྒྱུས། དེབ་ཐེར་སོགས་ལ་འདུགས་ཉིག་མཛད།

དཔལ་མང་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ལས། སྤྱི་མདོ་ཀ་ལྷ་པ་དུམ་སིང་ཉའི་ལྷ་ཉི་མདོ་
རྒྱང་བ་བཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ཞ་ལུ་ལོ་ལྷ་བའི་བཤའ་སྐྱར་གཞུང་དོན་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་
ཁྲིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་མཆོད་སྟོར་དང་། མིང་དང་། ཀུན་བཤའ་སོགས་གསན་པ་དང་། རིག་སྤྱོ་
བཟང་ཆོས་འཕེལ་ལས་དབྱངས་ཅན་སྤྱི་མདོ་འབྲེལ་བ་གསལ་སྟོན་རི་མོ་དང་བཅས་པ། རིག་སྤྱོ་

འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་སྒོ་གྲོས་ལས་ཅན་བ་དང་། དེའི་བསྐྱུས་དོན་སྐྱེ་རིག་ཀྱི་མཆོར་བཤོད་
པའི་བྱ་གཞིངས་དང་སྐྱར་བའི་བཤའ་རྒྱུན་གསན་ཏེ་སྤེམ་སྒོར་གྱི་ཐེན་ཐིས་ཀྱང་མཛད། བཤེས་
གཉེན་དེ་དག་དང་། རྒྱལ་མཁན་ཆེན། དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་སྟོན་མེད་སོགས་ལས་པཎྜི་ཏ་
རྩ་ཨ་ཀ་ར་ཤེས་མཛད་པའི་སྤྲེལ་སྤྱོད་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། ལོ་ཆེན་རྩམ་ཤིའི་སྤྲེལ་
སྤྱོད་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་མེ་ལོང་སོགས་སྤྲེལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། མདོན་བཛྲོད་འཆི་
མེད་མཛོད་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་འདོད་འཛོའི་བ་མོ་སོགས་མདོན་བཛྲོད་ཀྱི་གཞུང་། སྟགས་ཀྱི་
སྟོན་ཐབས། བོད་ཀྱི་བདེའི་བསྟན་བཅོས་སྤྲུལ་ཉགས་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད། སྟན་རྒྱུ་དབྱངས་ཅན་
དབྱེས་སྤྱུ་དང་། དཔྱེའི་དགོངས་རྒྱུན་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད་སོགས་གསན་བ་དང་། ཨ་མཆོག་སྤྲུལ་
སྤྱོད་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོད་དང་། གུ་འཁོར་སྟགས་རམས་བ་སོགས་ལས། འུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་བ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཀྱི་བཤའ་བ་དང་། རྩོ་བྲག་བ་སྟན་ཐང་ཡབ་སྐུས་སོགས་ཀྱི་ཐེག་
ཅའི་སྟེང་ནས་ལྷ་ཐེག་དང་། མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཁྲིད། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ལྟར་
རྟོར་ཤིལ་ཅང་ཏེ་འུ་རྒྱུན་བྱུག་བཟོ་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་སྟོན། རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པའི་གཏམ་ཅིན་མ་ཞིའི་
མཛོད་ཁང་གི་ལུང་སོགས་གསན་བ་དང་། འདུལ་འཛིན་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་ལས་རིགས་ལྷན་
མཆོད་པའི་ཁོད་སྟངས་སོགས་དང་། རྒྱ་ཅིས་འཇམ་དབྱངས་མཆོད་པའི་མེ་ཏོག་དང་ཟུར་འདེབས།
འཇམ་དབྱངས་འཇུ་མ་ཐེད། དབྱངས་འཆར་གྱི་རྒྱུད། དེའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་རྒྱུན་སོགས་
གསན་བ་དང་། རྒྱུད་བཞི་གཙོ་བུས་པའི་སྟན་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱང་གསན་བ་
སོགས་དམ་བ་སྤྲུལ་ཅུ་ལྟག་བསྟེན་ནས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དབང་ཁྲིད་སོགས་ལ་གསན་
བསམ་གནང་།

ཐུན་བྱུག་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྟོར་སེམས་སྟོམ་བཟླས། བདག་འདུག་སོགས་རྒྱུན་ཏུ་མཛད་བ་
དང་། བཀའ་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སེང་བར་རྣམས་སུ་ཡན་ལག་བདུན་བ་དང་འབྲེལ་བར་མཐུལ་དང་
ལུག་སྤྱང་ལ་གཞིལ་བར་མཛད།

དུས་འཁོར་གྱི་ཆོང་དུ་རྣམ་སྟངས་མདོན་བྱང་གི་སྤྱོད་མཆོད་ཆ་ལག་དང་བཅས་བ་གསར་དུ་

བརྩམས་པ་སོགས་སྤྱོད་གསུང་བྱུགས་ཏེན་ཡང་མང་དུ་བཞེངས།

ཡུ་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་མང་པོ་སོ་སོར་ཐར་པའི་གཞི་ལ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱག་རི་དགོན་དང་། སྤར་
ལུང་བཟ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་གྱིང་། རྒྱག་དཀར་བྱང་ཆུབ་གླིང་སོགས་དགོན་གྱི་མང་པོར་ཐེབས་ཏེ་
དབང་ལུང་མན་ངག་གི་ཐབ་ཆོས་མང་དུ་གནང་བ་སོགས་སྤྱོད་གང་ཅོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
དང་། འཆད་ཚོད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད།

སྒོ་བ་མ་ལ། འཇམ་བཞད་སྤུལ་སྤྱོད་དང་། བཟ་ཤེས་འབྲེལ་གྱི་གསེར་ཁྱི་རྣམས་གསུམ། མཁན་
སོ་རྣམས་དང་། སྤྱ་སྤུལ་ཆེ་ཆུང་གང་མང་བྱུང་ངོ་། །

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་སྤྱོད་གསུམ་གསུང་ཆོས་ལ། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་
གཉིས། བྱང་གི་མི་འདི་དབང་བཤད། དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རིམ། ཆེ་དཔག་མེད་དང་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་
ཆེ་ཁྲིད་སྒྲོར་སོགས་ཆོས་ཆན་བཅུ་གྲག་ཁ་ཤས་དང་གསུང་རྒྱན་བྱག་ལེན་དོགས་གཙུག་ལོ་རྒྱུས་
སོགས་ཀྱི་ཐེན་བྲིས་དང་། བཟུང་བྱང་གང་ཡོད་པར་དུ་བཀོད་ན་པོ་ཉི་ཉི་ཤུར་ལོངས་པ་ཡོད་ཅིང་།
ལྷགས་མཁར་འབྲུལ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་བྱག་ཁྲིད་ཐེན་བྲིས་པར་དུ་བཀོད་མི་ཆོག་པའང་མང་ལ། ད་
སྔ་པར་བྱད་ཐེན་པ་སོ་ཉི་བདུན་བཞུགས།

འདིའི་རྣམ་ཐར་ལ། སྤྱི་ཁྱི་འཇམ་དབྱངས་བྱུབ་བསྟན་ཏེ་མས་བརྩམས་པའི་དམ་པ་འདིའི་སྤྱོད་
ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཆོགས་བཅད་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་དམ་པ་
དེའི་སྒོ་བ་མའི་གསང་བྱང་དབང་བྱུབ་བསྟན་ཏེ་མཆོས་མཛད་པ་སོགས་བཞུགས།

མཆན་གྱི་རྣམ་གངས། ཨ་ཁུ་ཆིང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཡུང་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཡུང་པ་
ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། སྤྱ་བྱང་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
ཨ་ཁུ་ཆིང་།

༡༩༧༩.༠༥.༡༩ ལ་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་སྒྲིག་པས་ཕྱོགས་བརྒྱུས་བྱས།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྡོན་ཤོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོན་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་
ཀྱི་སྤྲིག་སྐུ་ལས་ཁྱིམ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟོང་ནའང་། ཏུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་
པའི་མིའི་ཉེས་སྤོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརྒྱུག་ཏུ་བྱིན་ཟེན་བ་དང་།
ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརྒྱུག་ཏུ་འགྲོ་ཉིང་ཡོད་པར་བརྟེན་ཏུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་
མཆོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་ཏུས་ལ་བབ་པའི་
ལས་འགན་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙོང་
སྤྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱང་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཙོང་སྤྲིག་གི་
ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱིན་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་གསར་དུ་ཙོང་སྤྲིག་གསུང་
པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་བྱུང་བརྒྱུ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ལོས་པ་ལྟ་བུར་
སྒྲུང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྱེད་དང་ཞུ་སྤྲིག་གི་སྐབས་ཡིག་འབྲུག་གཅིག་བཙོས་ནོར་
ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཆ་འབྲུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་དང་བཙོ་བཙོས་མེད་པར་སོར་
འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གཤེད་ཆེ་བའི་གསུང་གཤེད་ཀྱི་ཉར་བའི་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཙོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅད་གཤེད་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཙོང་སྤྲིག་ཁང་ལ་མཆོན་ན། པར་གཞི་ཆོད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་
འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཙོང་སྤྲིག་གི་དུང་རྒྱ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་
བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཅུས་ཤིག་སྤྱར་བཞིན་ཡོད།

མཐའ་མཆན་སྟོན་སྐབས་དེ་དེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བསྐྱར་བའི་པར་གཞི་
ལ་**མ་ཕྱི**་ཞེས་དང་། པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྟེ་དཔེ་པར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་སྒྲུབ་པོ། ཞོལ། སྐུ་
འབྱུལ། རྒྱ་ཁྱེད་པར་མ་རྣམས། **སྟེ། བཟ། ཞོལ། སྐུ། རྒྱ།** སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་
མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་རྟགས་ཅན་ ***བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ཁོར་ཞིག་ཞུ་སྟེག་པས་
བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ ***འདིས་**ཞུ་སྟེག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་
ཆིག་མཆོན་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ **-བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་
དང་། **+བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་སྟག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

viii

ཡིག་འོར་བསྐབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྤྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་གྱི་སྤྱི་འབྲུམ་པར་མའི་ཐྲེབ་གངས་**༡༠** **༣** **མ** **དུན** **དོས།** ཡིག་ཐེང་**༤** **པ་ན།** **ཟླ་བྲང་**
པར་མའི་ཐྲེབ་གངས་**༡༡༠** **རྒྱ** **པ་དོས།** ཡིག་ཐེང་**༣** **པ་ན།** **བསྐྱབས་**ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་འོར་འཁྲལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་ལྷན་
རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྤྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤྲུས་
ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་ནས།

བྱི་ལོ་**༢༠༢༠** **ལྷ་ཁྲོའི་ཆེས་****༡༥**ལ།

༡༡། །འཇམ་དཔལ་དུས་དགའི་དབང་པོ་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་
བཙུག་སུམ་ལྷའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་
ཟེན་གྱིས་འདིགས་མཛད་དོ་རྗེའི་ཞལ་ལུང་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་གྲུ་རུ་བརྗེ་རྩེ་ར་ལྷ་ཡ། །འཇམ་པའི་དོ་རྗེ་བཙུག་སུམ་ལྷའི་འཁོར་
ལོའི། །རྣམ་རོལ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སྤྱང་མར་བཅས། །དབྱེས་པའི་གར་གྱིས་བགེགས་
དབྱང་ཀུན་ཆོམས་ལ། །མཆོག་ཐུན་དངོས་བྱ་བ་ལོར་བུའི་སྒོ་བརྒྱ་ཤེ། །

དཔལ་དོ་རྗེ་འདིགས་ཤེད་ཆེན་པོའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་བཞག་
ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་སྤྱགས་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོ་སྤྱགས་པལ་ཆེར་འབྲ། བར་དུ་ཆོགས་
བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ལ་མདོ་སྤྱགས་གཉིས་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་
གོང་འོག་ལ་འབྲ་མེན་ཡོད་པ་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྱགས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་
གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལོ་དེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་།
དེའི་ཕྱི་ལོ་ནག་པའི་ཉ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལུང་པོའི་རིར་ཞེར་མདོ་གསུངས་པ་དང་དུས་
མཚུངས་པར་རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་མཆོད་ཉན་དུ། རྒྱལ་

པོ་སྒྲ་བ་བཟང་པོ་འཁོར་ཤམ་ན་ལའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱེ་བ་དགུ་བཅུ་ཅ་དྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་
རྣམས་ལ་དུས་འཁོར་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་རབ་འབྱམས་གསུངས་བ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱ་
ན་མདོ་སྤགས་གཉིས་སུ་འདུ། སྤགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལས་དོན་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱུད་ནི་སྒྲ་མེད་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ལས་ཐབས་རྒྱུད། འདོད་ཆགས་
ཐབས་རྒྱུད་སོགས་གསུམ་ལས་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན།

དེ་ཡང་སྤུན་མོང་བ་པར་བྱིན་ཐེག་བ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་མུ་ངན་ཡོངས་མི་
འདལ། །ཆོས་ཀྱང་ཁུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བ་དང་ཕྱོགས་འབྲ་བར་མཆན་བརྗོད་
ལས། འདས་བའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །མ་འོང་རྣམས་ཀྱང་གསུང་
འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྗོགས་སངས་རྒྱུ་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་བ་གང་།
ཞེས་རྒྱུད་གསུངས་བ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་བཤད་བ་ལྟར་སྤྱོད་གཞི་དང་སྦྱར་ན་
རྒྱུད་རང་རང་གསུངས་ཚུལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མི་འབྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པས། འདི་ལ་དུ་སྒྲོ་
ཞང་གསུམ་ཀྱིས་སྤྲོ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་མཁའ་ལུམ་རོ་ལངས་མས་ཁྱུས་ནས་རྒྱུད་
གསུངས་པར་འདོད་བ་མ་སྤུན་ལ། ཁྱེ་བ་པོ་སྤྲོད་ཆོད་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་བདག་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པར་རྒྱུད་ལས་གསུངས། འདི་ལྟར་རྒྱུད་རང་རང་ལ་སྦྱར་
བ་པོ་གསུངས་པའང་མང་ལ། སྦྱིར་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྗོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་མཛོད་འཛིན་པར་བསྤགས། དེའང་རྒྱུད་སྦྱངས་མ་
སྦྱངས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་བསྐྱགས་མི་རུང་བས། ཁུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་རྣམས་
གཞུ་སྡེ་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དམ་པོར་གསང་བའི་
རྒྱུས་བཏབ་སྡེ་བཞུགས་པར་བཤད། སྡོན་པས་རྒྱུད་གསུངས་ཚུལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུད་

ཀླུ་གཞུང་གིས་ཐེན་སོ་མེད་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དྲུང་ཁྱིམ་
ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། །ཞེས་སོགས་དང་། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་
ནས། ཞེས་སོགས་འདིའི་སྒྲེང་གཞིའི་ས་བོན་དང་ཁུངས་ཡིན་པས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྩོ་
རྩེ་འཆང་གིས་འོག་མིན་དང་། དབང་ལྷག་འདུལ་ཆེད་ས་སྟེང་། བདུད་འདུལ་ཆེད་རྩོ་རྩེ་
གདན། གཤིན་རྩེ་འདུལ་ཆེད་ཐོད་པ་ལྷགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེད་རྣམས་སྤྱུག་སྤྱངས་པར་
འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ལས་གསུངས།

དེ་ནས་རེ་ཞིག་རྒྱུད་འདི་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་མི་བཞུགས་པས། རྣམ་འབྱོར་གྱི་
དབང་ལྷག་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏ་བརྩུ་ས་མཆན་བརྩོད་ཀྱི། རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་འཛིགས་
པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བརྩུ་ཏ་མང་པོ་ལ་བྲིས་པས། གཅིག་ན་རེ། ལུབ་
སྤྱོགས་ཨོ་རྒྱན་ན་འདིའི་ཆོག་རེ་རེ་དང་སྤྱར་བའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་
ཐོས་ནས། ཨོ་རྒྱན་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱུད་གདན་བངས་པ་ལ་དུ་སྟོ་ཞང་གསུམ་མཐུན་
ཡང་། ཅི་ལྟར་གསན་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱས་ལ་ཞབས་མཐེལ་དུ་སི་རྩུ་ར་སོགས་རྟེན་
མགྲོགས་ཀྱི་རྩེས་བྱུགས་ཏེ་ཕེབས་པས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རེད་ཅག་གི་སྤྱི་
བོར་བྱུགས་པའི་རྩེས་འདིའི་རྟེན་མཐེལ་དུ་བྱུགས་པས་འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་སྤྱི་བུ་
ཚུགས་སྤྱུ་བཞག་ཅེས་སོགས་འདྲ་མིན་མང་།

གང་ལྟར་ཡང་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞིག་རྒྱུ་ལེན་དུ་འོང་བའི་རྟེན་པ་ས་ལ་མི་རེག་
པར་འགྲོ་བ་གཞིགས་ནས། ལུལ་འདི་ན་རོ་མཆར་བ་ཅི་ཡོད་བྲིས་པས། རྩོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་སྒྲུང་མགོ་ཅན་བྱ་བ་ཡོད། དེའི་གདམས་པ་ཁོ་མོ་དང་གཞན་དག་གིས་
ཀྱང་ཤེས་ཟེར་བས་རྩེས་སྤྱུ་འཛིན་པར་ཞུས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ལས་

གདམས་པ་ནོད་པ་ལ་ཚོད་པ་མེད། ཡང་རྒྱད་འབྲུམ་པའི་སྒྲེགས་བཅ་གདན་བྲངས་
བས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་མི་ལྷས་ལོག་ནས་བྱིར་བྱིར་ཏེ་བྱར་མ་ཞིག་གཏད་
ནས་འདིས་ཅི་ཙམ་ཕྱག་པ་བྱིར་ཞེས་པའང་ཡོད། ཞག་བདུན་དུ་སྒོ་ལ་གང་ཟིན་པ་
ཙམ་བྱིར། དེ་ལས་ལྷག་པའི་གདུལ་བྱ་མེད་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད།

གང་ལྟར་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་རྟོག་བདུན། རྟོག་གསུམ། ཉེ་ལོ་
པའི་རྟོག་པ། ཚུ་རྩུན་རྟེན་པའི་རྟོག་པ། གདོང་བྲག་གི་རྒྱད། དམར་ནག་གི་རྒྱད་རྣམས་
ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པས་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་འབྲ་བར་ཆད་མར་མཛོད། གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟུགས་
ལ་རྒྱུད་རྣམ་དག་ཏུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། སྒྲོ་ལྷགས་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་
སྟངས་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁུངས་སུ་འདེན་པར་མཛོད། དེ་ལས་ཨ་མོ་རྣ་བཟླ་
རམ་དོན་ཡོད་དོ་ཟེ་ཆེ་བ་སོགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་རིས་པ་མང་ཡང་བོད་དུ་དེ་སྒྲོ་
ཞེས་གསུམ་གྲགས་ཆེ། དུ་ལོ་རྩ་བ་དོ་ཟེ་གྲགས་ཀྱིས་བལ་པོ་ཐུགས་ཟེ་ཆེན་པོ་འཕམ་
མེལ་སྒྲིང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་ཐུག་མཛུ་བ་བཅད་པས་རྩ་རོ་ཐུག་དུས་
གཉིས་ལས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་མགོ་བཙུགས་ནས་དབང་དང་གདམས་པ་རྩོགས་པར་
གསལ། ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་མཐར་བྱིན་ནས་བསམ་
གཏན་ཙམ་ཀྱིས་ལས་བཞི་འབྲུབ་པའི་སྐབས་ལ་སྒྲེབས་པས་མདོན་སྒྲོད་མཛོད་
ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་མང་།

སྒྲ་ཆེའི་སྒྲད་ལ་སྒྲིད་ཡོད་སྟོང་ནི་ལུ་མེ་རྟོག་ལྷན་ཀྱི་གསར་ཐུགས་ཆོས་རྩོང་
དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེར་སྒྲ་འདས་པའི་གདུང་རིམ་པོ་ལྷན་མདའི་མཆོད་རྟེན་ཀྱི་བུས་

བར་བཞུགས་པ། སྒྲུ་རྫོང་བྱང་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་མཆན་ལོ་གཙང་པོར་
ཀོ་བྲུ་ལ་འབྲས་སྦྲངས་སུ་གདན་བྲངས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེར་བྱལ་བས་
སྒྲགས་ཁང་གི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། བྱག་མཛུབ་གཅིག་དེ་
ལ་གནང་བ་གཟུངས་སུ་བཞུགས་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བྱིས་ཁྱི་དགེ་འདུན་ཕྱན་
ཆོགས་པའི་བྱག་ཏུ་བྱུང་བ་རེད། ཕྱན་གྱི་ལུང་བ་དེའི་ཚུར་ཁར་གཉན་ལོ་རྩ་བ་དར་
མ་གྲགས་བཞུགས་པས་ད་ལྟའང་དེར་གཉན་མགོན་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཅན་ཡོད་པར་
འདུག །རྩ་གཉན་གཉིས་མ་སྦྱ་འགྲས་ཤོར་བར་གྲགས་ཀྱང་གཉན་གྱིས་རྩ་ལོ་
འཛིགས་བྱེད་གནས་ས་གང་བ་དང་། རྩ་ལོས་མགོན་པོའི་ལྟོ་བ་ལུང་བ་ལྟ་བུའི་ནང་
གཉན་ལོ་འཁོར་བཅས་ཚུད་པ་གཟིགས་ནས་པན་ཚུན་ཐུག་མ་རྟེན་ཚུལ་མཛད་པ་
རྣམས་འབྱོར་བ་ནང་པན་ཚུན་བོད་ཆོད་སྦྱལ་ནས་རྟོགས་པའི་བོག་འདོན་བ་ཡིན། ཀུན་
མཁྱེན་གོང་མས་ཀྱང་ཕྱན་གྱི་མདར་འཛིགས་བྱེད་གཟིགས་པ་དེ་འབྲའི་རྟེན་འབྲེལ་
གྱིས་ཡིན་པ་འདྲ།

གཞན་ཡང་ཤམ་པོས་གངས་པབ་ནས་གྲུ་བ་གཅིག་འདས་པ་ལ། ཤམ་པོ་
རུས་མ་སྦྱ་ཆེ་མཉོའམ། རྩ་གན་ལོ་རྩ་གས་མཉོའམ། འཛིགས་བྱེད་མ་སྦྱ་རུས་རྩུང་
མཉོའམ། རྩ་མཆོན་ཅེ་མོ་བྲང་མཉོའམ། ཞེས་བསྒྲིགས་པས་མ་བཟོད་བར་གྲུ་བཙུན་
ལྟ་བུ་སྦྱལ་བ་དང་། ཆང་དང་བྱད་མེད་བསྟེན། མདོན་སྦྱོད་གྱིས་གཞན་གསོད།
བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་པར། སྦྱོ་འདུལ་འཛིན་པས་མ་རངས་བ་དུ་མ་
མཛད་པས། ཤམ་ཆང་བཟའ་བ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན། །དམ་ཉམས་གསོད་པ་
སྒྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཡིན། །བྱད་མེད་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་ཡིན། །ང་ཡིས་དེ་

ལྷ་ར་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ན། །འདུལ་འཇིག་དགེ་སྤྱོད་དག་དང་འགལ་བ་
མེད། །དེ་བས་དམ་ཉམས་ལོག་ལྟ་ཅན་ཁྲིད་ཀྱང་། །ཞག་བདུན་ཐོ་རངས་གཤེགས་
སུ་གསོལ་བར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས།

སྤུ་བཀྱན་རིན་པོ་ཆེས། གསུངས་ལུགས་དེའི་བབས་ལ་དབག་ན་དུ་ལོ་
ཁོང་གི་སྤྱིང་དུ་ཅིག་འབབ་ཀྱང་ཞག་བདུན་པའི་ཐོ་རངས་སྤྱོད་འདུལ་འདས་འདུག་
གསུངས། ཆོས་ལ་བཀའ་དམ་པས་དུ་ཤོད་དུ་དུ་ཅེ་སེམས་འཇིག། མཆན་མ་གྲེན་
འབྲེང་། མཆན་མོ་རྒྱ་བ་སོགས་ཐོ་ཅམ་ལས་ལམ་རིམ་མི་གསལ། དབང་ཡོན་
གསེར་སྤང་རེ་དགོས་པས་འདྲ་མིན་སྤུལ་བར་གཤོང་དུག་གནང་ཚུལ་སོགས་ལོ་
རྒྱུས་མང་དུ་གསུངས། བོད་སྤྲ་མ་སྤྱངས་སྟོབས་དང་ཡིད་ཆེས་དད་བརྩོན་ཆེ་བས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་མི་
འགྲོ་སོགས་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱར་ན་ཅི་འདྲ་ཡོད་སུས་ཤེས་ཀྱང་འཕྲལ་
བལྟས་ཆོད་མཁས་པ་དང་བྱབ་པས་ས་བྲབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་།

འོན་ཀྱང་མདོ་སྤྲགས་ཡོངས་ཇོགས་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་བྱིལ་ནས་
གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉེན་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པ་ཆང་ལ་མ་རྟོར་
བ་གསལ་བར་འདོམས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདྲ་བ་མ་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་
དུ་སྤྱོད་འབྱུང་གིས་ཨ་མོ་ལྷ་བརྩེ་ཆུང་བ་དང་། འང་ལོ་རྩ་བ་སྤྲུལ་བྱ་དུ་འཕམ་ཤེས་
རབ་སྒྲུ་མས་ཀྱང་ཨ་མོ་ལྷ་བརྩེ་ལ་འཇིགས་ཀྱིས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གསན་པས་ད་ལྟ་དུའི་
ཆོས་སྐོར་ལ་དུ་ཤོད། འང་གི་ཆོས་སྐོར་དབལ་ཤོད། སྤྱིའི་ཆོས་སྐོར་ཐོར་བུ་ཡོད།
གཞན་མལ་ལོ་རྩ་བ་སྤྲུལ་བྱ་གསལ། གཉོས་ལོ་རྩ་བ་ཡོན་ཏན་གསལ་སོགས་ལས་

བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་རྗེ་སྟེན་བཞུགས་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསན་པར་
མཛད་དེ། དེ་ཡང་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཞེས་ལྷ་འདིའི་སྒྲོན་མ་གྲུབ་པའི་གོ་
འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་དེ་སྤྱོད་འབྲུམ་མན་གྱི་ཚུད་ཀར་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་
དུས་མི་ལམ་དུ་རྟོ་མེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཞལ་གཟིགས། དངོས་སུ་གཟིགས་པར་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་སང་པོད་ད་ཅམ་ལྷང་བ་འདིའི་མདར་འོང་། དེ་བར་དུ་བདེ་
བར་གྱིས་གསུངས།

ལོ་རྗེས་མར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འཁྲུངས་པ་ན་སྤར་གྱི་མཆན་མིས་དེ་འདི་ལ་
དགོངས་པར་མངོན་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་ནས་འཇམ་དབྱངས་རིལ་བུ་གནང་བ་
སོགས་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ངེས་དོན་དུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོ་མའི་རྣམ་
པར་རོལ་བ་ཕྱོགས་ཞེན་ཅམ་མིན་པར་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་གྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དབྱངས་ལ། ངན་ལྷ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ལྷང་བསྟན་པས། ཁྲོད་
ཉིད་ཅེས་སྤྱལ་བ་ཅམ་མིན་པར་འཇམ་དབྱངས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་འབྱོན་པ་དང་།
གྱིས་པའི་གཞུགས་ཞེས་ས་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པ་རྗེ་བཙུན་རང་གི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་
པར་སོ་སྟེ་ཐ་མལ་བ་ལྟར་བསྟན་ཡང་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཉེན་དུ་བྱོན་པ་
དང་ཁྱད་མེད་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་འདིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་མཉམ་མེད་ཐོ་
ཆེན་པོས་ཁྱེད་ཀྱི་འབྲོམ་གསུམ་སོགས་ལ་ལྷགས་སྒོལ་འདི་ཉིད་བསྟན་པས་བཀའ་
གདམས་པ་ཞེས་སྤྱབ་པ་སྟོང་པོར་མཛད་དེ་བསྟན་པའི་སྒོལ་མ་ཉམས་པར་བརྒྱང་བ་
ལས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་ཤར་རྒྱབ་གྱི་མཐའི་བར་འཁྲལ་མེད་གྱི་བསྟན་པས་བྱབ་
པར་མཛད་པ་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ཀྱང་སྤྱལ་བར་གོ་དགོས་པ་ལྟར་ཡོད་ལ། དེའི་
ཚུལ་ཡང་རྗེ་རང་གི་རྟོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ་ལྟར་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་མཁས་
བྱུང་སྤྱུས་ཀྱང་མཛད་མ་སྤོང་བ་ལྟ་བུའི་ཐོས་བསམ་གནང་བས་སྤྱི་ཕྱི་འཁྲུག་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་དུ་བྱུང་། རྗེ་བཙུན་གྱི་བཀའ་ལྟར་འཁོར་དག་པ་རྣམས་
བརྒྱུད་ཁིད་ནས་འོལ་ཁར་སྤྱབ་པ་མཛད། དེས་ཀྱང་སྤྱགས་མ་ཆིམ་བར་རྒྱ་གར་
ཤིང་གི་རི་ལ་སྤྱོད་དང་མི་འཁྲུག་མཛུལ་ཏེ་ལྟ་བུའི་ཕུ་ཐག་གཙོད་པར་བཞེད་པ་
སྟོན་ཐག་བྱུང་ཆེན་ནས་མཁའ་རྒྱལ་མཆོད་གྱིས་བཞེད་བཏབ། འཇམ་པའི་དབྱངས་
གྱིས་ཁྲོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོ་སྤྱབ་ནས་ཞལ་
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་མི་དང་མི་ལབ་པ་ལྟར་མདོ་སྤྱགས་ཟབ་རྒྱས་གྱི་གདམས་
པ་མཐའ་ཡས་པ་གསུན་ཏེ་གསུང་རབ་རབ་འབྱུངས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འི་ལྟ་བ་
བཞིན་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད།

ཞི་ལྟག་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་གང་སྤྱང་
ལྟའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱུང་བར་ཅན་བརྟེན་པ་
སོགས་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོ་དངོས་དང་། ལུན་མོང་བ་ཞི་
ཁྲོའི་ཞལ་གཟིགས། གསུང་གི་སྤང་བ་སྦྱལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བོད་དུ་འགྱུར་
བའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་འི་སྟེན་གསུན་པ་ལ་བར་སྐབས་སུ་འཁྲུལ་བའི་བྱི་
མ་གང་ཡོད་བསལ་ཏེ་དག་ཐེར་མད་དུ་བྱུང་བ་མཛད། བྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཞི་
ཁྲོས་མངོན་སུམ་དུ་དབང་བསྐྱུང་། གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཆང་བ་མེད་
པ་འདོམས་པར་མཛད་པས་ཀུན་གཟིགས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས། དུ་སྤྱགས་གྱི་འཛིགས་

བྱེད་མིན་བྱས་ན་འཇིགས་བྱེད་དན་པར་སོང་དོགས་མི་དགོས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་དབང་བསྐྱར་ཏེ་གདམས་པ་གནང་བས་དགེ་ལུགས་ཀྱི་
འཇིགས་བྱེད་བྱས་པས་ཆོག་གསུངས་པར། དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དེ་རྙིང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་གོགས་ཆོལ་བ་ལས་གསུང་བྱང་པོ་མིན་གསུངས་པའང་ཡོད།

གང་ལྟར་དུ་ལུགས་ཡིན་པ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ལས་དབང་གསན་པ་
ལས་ལྷག་པའི་སྐུབ་བྱེད་ཅི་དགོས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གསན་ཡང་དེ་
ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བས་གཞན་དང་ག་ལ་གཅིག་། དེར་མ་ཟད་གསང་
ནམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལྟ་དང་པཎ་གྲུབ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟ་བུའི་ཞལ་
གཟིགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་རྗེ་རང་ཉིད་དེ་དག་གི་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་། འདི་དག་
གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་འདི་དག་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་
ནས་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་ལ་པན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
འདིའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཁས་གྲུབ་རྗེ། རྟོགས་ལྡན་པ། རྗེ་ཤེར་སངས་
གསུམ་ལ་གནང་། རྟོགས་ལྡན་པ་ལས་དབེན་ས་དང་། མཁས་གྲུབ་ལས་སྤང་དབེན།
ཤེར་སངས་ལས་རྒྱད་སྟོད་སྤང་ལ་བརྒྱད་པ་གྱིས། དེའང་བསྐྱན་པ་གནས་པ་དགེ་
འདུན་གྱི་སྤེལ་རགས་ལས་པར་དགོངས་ནས། རྗེས་སེར་ཆོས་སྤྲིངས་སུ་འབྲེལ་བ་
བཞི་སྐྱགས་གནང་ནས་མཐར་ཐེགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཏོག་སྟེ་འདིའི་བདག་སྐུབ་པ་སུ་
ཡོད་ཅེས་ལན་གསུམ་གསུངས་པར་རྗེ་ཤེར་སངས་ལས་ཐུག་སྐུལ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་
དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་ཞུས་པ་སྟོན་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་
རྟོག་གི་སྐུན་སྤར་རྒྱལ་སྤྲེལ་སྟོན་ཆེན་པོས་མདོ་སྐྱགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་

བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས་རྗེ་རིན་
པོ་ཆེ་དབང་པོའི་རྟོག་དང་། ཤེར་སེང་སྙིང་སྙིང་བས་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པ་དང་། རྫོང་རྗེ་
འཆང་དང་གསང་བདག་ལྟར་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་ཀྱང་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་
པའི་གསུང་རྒྱན་ཡང་ཡོད།

དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འབྲེལ་བ་བཞེས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲེགས་བཅ། ཤོ་ཀ་ལི། རྣང་
མཚོད་ཀྱི་ཀ་ལུ་ལ། དགའ་ལྡན་ནས་གཏེར་དུ་བཞེས་པའི་ཞལ་འབག་དང་ཐོད་
ཞགས། རྫོང་བྲིལ་སོགས་གནང་སྟེ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་དབང་
བསྐྱར་བས་རྗེའི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་དང་། ལུང་བསྟན་ལྟར་གཙང་གི་
ལྷན་པོ་ཅིར་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་། དབུས་ཀྱི་སྤྲད་རྒྱུད་ཚུགས། དེ་དུས་སྤྱི་རྗེས་
དང་གཞིས་ཀ་མང་པོའི་ཅིས་གདབ་མི་དགོས་པར་སྤོབ་མ་གང་འདུས་པ་ལ་འཆད་
ཉན་ཅལ་དུ་བཏོན། ཆ་རྒྱུན་མེད་པས་ཆོས་པར་བཏེག་ཅིས་ཆོས་མཆམས་སུ་
དཔོན་སྤོབ་ལྷན་ཅིག་འཆད་ཉན་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་ངང་ནས་ཆོས་ཐོག་རྗེས་མའི་
སྤྱིན་བདག་ཆོལ་ཞིང་ཐེབས། རེམ་པས་དད་པ་ཅན་དག་གིས་མཐུན་རྒྱུན་སྤྱར་ནས་
གཞི་ཟེན་པ་བྱུང་བ་རེད།

ལན་གཅིག་རྗེ་ཤེར་སེང་སྤྲོ་བ་མང་པོའི་ཆོགས་དང་ལྷན་ཅིག་བཞུགས་
པའི་གཡས་ཀྱི་གྲལ་མགོར་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། གཡོན་གྱི་གྲལ་
མགོར་འདུལ་དཀར་བ་གྲགས་པ་དཔལ་ལྡན་ནས་འདུལ་འཛིན་སློ་གྲོས་སྤྲས་པ་
བཞུགས། འདུལ་དཀར་ནག་ཞལ་རས་ལས་བཏགས་པ་འབྲ། ཤེར་སེང་གིས་འདུལ་
ནག་པར་བྱོད་ཀྱི་ལོ་སྤྱིང་ཅི་ཡིན་གསུངས། ཏྲ་ལགས་ཞུས་པས། འོན་གཡལ་གྱི་

སར་རྟ་བཞབ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གྱིས་གཤག་གི་ལུང་པར་རྒྱད་གྱི་འཆད་ཉན་
 གྱིས་གསུངས། ཟླ་མའི་གསུང་ཆད་མར་བྱས་ནས་ས་དེ་ཅད་བཅད་ནས་ཤེས་
 པས་གཤག་གི་ནང་ཟེར་བ་རྟེན། དེར་གང་བ་བྱས་ནས་རིམ་གཉིས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 བསྐྱོར་ཞིང་བཞུགས། ཟློབ་མ་འགའ་འདུས་བ་ལ་རྒྱད་གྱི་འཆད་ཉན་མཛད།

ནམ་ཞིག་ཤིང་བ་ནང་འཁྱགས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་མི་མང་པོ་བསད་པའི་སྤྱི་ག་
 སྤྱིང་ལ་གདན་དྲངས་ནས་ཁང་པའི་ཤིང་ཕུལ་བས་འདྲུ་ཁང་དང་། མི་བསད་པའི་
 སྤྱིང་གིས་གསང་རྟེན་མཛད་དེ་སྤང་རྒྱུད་དམ་གཙང་སྟོང་རྒྱུད་པ་ཚུགས། གཙང་གི་
 རྒྱུད་སྟོང་དང་། དབུས་ཀྱི་སྤང་རྒྱུད་གཉིས་ཚུ་མིག་ལུང་དུ་དབྱར་གནས་ལྟ་ཅིག་
 མཛད་དེ་གཅིག་ལ་གཅིག་ལ་སྤྱག་སྟོང་དགོས། སྤང་རྒྱུད་དུ་ད་ལྟའི་བར་དབྱར་ཕྱི་
 མ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་གཙང་བ་རྒྱལ་པོའི་དུས་འཁྱགས་
 གྱིས་ལམ་འགག་ནས་ཆད་བ་རེད། འདུལ་ནག་པའི་དཔོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དགེ་
 འདུན་འཕེལ་དང་། འདུལ་ནག་སྤྱལ་སྤྱུ་བཤ་ཆེན་བསམ་བློབ་རྒྱ་མཆོ་ནས་སྤང་རྒྱུད་
 དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་བར་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས་དང་
 མགོན་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་སྤང་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྲད་རྒྱུད་པ་སྡེ་པ་གཞུང་ལ་རིམ་བྱོར་ཐེབས་སྐབས་ཀུན་གཟིགས་ལུ་པ་
 ཆེན་པོར་མཇུག་བས་སྟོབ་དཔོན་པ་ལ་འཕྲོས་པ་མཛད་པའི་ལན་གྱིས་སྤྲུགས་
 འཕྲོག་ནས་བསྐྲགས་བརྗོད་གནང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱང་རྒྱ་རྒྱ་དབང་ཆོས་སྣན་དང་
 ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དགེ་སྤྲུགས་པའི་སྣན་
 བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་སྲད་དང་དཔེན་ས་ནས་བརྒྱུད་པ་སྲད་རྒྱུད་དཀོན་མཆོག་

ཡར་འཕེལ་དང་། བཀྲས་ལྷུན་སྒྲགས་ཆེན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་རྣམ་གཉིས་ལ་
བཞུགས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་སྒྲིན་པས་ཉན་ཐབས་བྱེད་ཅེས་གྲོས་བྲས། དེ་སྐབས་
སྔད་རྒྱུད་རྒྱུད་ཆེན་པས་ཀྱང་སྐྱོན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པའི་སྔོད་རུང་གི་སྒྲོབ་མ་ཁྲག་
ལ་སོག་ཅེས་ཆོས་རྒྱལ་ལ་གཏོར་མ་བཏང་ནས་འཕྲིན་བཅོལ་མཛད་པས་མེར་གན་
ལྷ་མ་ངག་དབང་སྒོ་གྲོས་པས་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱུ་མའི་ཁྱིད་སོགས་གསལ་ཏེ་མན་
ངག་ཐོར་བྱའི་བཀའ་བབས། ལུང་སྐྱུས་བཀྲས་ལྷུན་སྒྲགས་ཆེན་སོགས་ལས་ཆོས་
བཀའ་མང་པོ་དང་། སྔད་རྒྱུད་ལས་བདེ་མཆོག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མན་ངག་མང་དུ་
གསལ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་བབས།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་སྔད་རྒྱུད་པ་དགུང་ལོ་བརྒྱུད་ཅུའི་
དུས་མཇལ་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས། ལམ་བར་ཆར་གྱིས་བརྒྱན། ན་བཟང་
དང་ཇ་གནད། ཁ་དར་ལྷ་འཕེལ་ལུལ། ཞབས་སྤྱི་བོར་གྲངས། འཕྲོས་པ་གནད་པའི་
ལན་གྱིས་མཉེས། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས་སོགས་མན་ངག་
བྱམ་པ་གང་ཤོར་གསན། གཞིམས་ལུག་ཏུ་ཁྱིད་བསྐྱངས། སྐབས་སུ་དོགས་གཙོད་
བྲས། མན་ངག་ཟིན་གྱིས་སུ་བཏབ་པ་ད་ལྟའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། ཞ་ལུའི་རྩ་ཆོག་གི་
མཆོན་འགྲེལ་སོགས་ཡིན། ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྒྱུད་ཆེན་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱི་བར་
ངོས་འཛིན་མཛད། མདོ་སྔད་དུ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་འཇུགས་པ་སོགས་ལུང་
བསྐྱོན་དང་། འདུས་པའི་བཀའ་བབས་ཏེ་ཆོས་བདག་པོ་ལ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ཞེས་
དབྱེས་ཆོར་དང་། རང་གི་སྤྱགས་སྤྲས་གཅིག་ལུང་གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པར་
གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་མས་ཁྱི་རྒྱ་ནག་པ་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ་དང་། མེར་གན་ལྷ་མ་

ངག་དབང་སློབ་གྲོས། ལུང་སྤྱད་ངག་དབང་ཆོས་ལུན་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྤྱད་རྒྱུ་དང་
སྤྱད་དང་དབེན་སའི་གདམས་པ་གང་ཡོད་ཞིབ་པར་གསུམ། ཐང་སག་པ་དངོས་བྱུབ་
རྒྱ་མཚོས་སྤྱད་རྒྱུ་ལས་འཛིགས་གསང་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་གསལ་ཏེ་ཟིན་གྱིས་ཀྱང་
མཛད་ནས་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་བབས། སློབ་མ་གཅིག་ལྟ་སའི་པར་ཁའི་གིབ་ཀྱི་
ལུང་པར་བཞུགས་པ་བྲ་ས་དང་མཚན་ཅིམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་སྟུན་བརྒྱུད་ཀྱི་
གདམས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་མཚོག་བརྟེན་པ་དེ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་
བྱེད་པའི་བཀའ་བབས་ཡིན་ཞེས་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་གསུངས་པར་བྲག་དཀར་
དཀར་བཙུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

བཀའ་བབས་ཀྱི་སློབ་མ་ལྟ་པོ་དེ་ལ་འཁོར་གྱི་ཐ་མ་དོན་མཆེད་ལྟ་ཞེས་ཐང་
སག་པའི་ཟིན་གྱིས་ལས་གསུངས། རྒྱུད་ཆེན་དང་གོང་མ་བཞི་ལ་རྒྱུད་ཆེན་ཡབ་
སྲས་ལྟ་ཟེར། ཐང་སག་པས་ཀྱང་མན་ངག་གི་ཞིབ་ཆ་མཐའ་དག་པར་ཀུན་མཁྱེན་
གོང་མ་ལས་གསལ་བ་དང་། ཞོག་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུབ་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་ལ་
བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཀྱི་ཁྱིད་ཞུས་པར་མདོར་བསྡུས་པེ་གནང་ནས། ཐང་
སག་དགའ་ལྟན་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྒྲ་མ་འདི་དེད་རང་གི་ཡང་སློབ་མ་ཡིན་པས་ཁོང་ལ་
ཉན་པས་འཇུག་ཞེས་བཏང་ཚུལ་རྣམས་ཐར་ལྟར་ཡིན། ལུང་སུ་ལྟོག་དཔོན་སློབ་
བྱམས་པས་གསང་འཛིགས་གཉིས་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུབ་དང་། བདེ་མཚོག་འཇམ་
དབྱངས་བདེ་བའི་དོན་ལས་གསལ་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་སྟོན་དབྱིད་ལ་བདེ་ལམ་དང་
ཞལ་ལུང་། མཐུག་ཏུ་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་པེ་མོས་ཀྱིས་
གནང་བ་བསོད་བྲགས་དོན་མཆེད་དང་། བྲག་དཀར་དཀར་བཙུ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་

ཡང་གསལ་ན་ནས་ཟིན་ཟིན་གྲང་ཡོད།

སྤྱིར་བཏགས་ལ་ལུང་རྒྱན་ཐོབ་པའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་གཞིར་བཞག་ནས་ལུང་དང་སྒྲགས་ཏེ་བྲིད་བྲས་པ་ལུང་བྲིད། ཡིག་ཆ་དེའི་ལུང་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྤྲོད་ནས་བྲིད་ཆ་ཆང་བྲས་པ་བཤད་བྲིད། ལྷ་མ་རང་གི་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྤྲོད་ནས་གནང་བ་ཉམས་བྲིད། ལྷ་མའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྤྲོད་ནས་བྲིད་པ་སྒྲོབ་མས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལ་བསྒྲོབ་ནས་ཉམས་སྤྱོད་བསྐྱས་ཏེ་གནང་བ་སྤྱོད་བྲིད། སྤྲོད་པ་མཁས་པས་རང་གི་བྱ་ལ་མི་རོ་དམར་པོ་ཁ་བྱེ་ནས་ལུས་དང་དོན་སྤྱོད་ཅའི་ཆགས་ལུགས་སྤྱོད་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས། རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་ནས་དེའི་གོགས་སེལ་བོག་འདོན་དང་བཅས་ཞིབ་པར་བྲིད་པ་དམར་བྲིད། དེ་དག་ལས་ལུང་བྲིད་ནི་བཤད་བྲིད་ཡིན་ཀྱང་། བཤད་བྲིད་ལུང་བྲིད་མིན། དང་པོ་གཉིས་ཡིག་ཆའི་སྤྲོད་ནས་དང་། བྱི་མ་གསུམ་སྒྲགས་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་། ཡིག་ཆ་ལ་བསྐྱེན་པ་མི་རུང་བ་མིན། བྲིད་ཅེས་པ་མི་མགོ་འཁོར་བ་ལག་མགོ་ནས་བྲིད་དེ་ལམ་སྤྱོད་པ་ལམ་གྲོགས་དང་སྤྱོད་པ་ལྟར། སྒྲོབ་མ་འཁོར་བར་འཐོམ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྤྱོད་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་ལམ་མ་ཞོར་བ་འདི་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྤྱོད་པ་ལ་ཟེར་ཞེས་བྲིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་རྣམས་སྤྱུ་བཀྲུན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཐོར་རེ་བ་གསུངས།

དེ་ཡང་སྤྱར་བསོད་གྲགས་རྩོམ་འཆང་གི་རུང་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་སྤྲོད་ནས་ལུང་བྲིད་ཆར་གཅིག་དང་། ཐར་སག་པའི་བསྐྱེད་རྩོགས་སྤྲོད་ནས་ལུང་བྲིད་ཆར་གཅིག་ཐོབ། སྤྱབས་མགོན་རྩོམ་འཆང་གིས་དགོན་འདིར་

གསང་བདེའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་ཟུར་བ་མ་གནང་བས་དེའི་རྒྱན་ཉིད་ན་གལ་ཆེ།
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་རྒྱས་བསྐྱེད་འགའ་གནང་ཡང་འགྲོ་མ་ཐུབ་བས་
མཛོད་དགོ་མཆོམས་པ་ཆང་གིས་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱབས་མགོན་རང་དང་། རྫོགས་རིམ་
རང་གི་དགོ་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་བར་ཐུགས་ས་རྒྱད་པ་སྐྱ་མ་སྐྱོ་བཟང་མཆོག་གྲུབ་
ལས་གསན་ན་འདུག་པས་ཁོང་ལ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་རྒྱད་པ་སྐྱ་མའི་དུས་ཐག་
དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་
བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཁྱིད་བཀའ་མང་པོ་ཞུས་སྐབས་ཐུགས་ཐོག་ནས་གནང་བ་
ཡིན། དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱད་དང་པཎ་གྲུབ་ཀྱི་གདམས་པའི་རྒྱན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་དང་དབེན་ས་གཉིས་བཀའ་བབས་ཀྱི་དབང་
གིས་ཐུགས་ཆེ་བ་དང་བྱུང་ཆེ་བ་བྱུང་། བརྒྱད་པ་འདི་ལ་སྤང་དབེན་གཉིས་དང་།
ཀུན་མཁྱེན་སྐྱ་ཐེང་སྐྱ་ཐྱི་གཉིས་ཀ་ལས་བརྒྱད་པའི་ཁྱིད་རྒྱན་ཆང་བ་ཡིན།

དེ་ལ་གང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྟེན།

གང་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་གནས། རྣམ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་པར་བྱས་
ནས་རི་ལྗར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་སྦྱངས། ལུགས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཞུགས་
ནས་དབང་བཞི་རྣམ་དག་ཐོབ། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱང་བའི་གང་
ཐག་གིས་སྐྱ་མའི་གདམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས། ལམ་ཐུན་མོང་
བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྲུ་མི་འགྲུང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
མེད་ན་སྤང་བྱ་གང་ཡང་སྟོང་མི་རྒྱས་ཤིང་། ལྟ་བ་སྟོམ་པས་དེས་གོ་ཆོད་པ་དཀའ།

ད་ལྟ་དུས་ཀྱི་སྒྲིག་མའ་མང་སླེབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་སྤྱོད་བརྟམ་དག་
རྟེན་པ་པར་ཞོག་ཤོད་བརྟམ་མ་ཆགས་པའང་དགོན་པའི་ཆོད་ཡིན་ཀྱང་བག་ཆགས་
ཅམ་རེ་འདྲིལ་རྒྱ་བྱུང་བའང་རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་ཡིན་པས། བསྟན་པ་ཡོངས་
རྫོགས་དང་མངལ་བ་དོན་མེད་དུ་མ་སོང་བར་ལམ་རིམ་བསྟུས་དོན་དང་ཡོན་ཏན་
གཞིར་གྱུར་མ་ལྟ་བུའི་སློན་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤར་སློམ་དང་། བྱང་པར་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ནན་ཏན་དུ་གསལ་བཏབ། ཐུན་སྐད་ཅིག་
དཀྱིལ་བསྐྱེད་ཅམ་ཀྱི་སློན་ནས་ཞི་ཁྱོ་སྤྲུགས་སྤྱབ་ཀྱི་དམིགས་སློར་ཉམས་སུ་ལེན་
ནའང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཆང་བ་དང་། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་གནད་མ་རྟོག་བར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་འབྲུག་པའི་ཆེད་
སྤྱབ་སྤྲུལ་པའི་ཀུན་སློང་གལ་ཆེ།

དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་བསྟུང་བ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས།
བསྟུང་མ་བསྟུང་གི་ཁྱེད་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ཤེས་ནས་སུན་མགོར་དོར་སེམས་
བསློམ་བསྐྱས་ཀྱི་སློན་ནས་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་བསྐྱས་ན་ལྟར་
བའི་འཕེལ་ཁ་ཆད་ཅིང་། སོ་ཐར་སྐབས། ལྟར་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་བཤགས།
བསྐྱམས་པར་འོས་པ་བསྐྱམས། སུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ལས་ལ་མི་
སློབ་པ་ལྟར་སུན་གཅིག་ལ་རིམ་གཉིས་བསློམ་པའི་སྟོན་རུང་དུ་སྤྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་གལ་ཆེ་བས་ལོ་མཆམས་ཆེ་མཆམས་བྱས་ནས་མདོ་
སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞིལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་འཇུག་
སོགས་ཀྱིས་ལྟར་བ་དང་ཞག་ཏུ་མ་འགྲོགས་པ་ལ་འབད་བ་ཤུག་ལེན་ཡིན། ཨ་བར་

དཀའ་བརྒྱ་དག་དབང་བཅོད་པ་དང་། ཅ་ཡུ་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ་ཆང་སོགས་དང་
གཏམ་སྒྲེང་བར། ཐོག་མར་སྤྱད་དུག་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོས་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་
བྱར་བསྡོམས་བྲུས་བྲུས་ནས་དམ་ཆིག་དང་འགལ་བ་བཤགས་ཕྱིར་བདག་འཇུག་
ཆག་མེད་བྲུས་ན་རིམ་གྱིས་ལྷུང་བ་དོས་ཟིན་ཏེ་རྩེ་ལ་སོང་སྟེ་མཐར་དཀའ་
ཆོགས་ཆེར་མི་དགོས་པ་ཡོང་བེད། སྐ་བྱ་སློབ་ཐང་མཁས་མཆོག་ལོ་སོ་གསུམ་དུ་
མཆོམས་མཛད་པས་དང་པོའི་ལོ་བརྒྱ་ཅམ་ལ་བདག་འཇུག་ཆག་མེད་བྲུས། དེ་ཕྱིན་
ཆད་ཐན་ཤེས་བསྟེན་བ་གོམས་ནས་བདག་འཇུག་མི་དགོས་གསུངས། མཛོད་
དགའི་མཆོམས་པ་སློབ་ཐང་དགོན་མཆོག་ཆང་ཡང་དང་པོ་བདག་འཇུག་ཆག་མེད་
ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་དེ་ཅམ་མི་མཛད་དེ། དམ་སྒྲོམ་དག་པ་ལ་གདོང་ཁེལ་ནས་སྒོལ་དུ་
ཚུད་པ་དེ་འབྲུག་གོས་གསུངས།

༼གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གཤམ་པ༽

༺ གཉིས་པ་གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་ནི། རྟོགས་པ་སྤྱར་བར་འདོད་
ན་དུར་ཁྲོད། ཚུ་འགྲུམ། ཤིང་གཅིག །མ་མོའི་གནས། མཆོན་མ་གཅིག་པ་སོགས་ལ་
གནས་ན་ཡུལ་དེའི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཚུ་བས་བསྐྱར་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་གཉིས་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྤར་ཡོད་བརྟན་ཞིང་བོག་དབྱེད་བ་གཅོད་གྱི་
སྐབས་དང་འབྲ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་རང་གི་སློབ་དང་འཆོམས་པའི་ཡིད་མཐུན་གལ་
ཆེ། མཐུན་ཚུལ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་རྗེས་མཐུན་ལས་རྣམ་གཡོང་དང་མཐུན་
པས་མི་ཆོག །

༼ ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་༽

༥ གསུམ་པ་གནས་དེར་ཡོ་བྱད་འདུ་བྱ་བའི་སྐབས་བསྟན་པ་གཏོང་ལུགས་
གྱི་གསུང་བཤད་མཛད་པས། དེ་ལ་དུས་ཉི་མ་སྟོ་བཟོད་བྱང་བཟོད་ལ་ཞི་རྒྱས་
དབང་བླ་གི་སྐྱབ་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་དང་། ཉི་མ་ཡང་ཆེས་གཅིག་ཞི་བ། ཆེས་བརྒྱད་
དབང་། བཙེ་ལྷ་རྒྱས་པ། བརྒྱ་བཞི་དང་ཉེར་དབྱ་ལ་བླ་ག་པོ་དང་། དུས་ཆོད་ཀྱང་
ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྦྱར་ནས་སྟོད་ལ་བྲེལ་བ་གང་ཡོད་ཆར་ནས་སེམས་ཞི་ཞིང་
འཇམ་པོར་གནས་པས་ཞི་བ། སྤྱོད་ཐོད་རྒྱས་ཤིང་བག་པེབས་པས་སྟོན་ཤིང་
སོགས་ལ་མེ་ཉོག་རྒྱས། བྱ་རི་དྲགས་ཚུན་ཆད་བག་པེབས་ནས་སྟོབས་རྩལ་འཕེལ་
བའི་དུས་ཡིན་པས་རྒྱས་པ། ཉིན་བྱེད་གཡེང་ནས་ཆོང་འདུས་སོགས་ལ་འབྲམས་
པས་དབང་དུ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འགྲུགས་སྐྱ་བས་དབང་། མཆོན་བྱེད་གཉིད་ལོག་སྟེ་བག་
མེད་དུ་སྒྲ་འབྲམས་བའི་དུས་ཡིན་པས་དགའི་རྣམ་ཤེས་འགྲུགས་སྐྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡོད་པས་བླ་ག་པོ་བྱེད་པ་སྦྱིར་བཏང་རེད། འཇིགས་བྱེད་ལ་ཉེར་དབྱ་དང་མཆོན་
བྱེད་ནས་མགོ་ཚུམ་པར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་རྟེན་རྒྱབ་རི་མཐོ་
བའི་སར་རི་ཞེད་ལ་ཉི་མ་ཤར། ལྷུང་དུ་མ་བབས་པའི་སྐབས་དེར་ཕྱི་ལོགས་སུ་རི་
ལྟར་འཆོམས་པའི་སར་ཐོ་ཞིག་བསྐྱར་སྟེ་ཕྱི་མཆོམས་བཅད། འདི་ལ་སྦྱེད་ཆོག་མི་
དགོས། འདིའི་ནང་དམ་གཅང་ཡིད་ཆེས་ལས་མི་གཏོང་།

དེ་ནས་ནང་དུ་བ་བྱུང་དང་བདུད་རྩིས་ཆག་ཆག་གདབ་ལ་སྐྱབ་ཁང་ཕྱི་དོར་
བྱས། དམིགས་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་ཐད་བྱང་དུ་བཤམས། མཆོད་གཏོར་ཆགས་སུ་ཚུད་པ་
བྱས། མལ་འོག་དུ་ས་དཀར་རམ་འབྱུང་ཀར་གྱི་གཡུང་བྱང་ཆོས་སྒྲོར་རམ། བསྐྱེད་

རྫོགས་སྐབས་སྒྲུ་ཆོགས་རྫོང་གི་ཁུ་ཆེ་བ་བྱེད། དེར་ཀྱང་འདྲ་བ་བཟམས།
འཕོལ་གདན་རྒྱ་བ་མཐོ་ལ་མདུན་ཅུང་ཟད་དམའ་བ་བཞགས། མདུན་དུ་ནང་མཆོད་
ཀྱི་ཀ་ལྷ་ལ། རྫོང་བེལ། རྒྱ་མ་རུ། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་སོགས་རྣམས་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་
ཆོགས་པར་བྱས། བྱི་བོ་མདུན་རིའི་ཁྱུང་ལ་གྱིབ་སོ་བབས། གྱིབ་མ་རི་ཞེད་ལ་མ་
སླེབ་གོང་སྤར་བྱི་མཆོམས་བཅད་པ་ལས་པར་མ་ཐལ་བའི་སྒོ་བྱི་ནང་གི་མཆོམས་
ལྟ་བུ་ནས་བགོགས་གཏོར་བཏང་ལ་ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་བསྐྱད། སྤར་བྱག་དར་
བྱས་པའི་རྒྱལ་ཡོད་ན་དེའང་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་དུ་བགོགས་གཏོར་དང་མཉམ་དུ་བྱི་རོལ་
ཏུ་གཏོར། དེ་བྱིན་ཆད་མཆོམས་མ་གྲོལ་བར་བྱག་དར་མི་བྱ་བ་སོགས་ཡིག་ཆ་དང་
གསུང་བཞད་ལའང་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད། དཀར་གཏོར་བསྐྱོས་
ནས་གཉུག་མར་གནས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་ཆད་མི་
འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། འདི་རང་གནས་སུ་བསྐྱོ་བ་ཡིན།

རྗེ་ལྷ་ར་མཆོམས་པར་ནང་མཆོམས་ཀྱི་ཐོ་བསྐྱེད། འདིའི་ནང་མཆོམས་
གཡོག་པ་དང་། མ་རུས་ན་གཞན་འདིས་བྱེད་དང་། སྒྲན་པ། ཐམ་གོས་དང་དཔེ་
སོགས་ཡོ་བྱད་པར་སྤར་ཚུར་ལེན་གང་དགོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་མི་
བརྗེད་པའི་བརྟེན་དེའུ་རེའམ་གྱིང་བྱ་རེ་ལྟ་བུ་འཛོག་པ་ལ་མཆོམས་རྟེན་ཟེར། དེས་
པར་དགོས་པ་མིན། མཆོམས་ཐོ་ལྷ་ར་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད། ལྷ་ར་
སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དཔོན་སློབ་བྱམས་པས་ཐོ་བཞི་ཡོད་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི། ཐོ་གྲུ་
བཞི་ཡིན་ན་ལོག་བཞི་འཕྲ། ཁང་པའི་ལོག་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིར་བསྐྱེད་པའཕྲ། ཡང་
ན་ལྟོ་ཕྱོགས་སྤྱོད་བ་འཕགས་སྤྱེས་པོར་བསྐྱེད་ན་དགོས་པ་ཆེ་གསུངས། ཀུན་

མཁེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་བས་ཕྱར་ལྟ་ལྟ་བུའི་རིགས་འགྲོས་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་
གསར་མ་རྒྱད་འབྱུང་བུ་ཁྱེད་མེད་གསུངས། དེ་ནི་དོར་བྱེད་འཇིག་གོང་བཙུ་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་བཞུགས་པ་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཙུ་བའི་བ་དན་བཙུགས་ནས་
ཕྱོགས་སྐྱོང་གཏོར་མ་གཏོར་བར་གསུངས་པ་རྗེས་ལྟ་ལྟ་སྐྱོན་ལས་དུས་གནང་བ་
དེ་རེད། ད་ལྟ་མཆམས་ཐོ་ལ་འུག་ལོ་དང་རས་ཤར་མ་རེ་འདོགས་བཤའ་དེ་ལ་དཔེ་
མངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ལྟ་བུ་དགོས་པའི་རེས་པ་མེད།

ཡང་འདུས་བར་བགལ་མཐར་བྱེད། འཇིགས་བྱེད་ལ་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེ་
གཤེད། བདེ་མཆོག་ལ་དུམ་སྐྱེས་མར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟར་རང་རང་གི་བཀའ་སྡོད་
དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྡོད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་
བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ཀར་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་མང་།
ལྟར་བསྐྱེད་ན་མཆོད་གཏོར་ཕུལ། སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་། མཐུན་རྒྱུན་འབྲུག་
པ་དང་། དགེ་བའི་བསམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་གནས། གནས་པ་གོང་
འཕེལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་མཆམས་ཀྱི་རིང་འགོ་འོང་དང་པར་སྟེར་ཚུར་
ལེན་འདི་དང་འདིའི་སྐབས་ཕྱིའི་བར་ཆད་ནང་དུ་མི་གཏོང་། ཉང་གི་དངོས་བྱུང་ཕྱིར་
མི་འཆོར་བའི་སྡོད་གོགས་དང་འཕྲིན་ལས་བཙུ་ལ་མཆམས་རྒྱུ་ཐོའི་རྩར་སྐྱེད་ས་
ཀྱང་ཆོག །མཐར་འོད་ལྷ་མ་བྱས་ན་ཉི་མ་རེ་བཞིན་གཏོར་འབྱུང་སྐབས་མཆམས་
ཐོའི་ལྟ་ཡང་འུན་དགོས། འོད་དུ་ལྷ་ནས་ཐོ་ཅོག་གི་རྣམ་པར་བསམ་ཀྱང་ཆོག །ལྟ་
བཞུས་ཀྱང་མཆོད་གཏོར་དང་འཕྲིན་བཙུ་ལ་བྱས་ཆོག་པ་མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེས་
བུམ་ལྟ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

སྐབས་དེར་མཆམས་གཡོག་པ་ཡོད་ན་འདྲུག །གཞན་ཆོ་བརྒྱུ་ཅམ་བྱས་
ནས་ངེས་མེད་དུ་འདི་དང་འདི་ཡོང་དགོས་པ་ཡོང་ཤིང་ཉམས་ཆེ་སྦྲུང་དུ་རྒྱ་ཆེ་སེ་བྱས་ན་
མཆམས་མི་རལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། རོ་བཞག་པ་འདི་ཕྱི་མཆམས་དང་། རྩོགས་
དང་གནས་དང་བདག་བསྐྱེད་བ་ལ་ནང་མཆམས་གཅོད་པར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱང་
ཡོད་དེ། ཕྱིའི་བགོགས་དང་ནང་གི་བགོགས་བསལ་བ་ལ་ཕྱི་མཆམས་དང་ནང་
མཆམས་བཅད་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་རེད།

མཆམས་ནང་དེར་རབ་ལྗེའི་ང་རྒྱལ་གསལ་སྤྱང་སོགས་ལམ་རིམ་གཉིས་
དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམས་པ་ལས། ནང་གི་རྣམ་ཏྲོག་གཞན་གྱི་
མཆམས་ཆོད་པ་དགོས་པ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་དང་། ཁ་རག་སྒོམ་ཚུང་དང་། རྒྱལ་
སྤྱི་ཐོགས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཉེ། རིན་བཟང་གིས་ཐོ་གསུམ་བསྐྱེད་
སྤྱི་ཕྱི་མ་ལ་འདིའི་ནང་འདི་སྤྱང་གི་བསམ་པ་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་སྤྱིས་ན་ཆོས་སྤྱང་
གིས་ཆར་ཆོད་ཅེས་པ་དང་། བར་མ་ལ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
དོར་ན་ཆོས་སྤྱང་གིས་ཆར་ཆོད་ཅིག་ཅེས་དང་། ནང་མར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
གཉིས་སྤྱད་ཅིག་དོར་ན་ཆར་ཆོད་ཅེས་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི། ཕྱི་མ་གྱུ་ཡངས་པར་བྱས་
པ་མ་མཐའ་མི་དགེ་བའི་བསམ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བསམ་པ་མ་དོར་བ་དགོས་
པ་ཐོ་བསྐྱེད་བའི་དོན་ཉེ། དེར་སང་ཐོ་བསྐྱེད་བ་འདིའི་ནང་ནས་དགེ་བའི་བསམ་པ་
སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་སྤྱིས་ན་མི་འགྲིག་གོ་ཅེས་ཟེར་བའི་བརྟུང་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་
འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་པས་གསུངས་པར་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལས་ཐོས།
གོ་ཤིང་ག་དབང་སྐལ་བཟང་གིས་ཁོ་ཐོ་མཆམས་ལ་སྤྱོད་ཟེར་ནས་གླིང་བར་སོགས་

དེ་ལྟར་མཆོམས་གཙོད་ལུགས་འདི་ལྟ་བུམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་གསང་
འཇིགས་གསུམ་ཀའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་གནང་བ་འདིར་བསྐྱུས་ནས་བྲིས་
སོ། །སྟོན་མཆོམས་ལ་སྟོད་པའི་སྲར་ནས་དཔེ་བལྟས་དང་དཔེ་བྲིད་བྱས། བྲག་ལེན་
ངེས་པར་བྱས་ནས་སྟོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་སང་གལ་ཚུང་ཆོས་ལ་བྱས་ནས་སང་
སྟོད་པའི་དེ་རིང་ཅི་ལྟར་བྱེད་འདི་བ་དང་། གཏན་ནས་མི་འདི་བར་སྟོད་མཁན་ཡང་
འདུག་པས་དམ་པ་སྲ་མའི་བྲག་ལེན་ཤེས་བ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འཇིགས་གསང་
གཉིས་ལ་ཉིན་དང་པོར་སྐབས་སེམས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་དགེ་སྦྱོར་གཞན་
སྦྱོར་བ་ལས་ཆོ་ག་འདོན་མི་དགོས། འདི་ལ་ཉེར་དགུའི་མཆོན་བྱེད་ལངས་ཏེ་ཁྱས་
བྱས། རོ་གདན་དངོས་སམ་བཅོས་མ་ལ་རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱིས་ཁ་སྦྱོར་
ཕྱོགས་ནས་སྟོད་པ་འདུལ་བྱ་གཤིན་རྗེ་ལྟོན་གནས་བ་དང་། སྟོན་བྱུང་ལ་རྗེ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་གྱིས་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་འཁོར་བཅས་བརྟལ་བ་ལྟར། རེས་
འདུག་སྐབས་པ་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་
བྱས་ནས་འབྱུང་འབྱུང་གི་གཤིན་རྗེ་འཁོར་བཅས་བརྟལ་ཏེ་གདུལ་བྱར་འབྱུང་བའི་
འཕེན་བ་དང་ཉེན་འབྱེལ་བསྐྱིགས་པའི་ཆེད་ཡིན།

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཆོད་དམ་བདུད་ཅི་རིལ་བྱས་ཁ་དག་པར་
བྱས། རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁོང་དུ་མིད། དཔེན་སའི་ལུགས་ལ་རང་དམ་
ཆོག་སྟོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞེས་སོགས་བྱུབ་ཐོབ་དུ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་དང་བགོགས་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་བཤད། ལུན་རེ་
རེའི་སྐབས་སུ་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མིང་ཅམ་ལ་མ་བཞག་པར་དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་ལ་སྒྲིན་རྟོག་གི་སྒོ་བཀག་ནས་དད་གྲུས་ལེགས་པར་སྦྱངས། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་གདུང་འཆོབ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བཀའ་བཀྲོས་ནས་བདག་གི་དོན་དུ་སྦྱིའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་བསྟན་ཡང་། ཐོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བྲན་ཏེ་ཅ་བརྟུན་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་མཐོ་བཅེགས་སུ་བཞུགས་པར་མོས་ནས། འབ་བདག་འཇམ་པའི་དོ་མེ་གཤིན་མེ་གཤེད། །ཅེས་པའི་སྐབས་རྒྱད་གསུང་བ་པོ་སྟོན་པ་དོ་མེ་འཆང་གསལ་བཏབ།

མགོན་དེར་དབྱེས་པ་ཀུན་བསྐྱེད་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ། །ཞེས་རྒྱུད་སྦྱང་བ་པོ་གསལ་བཏབ། ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ལྷ་ལི་ཏ། །ཞེས་རྒྱུད་སྦྱོན་འབྲེན་པ་པོ་གསལ་བཏབ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་བྱུང་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་དེ་གསུམ་གྱི་སྦྱེལ་ས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱངས་བྱེད་པ་ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་བར་ལ་འདྲ། མཐར་ཐོང་མ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱི་ཅ་བའི་སྒྲ་མར་ཐིམ། དེ་ཉིད་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ། སྦྱང་རྒྱུད་པས་མི་གསུངས་ཡང་དབེན་ས་ལྟར་བརྟུན་འདོན་ན་དེ་ལྟར་རེད། དེ་ནས་དཔལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྙིང་པར་དཀའ་འཇིག་སྤྲོ་བ་དང་། བན་འགྲོའི་སྤྱག་བསུལ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྲན་ཏེ་འདི་སྦྱང་གི་ཞེན་པ་འགོག་ཅི་བྱུང་མ་བྱས་ན་ཅི་བྱས་ཆེ་འདིའི་ལག་ཆར་འགྲོ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་བྱི་མའི་སྦྱང་གས་འགོག་ཅི་བྱུང་མ་བྱས་ན་ཅི་བྱས་འཁོར་བའི་རྒྱར་འགྲོ་བས་ངེས་འབྱུང་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོའི་བྱས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྦྱར་དུ་དཔལ་དོ་མེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་

མངོན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གོ་འཕང་དེར་འགོད་སྟུང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཕྱོགས་འགོ་ཅམ་བྱས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གངས་སུ་ཅི་འགོ་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་ནང་མཆོད་སོགས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ཐ་མལ་བས་མི་རྣམས་པས་སྐད་ཅིག་དགོང་བསྐྱེད་བྱེད། དེ་ལ་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཅེས་པའི་སྐབས་ང་ཞེས་པའི་འཆར་ཚུལ་ལ་ད་ལྟ་ལུས་སེམས་རགས་པས་བྱ་བ་བྱེད་པས་ལུས་སེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ངའི་འཆར་ཚུལ་ཡོད། འཆི་བའི་ཆོ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐེམ་ནས་བྱི་དབྱགས་ཆད། ནང་དབྱགས་མ་ཆད་པའི་སྐབས་སྤྱང་གའི་མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་གཏུག་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱས་སུ་རྒྱུང་སེམས་མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུད་དེ་ཞིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། སེམས་དེ་ཞིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་སེམས་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ལུས་སེམས་སྤྱ་བས་བྱ་བ་བྱེད། དེའི་ཆོ་ངར་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་གྱིས་གང་དུ་བརྒྱུང་བའི་ང་དེ་ལུས་སེམས་སྤྱ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཡིན།

དེས་ན་ལུས་སེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་བྱེད་རྣམས་སྤྱ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་མི་བྱེད། ལུས་སེམས་སྤྱ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་བྱེད་རྣམས་པས་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་ང་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར། རྒྱུང་སེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ལ་ཡང་ཡན་ལག་སོ་སོ་ལ་བཏགས་པའི་འཆར་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ལུས་སེམས་སྤྱ་རགས་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པའི་ང་མ་ཡིན་པར་ཐུང་པོ་ལ་སྤྱ་རགས་མ་བྱེ་བར་ལུས་སེམས་སྤྱ་རགས་དབྱེར་མེད་པོ་ཆུ་འཛེས་པ་ལྟ་བུའི་ངོས་ནས་འཆར་

བའི་ང་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་དང་བཅས་པ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་
གཏོགས། རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་རང་
སེམས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་མི་འཆར་ཡང་སྤང་
ངོར་འོད་སྟོན་པོ་ཁྱ་གང་བ་ལ་དེ་ལས་གཞན་མི་འཆར་བའི་ཆོད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་
བཞག། །འོད་དེ་ལ་ཞལ་བྱག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཏོད་དེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་
རྫོགས་པར་བྱུང་བར་མོས།

དབང་པོ་རྫོན་པོས་སྟོང་པ་བསྐྱོམ་པས་འཆི་བ་ཆོས་སྒྲུ། འོད་སྟོན་པོས་བར་
དོ་ལོངས་སྒྲུ། འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱའི་ལམ་འབྱེད་ཡིད་ངོར་
འཆར། དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ལ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་མ་ཉེའི་
གདོང་པ་ཅན་གྱི་ཐོད་འཛིན་པས་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་བ།
ཤངས་ནས་བསྐྱལ་པའི་རྒྱང་འཚུབས་ཤིང་ཤངས་བྱག་ཟངས་དྲུང་མེས་བསྐྱེད་པ་
ལྟ་བུ། སྤྱན་གཉིས་སྟོག་ལྟར་འབྲུག་ཅིང་སྤྱན་འབྲས་ཉི་མ་ལྟར་འབར་བ། སྤྱན་ཅ་
ཁྱ་ཆོན་གྱིས་བྱགས་པ་ལྟ་བུ། བཞིན་ཏེ་ཞལ་རས་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཁོ་གཉེར་
ཅན། ཞལ་གནམ་ས་ལྟར་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་གངས་རི་ལྟར་གཅིགས་བ། ལྷགས་
སྟོག་བཞིན་གཡོ་ཞིང་ཞལ་ཁྱག་གིས་ངོམས་པའི་རྣམ་འབྱུང་ཅན། དབུ་སྐྱ་སྐྱ་ར་སྐྱེན་
མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཚུག་སྐབ་ཏུ་འགྱུང་བ། ཞབས་གཡས་གཡོན་གྱི་བར་ལྟ་
རང་གི་མཐོ་ལྟ་ཡོད་པ་བརྒྱུ་ཆད་ལྟར་དང་། རུས་པའི་རྒྱན་སྐྱར་ཆོགས་
ལྟར་བཟ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དབྱུང་འབར་བའི་སྟོང་ན་སྐྱ་ཆོགས་པར་དང་ཉི་མའི་
གདན་ལ་བཞུགས་པ་སོགས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སྟོལ་ཡོད་པ་སྟོན་རུས་ཁྱིད་

བཏབ་པའི་དོ་རྒྱལ་ནས་དམིགས་ཁྲིད་བསྐྱེད་ཏེ་ཁྲིད་རྫོགས་དུས་མོས་པ་ལམ་
བྱེད་ཡིད་དོར་འགོ་བའི་ཆོད་དུ་བྱས་པ་རེད།

ད་ལྟ་དེ་འབྲམ་ཡིན་པར་དཀྱུས་གཅིག་ལ་ཁྲིད་རྒྱུ་ཙམ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པས་སྒྲིའི་རྣམ་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ཞལ་བྲག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་ཡོང་བས་
འཇུག། ཆོ་གའི་སྐབས་འདོན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཁྲིད་ཀྱི་དུས་རྒྱུ་རྒྱུ་
བྱིན་ཆུབས་ཡང་གསུངས་པས་འགོ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སྟོབ་
པའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་
ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བྱས་མཆོན་པས་དོན་དེ་ཡིད་ལ་བྲན་ནས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འབྱོར་བསྟོན་པར་བྱའོ་
སྙམ་དུ་སྐྱབ་ཏེ་སྤྲ་ག་ཏེ་སོགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སྟོང་གར་བཟུང་། བཟླ་ལྷན་མཐེབ་མིན་
ཀྱིས་རྒྱུ་བྱ་དཀྱུང་བསྟེན། སེམས་ཅན་མོངས་དང་སོགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་
དུ་གསོར། བཟླ་རྩ་ཁྲིའི་སྤྲ་གས་ཆོད་དང་པོ་བརྒྱད་ལ་རྒྱུ་བྱ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་
ལྟེ་བསྟོད་པས་དགོལ། སུཉྱ་ཁྲི་སོགས་ཀྱི་ཆ་སྟོན་པས་བསྟོར་ནས་འཁྲོལ། དོ་
རྗེ་གསོར་ཚུལ་ནས་མཁར་འཕེན་བ་དང་། འཕྲེད་ལ་བཞག་སྟེ་བསྟོར་བ་དང་། ལག་
ཏུ་བཟུང་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ་གསོར་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་གཡས་སུ་
བསྟོར་ནས་གསོར་བ་ཡིན། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་པལ་ཆེར་རྣམ་འབྱོར་
རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་བྱེད། རྒྱུ་རྒྱུ་བྱིན་བཟུབ་བྱེད་པ་ཆོ་
གའི་མགོ་མཇུག་ཀྱན་ལ་དམ་ཆོག་གསུམ་དང་མ་བྲལ་བ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པས་
དོ་རྗེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲ་གས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་

བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཤིང་ལྷན་སྒྲིག་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡུལ་དུ་
བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེས་རང་ལུས་ལྷན་སྒྲིག་བསྐྱོན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་
པར་བདེ་སྟོང་གི་ཅིས་ཟེན་པ་དགོས་པར་གོ།

ལྷ་བསྐྱོན་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་གཉིས་སོགས་དཀའ་བ་ལས་ང་རྒྱལ་གསལ་
སྤང་ཙམ་ལ་དཀའ་རྒྱ་མེད། དེ་གཉིས་མེད་པར་བྲག་སྤྲགས་བརྒྱ་བ་མང་ན། ལྷ་བྲག་
བྱུང་ཆེན་གྱིས། བརྒྱས་བརྗོད་མང་ཡང་རུ་བྱར་སྟེ། །ཞེས་རུ་བཞུགས་པ་བཞག་གསལ་
ཟེར། ང་རྒྱལ་ཙམ་ལ་གོམས་ན་སྤྱི་བ་བདེན་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་
ཀྱང་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ཉམས་འཆར་བ་མིད། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ཤེས་
གསལ་ཅི་ཐེབས་བྱས་ནས་དེའི་གཟུང་ནས་ལྷན་བསྐྱོན་པ་ལས་ཞལ་དགུ་སོགས་རབ་
རབ་ཅིག་ཁོ་ན་ཨེ་འཆར་བལྟས་ན་སྟོ་ལའང་འཛོགས་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་དཔེ་ཆོས་
གི། སྟག་མོ་ཀོང་རུས་དུ་དང་བྲག་ཁེས་པ་ལྷན་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་ནང་མཆོད་བསངས། སྤྱངས། བསྐྱེད། འུན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཞི་
ལས། དང་པོར་རང་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་སྤྲགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་གནས་པའི་རྗེ་རྗེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པའི་ལྷེ་བར་སྤྲགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་རྩྭ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྤྲགས་ཐོང་གུན་འཐོང་འོད་ཟེར་འབར་བ་
དང་། རང་སེམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་རྩྭ་ཡིག་ལ་དམིགས་པ་གཏང་དེ། རྩྭ་དེས་
སྤྲགས་རྒྱོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་སྤྲགས་བརྗོད་པས་རྩྭ་གི་རྒྱ་དང་སྤྲགས་ཐོང་དང་
བཙས་པ་ལས་རང་འབྲེལ་ཁྲི་ཐོའི་ཆོགས་མེ་སྟག་འཕྲོ་བཞིན་པ་བྱུང་བ་ཆོང་རྗེལ་བ་
བཞིན་སྤྱོད་ཉེ་དེས་རོན་གྱི་བཞག་གསལ་བདེན་འཛིན། དེས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྗེན་གྱི་

བགེགས་རང་གི་རྟོག་པའི་སྤང་བར་ཤར་ཆོད་རིེ་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་སེང་གེའི་
ཆོགས་ཀྱིས་སྤང་པོའི་བྱ་བདས་པ་ལྟར་བྱེ་མིག་ཅམ་ཡང་བལྟ་བའི་སྤྲལ་མེད་པར་
བྱེའི་རྒྱ་མཆོའི་པར་འགམ་དུ་བསྐྱད་པར་མོས། བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་མེས་
དེས་ངེས་དོན་གྱི་བགེགས་སྟིད་པའི་རྩ་བ་དུང་ནས་འབྱིན་ན་བདེ་དོན་གྱི་བགེགས་
ལ་མོ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་བསྐྱད་
སོགས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མས་གསུངས་པ་གནད་ཟབ།

ཁོ་པོའི་ཆོགས་སྟོས་པ་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་སྟོང་གའི་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པ་
བསངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ། སྟོང་ག་ནས་སྟོ་བ་དང་དེར་བསྐྱུ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་
ཆོས་རྣམས་འཛོག་བྱེད་དང་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ལ་རགས་ལས་པ་སྤང་ལྟར་
ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པ་བཟོ་བ་དང་བཞིག་པ་ལ་དེ་ཡིད་ངོར་བཞག་ནས་དེར་རྩེས་སུ་
མཐུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲ་ཆོགས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེགས་ནས་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲིག་
ཆར་བ་ན་ཁང་པ་བྱུབ་པ་དང་བཞིག་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་
མར་དང་ཆང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུབ་གཞི་ལ་ནང་མཆོད་ཀྱི་སྒོ་བཞག་ཤེ་ཉིད་མིང་རྟོག་
གིས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་རུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་
སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་ཁྲགས་པ་ན། གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་ཡིན་པ། ཤེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོ་
ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་བྱུབ་ཏུ་མི་སྤང་བའི་སྟོང་པ་ལ་སེམས་
ཁྲགས་པ་དེ་ལ་ངའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཞག །

དེའི་ཆེ་རི་བླ་བ་ཁང་བྱིམ་སོགས་སྟོད་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་ཁྲགས་པའི་ངེས་

ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མི་སྤང་བ་ལ་བྱེད། ཨི་ལ་ཨ་ཨ་ཨ་མ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་
གསུམ་གྱིས་རྫོཾ་གསུམ་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་
མཆོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། མཆོན་དོན་དེ་བཞག་ནས་
དག་ཏུ་ལན་གཅིག་བརྫོད་པས་རྫོཾ་ཅེ་མོ་ལྟར་པན་ཡོན་བདུན་འབྱུང་བའང་བཞག།
སྟོང་བ་དེའི་རང་ལས་གཉིད་ཀྱི་ངོར་མི་ལམ་ལྟར་སྤང་ཆུང་མཆོད་ཀྱི་གོ་སར་རྒྱང་
གི་ས་བོན་ཡི་སྟོན་བོ་ལས་རྒྱང་དཀྱིལ་སྡོ་སང་རེ་བ་གཞུང་དཀྱིལ་ཐན་བཅད་ཁ་
རང་ལ་བསྟན་པའི་མཆོག་མ་གཉིས་སུ་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་མཆོན་མ་མེད་པའི་དར་ལུ་
གསུམ་པའི་བ་དན་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་བ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པ། དེའི་སྟེང་མེའི་ས་བོན་
རྩི་དམར་པོ་ལས་མེ་དཀྱིལ་དམར་པོ་བྱུར་གསུམ་པའི་བྱུར་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་
པའི་རྒྱབ་ཏུ་རྒྱང་དཀྱིལ་རྒྱ་གམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟག་པ། བྱུར་གསུམ་ཏུ་དཔལ་འབར་ལྟ་
བུའི་མེ་ལྷེ་དང་། ཁ་ལ་མར་མེའི་སྟེང་བ་བསྒྲིག་པ་ལྟར་མེ་འབར་བས་མཆོན་པ། དེའི་
བྱུར་གསུམ་ཏུ་ཨུཾ དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་མམ་དམར་པོ་ལས་མི་མགོ་རྫོན་
པའི་སྐྱེད་བྱ་དུ་ལྟ་བུ་བཅད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མིག་ཁྲ་ཞིག་གོ་བ། སོ་སྐྱ་ཞིག་གོ་བ། སྐས་
དཔལ་པའི་སྐྱེད་ཅམ་ཁེབ་པ། ཡིད་ཏུ་འོང་བ་གསུམ་ལྟག་པ་སྤྱད་ནས་གནས་པ།
དེའི་འཛོམས་ཏུ་ཨ་དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པ། དེ་ལས་ཐོད་བ་སྐྱེད་ཀར་ལ་
ནང་དམར་བ་དཔལ་བ་རང་ལ་བསྟན་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ།

དེའི་ནང་གི་ཤར་རམ་མདུན་ངོས་སུ་ནམ་སྤང་གི་ས་བོན་གྱི་མམ་གྱི་ལས་བ་
ལང་གི་ཤ་དེའི་མིང་ཡིག་གོས་མཆོན་པ། ལྟོར་རིན་འབྱུང་གི་ས་བོན་ཨི་ལས་བྱིའི་
ཤ་དེའི་མིང་ཀུ་ཀར་ཞེས་པའི་དང་པོ་ཀུས་མཆོན་པ། ལུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ས་

བོན་རྫོང་ལས་སྤང་ཆེན་གྱི་ཤ་དེའི་མིང་དཔྱེ་ཞེས་པའི་དང་པོ་དས་མཆན་པ། བྱང་དུ་
དོན་བྱལ་གྱི་ས་བོན་ཁི་ལས་རྟའི་ཤ་ཉལྟེའམ་ཉ་ཡ་ཞེས་པའི་ཉས་མཆན་པ། དབུས་
སུ་མི་བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་རྩྱུ་ལས་མིའི་ཤ་ན་ར་ཞེས་པའི་དང་པོ་ནས་མཆན་པ།
རིགས་ལྗེའི་ས་བོན་རང་མདོག་དང་། སྟོག་ཆགས་གྱི་ས་བོན་རང་མདོག་གས་
རིགས་ལྗེའི་མདོག་ལྟར་བྱ། ཡི་གེ་རྣམས་ཤ་བྱལ་ས་ཆང་གན་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་ག། ཚོག་
བྱར་གནས་པའི་མཆོག་ལ། ཆ་ཆང་རྩམ་རྩམ་གཏུབས་ཏེ་སྤྱངས་པའི་ཅེ་མོར་འགོད་
པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད། ཤར་སྟོར་སྤྱན་མའི་ས་བོན་ལི་ལས་བྱེ་ཆེན་ལ་རང་མིང་
བེ་ཏའི་དང་པོ་བེ། ལྟོ་བྱལ་ཏུ་མ་མ་གེ་སྟེ་བདག་མའི་ས་བོན་མི་ལས་རྟ་སྟེ་ཁྲག་གི་
མིང་དང་པོ་ར། ལུབ་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མའི་ས་བོན་འི་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་
ལུ་ཏུ་ཞེས་པའི་དང་པོ་ལུ། བྱང་ཤར་དུ་སྟོལ་མའི་ས་བོན་ཏི་ལས་རྟ་མར་ཏེ་རྟ་
མཇུ་ཞེས་པའི་དང་པོ་མས་མཆན་པ། མཇུ་ནི་བྱར་ཏེ་བྱ་ངན་གྱི་མིང་ཞེས་ལི་ཤིའི་
གྲར་ཁང་ལས་བཤད། འདུས་པར་ཤ་ཆེན། བདེ་མཆོག་ཏུ་སྤྱད་པ། གཞན་དུ་ཆོལ་
ཞེས་འབྱུང་བ་རྒྱད་རང་རང་གི་གསུངས་ཚུལ་ལས་རང་རང་གང་མོས་བྱས་པས་
ཆོག་གསུངས།

དབུས་སུ་རྫོང་དཔྱིངས་གྱི་དབང་ལྷག་མའམ་རྫོང་རོ་ལངས་མའི་ས་བོན་འི་
ལས་བྱེ་ཆུ་ལ་སྤྱ་ཏུ་ཞེས་པའི་དང་པོ་སྤྱས་མཆན་པ། དབུས་གྱི་མི་ཤ་དང་བྱེ་ཆུ་
གཉིས་པན་ཆུན་གོ་མི་འགོག་པར་རྣམ་པ་སོ་སོར་གནས་པ། དེ་རྣམས་ཁ་དོག་
ལྷའམ་རྣམས་མདོག་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོད་པའོ། །

བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དངོས་ནི་དེ་དག་གི་སྟེང་འབྲུ་གསུམ་དཀར་དམར་མཐིང་ག་

བཅེགས་ནས་གནས་པ། དེ་ལ་ཨོ་སྟེང་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ནས་བྱལ་གིས་བརྟ་གནང་སྟེ་རེ་མཐོང་འགྲོ་བས་འོག་མ་བྱེད་པ་འདི་གཙོ་ཞེས་བྲག་
དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་ལ་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་སྐབས་
ཀྱི་རྒྱུད་དང་། མེས་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར། སྟེན་བྱ་གསུམ་གྱིས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་ལ་ལམ་ཡང་ཡོད་པས་སྤང་སྒྲུབ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ལམ་དུས་ཀྱི་དེའི་རྣལ་འབྱོར།
ཐོད་པ་བྱི་དཀར་བས་སྟོང་ཉིད། བར་དམར་བས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་ཐོད་
པ་གཅིག་ལ་ཆང་ཞིང་། གཞི་ལ་རྟོ་གིས་མཚོན་པའི་བདེ་བའི་རྟེན་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱང་
མེས་ཀྱི་གནས་དང་། སྐད་དོད་ཀ་ལྟ་ལ་བདེ་སྟོང་ལ་འཇུག་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་མཚོན། ཤ་ལྟས་དག་མ་དག་གི་སྦྱ་ལུས། བདུད་ཅི་ལྟས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ།
སྒྱུངས་རྟོགས་སྤང་གསུམ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པས་བྱང་འཇུག །སྟེང་གི་ཡི་གེ་
གསུམ་གྱིས་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྦྱ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཁྲིག་ཅིང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་དགེ་
ཅ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་གནད་རྫོགས་པ་འབྱུང་།

སྟེང་གི་ཨོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས་པས་སྦྱ་དོ་རེ་རྣམ་སྤང་གི་ལྟ་
ཆོགས་སྦྱན་བྱངས་ནས་ཨོ་ལ་ཐེམ། གྲུ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པས་གསུང་
དོ་རེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་སྦྱན་བྱངས་ནས་གྲུ་ལ་ཐེམ། རྩྱ་ལས་སྦྱགས་དོ་
རེའི་ལྟ་ཆོགས་སྦྱན་བྱངས་ནས་རྩྱ་ལ་ཐེམ། རྩྱ་ཡིག་ཐོད་པའི་བར་དུ་སྤྱང་སྟེ་གཡས་
སྟོར་དུ་ལན་གསུམ་འཁོར་ནས་དཀྱགས་པས་ཁ་དོག་བྱི་རོ་རུས་པའི་སྟོན་སྒྱུངས་པ་
སྤངས་པ་སྦྱོར་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད། གྲུ་ ཡིག་ཐོད་པར་སྤྱང་ནས་ལན་གསུམ་
དཀྱགས་པས་འཆི་བ་མེད་པའི་བདུད་ཅིར་བསྦྱར་བ་རྟོགས་པ་སྦྱོར་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་

བྱེད། ཨོ་ཡིག་ཐོད་པར་ལྷུང་ནས་ལན་གསུམ་དགྲུགས་པས་མང་པོར་སྤར་ཞིང་
སྤེལ་བས་འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ལུན་ཆོགས་འབྲུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་
དང་། འབྲུག་གསུམ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་དང་པོས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས།
གཉིས་པས་རག། གསུམ་པས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་
འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་ཆད་ནས་ནང་མཆོད་དང་འབྲེས་པ་ལུལ་བས་བྱིན་ཆད་སྤྲིག་
པས་མི་གོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད།

སྤྱབ་ཐབས་བསྐྱོམ་པ་ལ་བྱི་ནང་གི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་གྲོགས་ལྡན་
མཛད་ཕྱིར་སྔོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་འབྲུལ་བར། མཆོད་ལུལ་གྱི་གཡས་ནས་མགོ་
བརྩམས་ཏེ་འབྲེད་ལ་བཞགས་པའོ། མཆོད་ལུལ་ལ་མགོ་བསྟན་ནས་མཆོད་ཡོན་
ནས་རོལ་པོའི་བར་བརྒྱད་ཆར་བཅུ་དྲུག་བཞགས། རྩོགས་སྦྱོང་གི་མཆོད་པ་སྤར་
ལྷུང་བསངས་སྤངས། མཆོད་པ་རེ་རེའི་གོ་སར་ཨྲུམ་བརྒྱད་ཆར་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་
ལས་ཐོད་པ་བརྒྱད་ཆར་བཅུ་དྲུག་ །དེའི་ནང་དུ་ཆོ་གར་རྩྱུ་གཉིས་འབྱུང་བས་དང་
པོའི་ཆེ་ཐོད་ནང་དུ་བདེ་སྦྱོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་རྩྱུ་སྔོན་པོ་རེ་བསམ།

རྩྱུ་གཉིས་པ་བརྗོད་པས་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས་ངོ་བོ་བདེ་སྦྱོང་གི་
ཡེ་ཤེས། རྣམ་པ་མཆོད་ཡོན་སོགས་རྫས་རང་རང་། བྱེད་ལས་ཞལ་སོགས་ལ་ཐག་
མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་བའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བསྐྱེད། ཨྲུམ་སོགས་མཆོད་
སྤྲུགས་འབྲུག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤེལ་བ་དང་། རང་རང་གི་བྲག་རྒྱས་རྫོང་གསུམ་གྱི་
ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། འཛིགས་བྱེད་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་ཡིན་པས་སྤྱིར་བཏང་
སྦྱོང་བྲག་གི་མཆོད་ཡོན་དང་ཞབས་བསེལ། དབང་པོའི་མེ་ཏོག་ །ཤ་ཆེན་ཆོལ་གྱི་

བདུག་སྒྲོལ། ལྷན་ཆེན་གྱི་མར་མེ། སྤྱིང་ཁག་གི་ངེས་བགོས་པའི་བྱི་ཆབ། རྟོན་སྤྱིང་
དང་ཕྱ་རུས་གྱི་ཞལ་བཟ། རུས་པའི་འབྲུད་དགོལ་གྱི་རོལ་མོ་གསུངས་ཀྱང་། ཞི་
སོགས་ལས་མཐུན་གྱི་མཆོད་པ་དགོས་པ།

རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་ལྷ་མོའི་བསྐྱང་བར། ལྷ་རྩས་མེ་ཉླག་ཆོགས་
གྱིས་ནམ་མཁའ་གང་། །ཞེས་དང་། དག་བགེགས་མིག་དང་རྣ་བ་ལྟེ་ལ་སོགས། །ཞེས་
དང་བཤ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། བརྒྱ་ལྷན་ལྷ་སྤྱད་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་། དག་
བགེགས་དབང་པོའི་མེ་ཉླག་རི་རབ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཞི་བཤག་གི་ཉེར་སྦྱོར་ཆང་
བར་མཛད་པས་ཤེས་སོ། །

མཆོད་པ་ཕུལ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འབྱུངས་པར་ངེས་ཀྱང་རང་རེ་ཐ་
མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་གྱིས་སྤྱིབ་ནས་ཕུལ་ཀྱང་མི་བཞེས་སྤྱམ་པ་དང་། མཆོད་རྩས་སྤྱག་
བདེན་ཡིན་པས་དེས་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་མི་བསྐྱེད་སྤྱམ་པ་སྦྱེ་སྤྱིད་ཀྱང་། མཆོད་ཕུལ་
གྱི་ལྷ་རྣམས་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་ལ་
མངའ་བརྟེས་པས་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་སྦྱེད་པའི་རུས་ལྷན་དུ་མོས་ནས་ཕུལ་ན་གསོལ་
དུ་བཀོད་པ་ན་དེར་གྱུར་འགྲོ་བས་ཆོགས་རྩོགས་ཆབས་ཆེ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་
འདས་དངོས་སུ་མཆོད་པའི་ཆེ་ཡང་ད་ལྟའི་དངོས་པོ་འདི་ཀ་ཕུལ་བ་གྲོང་ཁྱིམ་དག་
མཐའི་རྒྱལ་པོ་མེས་ཕྱིན་གྱིས་སྟོན་པ་སྤྱན་དངས་ནས་སྟོན་པོ་གདུག་པའི་དབང་དུ་
གྱུར་ཏེ་སྤྱིན་བདག་མ་མཛད་པས་ཆོང་བ་ཞིག་གིས་ཏྲ་ཆས་གྱི་ཆ་ཤས་དབྱར་སྒྲིབ་
གསུམ་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་ཕུལ་བས་གཞན་རྣམས་འོ་བརྒྱལ་ཀྱང་། སྟོན་པས་
ཆོས་གྱི་བར་ནས་འབྲུ་གཅིག་ཀྱན་དགའ་པོ་ལ་སྤྱལ་བ་ལྟའི་ཁ་བས་རོ་བརྒྱལ་པ་ལས་

ལྷག་པ་བྱུང་ཚུལ། འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྤང་། ། ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
འཛེན་པ་དེ་རེད། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། སྤྱིར་རོ་མི་ཞིམ་པ་སངས་རྒྱུ་ལ་
རོ་ཞིམ་པར་མི་སྤང་ཡང་གསོལ་དུ་བཀོད་པ་ན་རོ་ཞིམ་པར་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་
གངས་མེད་གྱི་ཆོག་གས་གྱི་མ་ཐུ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་མདོ་ལས། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་སྟོབས་ཆེ་བར་མ་ཟད།
དེ་ལ་ཤུགས་དང་ཉིང་འཛིན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པའི་མོས་པ་དང་
ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱས་པས་ལྷག་པར་ཟབ་པ་འབྱུང་།

༥ འོགས་སྐྱོང་གི་གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱལ་པ་ནང་མཆོད་དང་འབྲེལ་ཡང་། ནང་མཆོད་
བརྟུང་བ་དང་། གཏོར་མ་ཞི་སོགས་རང་རང་གི་ལས་མ་ཐུན་གྱིས་རྒྱུ་པོ་བྱ་བཞི་
སོགས་བཟའ་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཐུང་པས་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་
བདུན་ཅིར་བསམ། འདི་ལ། འདོད་པ་སྤྱིང་གར་བཞག་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་མན་ངག་གི་
བཤུད་པ་ནང་མཆོད་དང་གཏོར་མ་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་སུ་གནང་ཡང་སྤྱི་མ་ལ་མཛད་
པ་ཤས་ཆེ་བས། རང་གི་སྤྱིང་གཤམ་མདུན་དུ་སྟེགས་སུའི་སྤྱིང་ཆེ་བཤུན་ལ་གང་འདོད་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཀོད་ནས་འབྲུ་གསུམ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་དེས་མཆོན་ནས་རང་
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟེགས་སྤྱིབ་དང་ཉེས་སྤྱང་། དེའི་རྒྱུའི་
ཀྱན་སྒོར་། དེ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་བག་ཆགས། འབྲས་སུ་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་
འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་ནད་གྱི་ཆད་ནས་གཏོར་མ་ལ་ཐེམ་པས་དབྱེར་མེད་དུ་འཛེས་
པ་ལྟ་ལ་ཕྱལ་བས་ཉེས་སྐྱོན་དེ་དག་ཞི་བའི་དགོས་པ་ཡོད། དམིགས་བསལ་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་ཚུ་ལ་ལ་སྒོ་སྐྱོང་བའི་སྐྱབས་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པ་སོགས་དེའི་མི་

མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཤེས་རབ་སྦྱབ་བ་ལ་སྒོངས་ཐུན་དང་། ཆོ་སྦྱབ་བ་ལ་དེའི་འགལ་
ཕྱེན་ཐམས་ཅད་ཐད་ཀྱིས་ཆད་ནས་གཏོར་མ་ལ་བསྐྱེམ་བ་དང་། ལུལ་ནས་དེ་དང་
རྗེས་སུ་མ་ཐུན་བའི་འཕྲིན་ལས་བཙོལ་བ་སོགས་སྐབས་དང་སྦྱོར་ཤེས་དགོས།
ཕྱོགས་སྦྱོར་འོད་གསལ་དུ་འཕྲུག་ཚུལ་ལ་ཞི་ཕྱས་དབང་དག་གི་དབྱེ་བས་བཞི་ཡོད་
པས་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲུག་པ་ཞི་བ་དང་། ལུང་གདབ་སོགས་བྱ་བ་དག་པོ་ཡིན་ཞེས་
ཕྱིས་པ་དང་དབང་ལ་གསུང་བ་ཤད་བྱུང་ཏེ་མ་མཛོད།

ཕྱོགས་སྦྱོར་འགྲུགས་ཚུལ་ཕྱིས་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ་ཡོད་པས། ཕྱིས་པར་
བྱེད་ན། རང་གི་ཕྱགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་རྩྱི་གི་མཐར་མི་རྩི་ཕྱིན་ས། ལྷ་ཀར་ཡ་ཇོ་
སྤྲུལ། ཞེས་འགྲུགས་སྤྲུགས་བཀོད་དེ་རག་ཏུ་བཟོད་པས་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ཁོ་པོ་
ག་ཤིན་རྗེ་ག་ཤེད་ལྷགས་ཀྱང་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གས་དཔག་མེད་སྟོས་
ཏེ་ཕྱོགས་སྦྱོར་རྣམས་བཀྲུགས་ཏེ་འཁོད་པར་མོས་ལ་ཤར་དུ་དབང་པོ་དམར་མེར་
ཞེས་སོགས་ཆོ་གའི་ཆིག་རིས་ལྟར་བསྐྱེད། ལྟོར་ག་ཤིན་རྗེ་ནག་པོ་ཞེས་པའི་སྐབས་
ཆོས་ཀྱི་ལ་ནང་སྦྱབ། འཁོར་ལས་བཞིའི་ག་ཤིན་རྗེ། ཅ་སྤྱིར་དང་ལྷ་མོ། པོ་བརྒྱད་པོ་
བརྒྱད་བཙས་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ། ལུས་ངན་རྣམ་སྲས་ལ་གོ་དགོས། ལྷག་མཆན་ས་
པོན་གྱི་ཁྱོང་ཁྱོང་ཞི་འབྲས་བུའི་སྟེ་མ་སྟེ་སྟེ་མ་གཅིག་གི་ནང་ས་པོན་སྤྱ་ཆོགས་
གྱིས་གང་བས་ཁྱོང་ཁྱོང་ཟེར། བེའུ་ལེ་ཞི་སྟེ་ཁྱོང་གྱི་ལ་བྲིས་པ་མ་དག་པ་ཡིན།
འདི་གཡང་རྗེས་ཁྱད་འཕགས་ཡིན་པས་རྣམ་སྲས་ལས་ཆོགས་སུ་སྟེ་ཁྱོང་གི་རྒྱལ་
པར་རྗེས་སྦྱབ་རྒྱ་ཡོད།

བསོད་གྲགས་དོ་རྗེ་འཆང་གིས། འདིའི་བེའུ་ལེ་སྟེ་ཁྱོང་ཡིན་པ་རེད། རེད་

ལྷན་གཤེན་ཞིའི་དུས་ལྟ་གྲུབ་ནང་སྡེ་མོང་བྱང་བ་ལྟས་ངན་པར་གོ་ནས་བསད་
འདུག །སྒྲིལ་བས་ལ་ཞུས་པར། ལྷགས་པ་ཁྱིའི་ཤོག་གསུངས་ནས་བསྐྱམས་ཏེ་
ཐེབས་འདུག །ངས་མ་ཤེས་ཀྱང་དེ་དུས་ང་ལ་ཡོ་བྱད་དགའ་པོ་བྱང་བ་དེའི་ཉེན་
འབྲེལ་ཡིན་འདྲ་གསུངས། ཉེ་དབང་ནི་ཁྱབ་འཇུག་སྟེ་ཕྱག་མཆོན་གཅོད་པའི་འཁོར་
ལོ་ནི་ཕྱ་ལྷུང་མེད་པ་དང་། སྤང་ཤིང་རིག་བྱེད་ལྟར་ན་རི་རབ་དང་། ཁོར་བུ་གྲོ་ལྷ་
སར་ལྷན་ནས་ས་མོས་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཐོན་པར་བཤད།

ཆོགས་བདག་གི་བཞུན་པ་བྱི་བ་ནི་ཅི་གྲུ་སྟེ། སལ་བ་ཅི་ལ་ཡིན་ཀྱང་ནོར་
ལྷན་མཚོན་བྱིར་ཅི་ཅི་བསགས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་དང་སྟོ་བསྐྱབ་ནས་
རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བྱས། ཕྱག་མཆོན་ལ་དུ་ནི་རྩས་བརྒྱད་སྦྲར་བ་ཆོགས་བདག་མཚོན་
པའི་རྩས་ཡིན། སྟེང་ལོག་ཏུ་དམིགས་མ་རྒྱས་ན་དབང་པོ་དང་ཚུ་ལྟའི་གཡས་སུ་
སྟེང་ལོག་གི་ཕྱོགས་སྟོང་གསལ་བཏབ་པས་ཆོག །

དེ་དག་གི་འཁོར་སྤྱང་བ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོའི་ཆོགས་དང་བཅས་གསལ་
འདེབས་པ་དགོས་པ་ཆེ། ལྷགས་མཁར་ལྟ་བུའི་སྐབས། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དམ་ཅན་རྒྱ་
མཚོའི་དམག་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་པར་བྱེ་བ་ལས་དོན་ལ་འཁོར་དུ་ཆང་བས་
ཕྱོགས་སྟོང་གཅོ་ཆེ་བ་ལ་སྤྱང་ཞིའི་མགྲོན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ནས་
རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་མཐར་ཕུར་གདབ་ཀྱི་ཕྱགས་བཀོད་ལ་སྟེང་ག་ནས་ཁོ་ཐོ་
ག་ཤིན་རྗེ་ག་ཤེད་ཕུར་བུ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྟོས་པ་ལ་བཀའ་བསྟོ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་ཕྱགས་བརྗོད། ཤིན་ཏུ་མ་རུང་བ་ལ་ཕུར་བུ་འདེབས་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་
ཀྱང་། འདིར་ཕྱོགས་སྟོང་དཀར་ནག་ཐམས་ཅད་བཀྱགས་པས་སྤྱི་མགྲིན་ཀྱང་པར་

ཕུར་བྱ་རིག་ཅམ་བྱས་པས་གནས་འགྱུར་ཏེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
ཡུམ་བཅས་སུ་མོས། དེ་ལས་བསྐྱེད་ཆོག་བཞག་པ་འཁྱེད་པོ་སྟེ་གྲུ་གཤིངས་འཛིན་
ཆོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པས་བཀྲས་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་འདྲ།

བསྐྱུས་པ་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ལྟར་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་སྟོན་པོ་ལས་ཁོ་
བོའམ་འོད་ཟེར་སྟོས་པས་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་བཀྲགས་ཏེ། དཔལ་འཛིན་དང་
ཆོ་བཟང་སྟོང་པོའི་གཤེད་དམར་གྱི་ཆོ་ག་ལྟར་གྲོད་གྱི་ཕྱོགས་བཅུར་འགོད་
དམ་སྐྱབ་པ་པོའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་འགོད། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་སྟེང་བའི་ཕྱི་རོལ་མཆོད་པ་
ལྟར་དབྱས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་དང་། མཐར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཀོད་ཀྱང་རུང་།
དེ་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་རང་སེམས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཏེ་སེམས་རང་བཞིན་
གྱི་འོད་གསལ་བའི་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་བྱི་མ་ཆོས་དབྱེངས་སུ་ཟད་དེ་ལྷའི་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་
ལྷགས་རྩྭ་ལས་དོ་རྩེའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ཅེ་མོ་འོད་གྱི་སྤྱ་གྲུ་ཅན་དུ་བསམ་པ་ཡི་
དམ་དང་ཆོས་སྐྱོང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཞིག་རེད།

རང་གི་སྟོང་ག་ནས་ལྷ་མོ་རོ་དོ་རྩེ་མ་སྟོས་ཏེ་ཐོད་པས་བདུད་ཅི་ལུམ་ལུས་
བཅུས་ནས་སྤལ་བར་བསམ། ཐང་སག་པས། ལྷ་མོ་དོ་རྩེ་རོ་ལངས་མས། ཞེས་
གསུངས་པ་བརྟག་གསུངས། སྐད་རྒྱུད་ལྷགས་ལ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱད་ཅིག་
གིས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ནས་ཡ་མ་རྩ་རྩ་ཆར་གཅིག་བརྫོད་དེ་གཏོར་མའི་སྤྱད་སྤལ།
ཐོད་པའི་བདུད་ཅི་ཞལ་དུ་གསོལ་བའི་ཁུ་བ་ཞལ་གྱི་བྲ་ནས་སྤྱད་པ་གཏོར་མ་དང་

འདྲེས་པས་ཕྱོགས་སྐྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཕྱོགས་སྐྱོད་རྣམས་ཀྱི་
ཁྲག་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པའི་གནང་བ་སྟོན་བྱུང་ལྟར་ཁྱུས་ཤིང་ལས་འབྲུག་པར་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་གནང་བ་སྦྱལ། སྦྱབ་པ་པོས་གང་བཅོལ་བའི་
ལས་ཐོགས་མེད་འབྲུག་པའི་ཁྱུས་ལྡན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ་བ་ལྷ་ལི་
ཏས། ཀྱུ་རྣམས་ཀྱང་གྱི་གཏོར་མ་ནི། །འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་འཛིགས་ལ་སྦྱིན། །དང་
པོར་ལྷ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །ཞེས་དང་། ཟ་མ་ཏོག་ལས། ལྷ་དང་འབྱུང་པོ་ལ་
གཏོར་མ་ཕྱལ། ཞེས་དང་། ཞུ་བས། ཅ་སྒྲགས་རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་
མཆོད། །ཅེས་པའི་དོན་དུ་བཞེད།

བསོད་གྲགས་རྫོང་འཆང་ནས་བཤུ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལས་ཀྱང་
འདིའི་ཁྱིད་གསན་བས། བཤུ་ཆེན་ནས། བདུད་ཅི་ཕུལ་བ་སོག་པོས་ཐ་སྐྱེ་ཤི་བ་བ་
ལྟར་ཏབ་དེར་གྱིས་ཐོས་པའི་ཞལ་གྱི་བྲུ་ནས་འཛོག་པ་ཐོད་པར་བབས། ཐོད་པ་
གཏོར་མའི་ནང་ཁ་སྦྱབས་པས་མགྲོན་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་
བསྐྱེད་པའི་ཁྱུས་ལྡན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ་གསུངས་གསུང་།

དཔེན་པའི་ལུགས་ལ་གཏོར་སྐྱོད་གྱི་ཐོད་པའི་ཁར་ཡ་མ་རྩ་རྩའི་སྒྲགས་དབུ་
ཅན་གསེར་གྱི་ཡེ་གའི་རྣམ་པ་གྱུན་འགྲུང་བཞོད། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཅ་སྒྲགས་
བརྗོད་པ་དང་སྒྲགས་ཐོད་པའི་ནང་ལྷུང་སྟེ་ཁྱུ་ནས་བདུད་ཅི་དང་འདྲེས་པས་སྒྲགས་
གྱི་གཟུགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལྷ་ལི་ཏས། ཅ་བའི་སྒྲགས་གྱི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས། ཨ་རིགས་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་དང་
གཏམ་སྐྱེད་བར། ཕུད་ཕུལ་ནས་གནང་བ་ཁྱུ་བ་མི་འཐད། འཛིགས་བྱེད་རང་གི་

བཀའ་སྲོད་ཆོད་ཅེས་བསྐྱོས་ཡོད་པས་ཁྱུ་ཅི་ལ་དགོས་ཟེད།

བཤུ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་པ་འབྲོང་ཅེ་ཞལ་སྤྱ་ནས་སྒོ་བཟང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱིས། སྤྱོད་ཡིན་ན་ང་ཆོ་བརྟ་གིས་སྤྱོད་པོ་འདི་དབེན་ས་སྤྱོད་བརྒྱད་ནང་
ལྷར་རེད། ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་སྐབས། ཅ་སྤྱགས་རྒྱལ་པོས་བཙོམ་
ལུན་མཆོད། །ཅེས་བ་དེ་ལ་དམིགས་སྤྱག་ནས་དགག་བ་ཞེད་པོ་གཏོར་གི་ཡོད།
དུས་བྱིས་ཟླ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱམས་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་ཇོགས་
གསལ་ནས་ད་ལྟ་ཟླ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ནའང་དེ་འདྲ་འདུག་འདུག་ཅེས་ཅུང་སྤྱགས་ལ་
མ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་མཛད།

མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་དགག་སྐྱབ་
ཡང་མཛད་པས་གསུང་རྒྱན་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་ནས་ཡོད་པར་རེས། གཏོར་འབྲུལ་གྱི་
སྤྱགས། ཨོྩ་ལྷ་ཙ་ར་ཎྟ་ ནས། བཏུ་ལྷ་ར་ཏི་ག་ཡ་ཞེས་བའི་བར་ཉེ་སྤྱང་ཡ་མཆྟ་ཀ་
དང་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཙས་ཀྱི་མཆོན་སྤྱགས་སྤེལ་བ་དང་། ཨོྩ་ཨི། ནས། བཏུ་སམ་
ལྷ་ཏེ་ལྷུང་ ཞེས་སྤྱི་ལྷུང་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་ས་པོན་དང་མིང་སྤེལ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱད་
བྱེན་གྱིས་སྒོ་བས་ཆེད་ཡིན།

དེ་ལ་སྤྱུ་ཙ་ར་ཎྟ་ས་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་པ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། ལྷ་ཏུ་ལ་ཙ་ར་ཡ་ས་
འོག་ན་སྤྱོད་པ་ཙ་ལྷ་ཆེ་སྤྱེ་ཆན་བྱེད་ལ། ཁེ་ཙ་ར་ཡ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་
མོ། ལྷ་ཆུ་ཞི་ག་ཎྟ་སོགས་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྤྱོད་པ་སོགས་ནང་སྐྱབ་ཀྱི་འཁོར་ལས་
བཞེའི་གཤིན་ཟླ་བཞེལ་བྱེད་པ་འདིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གཙོ་བོ་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ་
ལ་བྱེད་པར་གསལ་བས་བསྐྱེད་རིམ་འགའ་ཞིག་དང་། དབེན་སའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་

ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ཀྱང་སྤྱི་ནམ་པ་མི་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེ་སྟམ་སྟེ། དོན་འཛིགས་བྱེད་ཆེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་དག་ཏུ་ཁོས་བ་དང་། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཞི་དག་བཀའ་སྟོན་གྱི་ནམ་པར་སྤྱལ་ནས་སྟོན་བྱུང་ལ་ཡང་ཡི་དམ་དོན་འཛིགས་བྱེད་གྱིས་བཀའ་སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ནམ་ཅན་ལ་བཀའ་བསྐོས་ཤིང་། བྱེད་པར། ང་ཡི་བསྟན་པ་བྱུང་བའི་ཆོ། །བཀའ་བསྐོས་ལས་ནམས་ཚུལ་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་ཟེའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་དོན་འཛིགས་བྱེད་རང་ཉིད་གྱིས་ང་ཡི་བསྟན་པ་ཞེས་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྟག་པར་འཕྲིན་ལས་གཉེར་དུ་གཏད་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་ཁྱེད་པོའི་མགོན་པོའི་བསྐྱང་བར། གཅང་རིས་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུའི་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །ཞེས་ཡོད་པ་དག་ལུགས་པས། དམ་ཅན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །ཞེས་བསྐྱར་བའང་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུའི་གཙོ་བོ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་པས་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་བསྐྱེད་ན་ཆོས་རྒྱལ་རང་ལུགས་གྱིས་ཡོང་བར་མ་ཟད་ཆོས་སྤང་ཐམས་ཅད་འཁོར་དུ་ཆང་བ་བྱས་ཆོག་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཀའ་སྟོན་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ལ། །ཞེས་པའི་ཤིས་བརྗོད་ལ། རྒྱུད་སྟོན་སྤྲད་གྱིས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་ལ། །ཞེས་བསྐྱར་བ་ཡང་འདི་འདྲའི་གནད་གོ་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །

ཐོགས་སྤྱིང་གི་གཏོར་ཐུགས་ལ། ཞི་རྒྱ་དབང་པོ། ཡ་མ་གཤིན་ཟེ། ལྷ་རུ་ཅ་ཆུ་ལ། ཡུལ་གཞི་དུ་སྤྱི་བ། ཀྱོ་ཤི་ཀ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སྟེང་ཐོགས་པ་ནམས་སྤྱད། ཞེ་རྩ་ན་མེ་ལ། ཨ་མི་ཤ་མངོན་སྤང་བ་སྟེ་སྤྱིན་པོ། དེ་བ་རྒྱུང་ལ། རྩོ་ནི་སའི་ལྷ་མོ་སྟེ་ཐག་བཟང་རིས་སོགས་སྤྱད། རྩོ་སའི་ལྷ་མོའི་མིང་ཡིན་པས་རྩ་ཡོ་ཞེས་སྤལ་ནས་མི་

བསྐྱུག་པར་སྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་པར་བཤ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གསུངས་ཞེས་བསོད་
གསལ་རྟོག་ཤིང་འཆང་དེ་ལྟར་མཛད།

ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། སྒྱུ་ནི་ས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པར་དཔག་
ན་སྒྱུ་མི་ས་ལ་འབྱུག་པས་སྒྲུལ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་བ་འདྲ། སྐྱེ་ཞི་ཐམས་ཅད་དེ་
ཕྱོགས་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུ་ད། སྒྱུ་ཉི་མུང་ནི་དབང་ལྷན་སོགས་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཉ།
རྩྱུ་སྒྱུ་པའ་ཞེས་པའ་ཡར་སྒྱུར་བ་མ་དག་བ་ཡིན་པས། པའ་སྐྱེ་མུ་ཉི་མུང་ཞེས་མར་
སྒྱུར་དགོས།

ཅུ་གཉིས་ཉེར་སྒྱུད་འབྲུལ་བའི་སྒྲུགས་དོན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་
འཁོར་དང་བཅས་པས་མཆོད་ཡོན་སོགས་སོ་སོར་བཞེས། ཞེས་བ་སྟེ། མི་ཞེས་རང་
གི་སྤྱང་ག་ནས་མཆོད་ལྷ་སྒྱུ་བའི་བརྟེན་སེ་གོལ་པར་རྟེན། མཁྱི་ཞེས་མཆོད་ཡོན་གྱི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་སྒྲུལ། སྤྱི་རྒྱུ་ས་བཞེས། རྩྱུ་ཞེས་མཆོད་ལྷ་སྤྱང་གར་བསྐྱུ་བའི་
བརྟེན་སེ་གོལ་ཚུར་རྟེན་བ་བ་གཞན་ལ་འདྲ། ཕྱག་རྒྱའི་སྐྱབས་མཐེ་བོང་གིས་རྟོ་བྱིལ་
འཛིན་པའི་ལྷག་མ་སོར་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱང་གའི་ཅ་འདབ་མཆོན། བད་གོར་སོགས་
ཕྱག་རྒྱ་པལ་ཆེར་སྤྱང་གའི་ཐད་ནས་བྱེད་བ་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཤིན་ཏུ་
སྤྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་འབྱུལ་དུ་གོ་བ་དང་། འག་བ་གཡས་གཡོན་
གྱིས་ཐབས་ཤེས་མཆོན་པས་བད་གོར་ལ་གཡས་བ་འོག་ཏུ་མ་འོར་བ་དགོས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སོར་མོ་རང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བས་འབྲེལ་བ་འབྲུབ་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཆོག་དཔུས་མ་པན་ཆད་ལས་མི་འཛོར། མཆོད་ལྷ་དང་འོད་ཟེར་
གང་སྟོས་སྤྱང་གར་སྐྱད་བ་དེར་རྒྱང་འདུ་བ་དང་། བར་སྒྱུ་བ་དཔལ། ཚུར་སྐྱད་བ་སྐྱུར་

བ་བྱས་ན་རྒྱུ་འདུ་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར། བད་ཀྱིས་བྱས་པ་མཆོད་ལྷའི་རྣམ་
འགྱུར་དང་སྤྲོ་འཕྲུལ་ལ་གོ་དགོས།

སྤྲུགས་ལ་འབྲུ་གསུམ་བཅུགས་པས་ནང་མཆོད་ལུལ་ལ་སྤྲུགས་རྒྱུ་དེ་
བས་ཆིམ་ཞིང་། སྤྲོ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་བར་བསམ། བཅོམ་ལྡན་
ཆོས་རྗེ་སོགས་སྤྱིའི་འདོད་གསོལ་ཏེ། སྤྲོ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། དེ་ཉིད་འཇམ་
དབྱངས་ཞི་བཟག་གི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྤྲོ་བ་ལམ་སྟེ་མངོན་སུམ་ཏུ་བདུད་འདུལ།
བསྟན་པ་བསྐྱང་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ལས་ཀྱི་གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། མ་
མོ་ཆེན་མོ་ཅ་ལུ་རྒྱུ། མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ། འབྲུང་པོ་རོ་ལངས་ཏེ་
ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས། གང་གིས་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་བགྱིད་པའི་ཅི་བགྱིའི་བཀའ་
ཉན་དང་། ཕྱི་ནང་སྐྱོང་བའི་དམ་ཅན་ལ་གསུང་བཤད་གསལ་བོ་མ་མཛད་ཀྱང་།
ཕྱིའི་དམ་ཅན་ནི་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གོང་ལྷན་དང་། ཉན་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་
གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། བདེ་མཆོག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞི་དཔའ་
བོ་མཁའ་འགྲོ་བསྐྱོམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཕྱིའི་ལུལ་ཉེར་བཞིའི་དཔའ་བོ་མཁའ་
འགྲོ་ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་དེར་ཞུགས་ནས་རྩ་ཁམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དངོས་
བྱུང་སྟེར་བར་གསུངས་པ་དང་། གནས་བཞིའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་མཁའ་འགྲོ་མའི་
གངས་དང་སྤྲུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་རེད།

དེས་ན་མ་དག་པའི་རྩ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྤྲང་བ་
སྤྲོ་ཆོགས་འཆར། རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམ་པར་དག་ན་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་
རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བས་མ་དག་པ་དང་། དག་པ་དང་། ཆ་འགའ་དག་པའི་ཆ་ནས་དེ་

སྐྱོང་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ལ། སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྲུང་པོ་བྱས་ཀྱང་
དེའི་རྣམ་པར་རོལ་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡོད་ཚུལ་མདོ་ལས་འབྲུང་། རྣམ་
པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་ངོ་བོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མང་བས་དེ་དག་ལ་
མཆོད་གཏོར་བྱུལ་ན་འདས་པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་འཇིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་རེད།
དམིགས་བསལ་འདིར་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྲུང་བའི་འཕྲིན་བཙུག་མཛད་ཀྱང་
ཞི་བར་འཁྱོེ་ཀྱང་སྤྲོད་དང་། རྒྱས་པར་བྱུང་ཀྱང་ཨོ། དབང་ལ་བ་ཤི་ཀྱང་རྟོ། །
བྲག་པོར་བསྐྱོག་པ་ལ་ནི་ཕ་ར་ཡ་པལ། ཅས་དང་། བསད་བསྐྱད་སྒོངས་རེངས་དབྱེ་
བ་སོགས་ལ་ཐལ་མོ་རྟེན་པ་མི་རྟེན་དང་ལས་མཐུན་གྱི་དམིགས་རིམ་སྐབས་སུ་གང་
བབས་སྐྱར་བས་ཆོག །

མཐར་ཡིག་བརྒྱ་བཙོད་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་གི་སྤྱི་བོར་རིགས་བདག་
རང་ཆས་སུ་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་སྐྱེ་ལས་གང་བས་
རང་གི་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཉེས་པས་མཐོན་རྣམས་ཐུགས་མ་མཉེས་པ་སོགས་
རྣམ་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྤངས། དངོས་བྱུང་ཐོབ་པ་དང་
འཕྲིན་ལས་བཙུག་པ་བརྟན་པར་བྱས། ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་གང་ནས་སྐྱུན་བྲངས་
པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པ་འཇམ། རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོད་ཅམ་དུ་
བཞེད་ནས་བར་ཆད་བསྤང་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་གཞིགས་ནས་བཞུགས་པར་བསམ་
པའི་གོ་བ་ཆགས་ན་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཆོག་བཙོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། སྤྱད་རྒྱད་
པས་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཆོག་མི་བཙོད། གཞན་དུ་ལྷགས་མཁར་གཏོར་སྐྱབ་
གཏོར་ཆེན་སྐྱབ་མཆོད་སོགས་ལའང་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཆོག་བཙོད་པ་མིན་ནོ། །

དེ་རྗེས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྤར་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ལྟ་དང་མཆོད་རྗེས་མགོན་པོ་གསུམ་འཆར་དགོས་
བས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་བའི་ཡོད་སྐབས་ཀྱུན་ཏུ་གསལ་འདེབས་བ་གལ་ཆེ། དེའི་
སྟོང་ནས་ཆོག་རིམ་ལྟར་དེའོ། འདིའོ་སྤྲུལ་དུ་དོན་འཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་
དགོས་བས་དེ་འཆར་ཆེད་དམིགས་རྣམ་མང་སར་གདངས་འཐེན་བ་ཡ་མ་རྩ་རྩ་
དང་། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འབྱེད་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡིན་བས་བྱུག་ལེན་ལ་གནད་ཡོད་
བ་ཤེས་དགོས།

༥ རྗེ་ར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་ཀྱི་བཤད་པ་རྟོགས་རིམ་སྐབས་བྱས་ཀྱང་
ཆོག། རྟོགས་རིམ་ཆོས་སྤྱན་གཅིག་བྱེད་ན་སྐབས་འདིར་ཁྱེ་བ་རྟོག་བདེ། དེ་ལ་རྗེར་
སེམས་རང་གི་སྤྱི་པོར་བཞུགས་པའི་འཕེན་བ་བཏང་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱུགས་དགོངས་གཏད་དེ་ཡེ་ཤེས་བ་འཇུག་བས་ཁྲ་མ་དང་
སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས། གནས་གསུལ་དུ་ཡི་གེ་གསུལ་འགོད་བ་
ཆོག་ལ་མི་གསལ་ཀྱང་རྟོགས་རིམ་སྐབས་སྤྱི་པོར་སྤྱོད་རྗེ་ཆོག་ལྟར་ཀྱི་བྱུགས་
ཀར་ཚི་དཀར་པོ། མགོན་པར་གསུང་རྗེ་རྗེའི་བྱུགས་ཀར་ལྷུ་དམར་པོ། བྱུགས་
ཀར་བྱུགས་རྗེ་རྗེའི་བྱུགས་ཀར་རྩྱ་སྟོན་པོ་འགོད་བ་གསུང་བཤད་ལས་འབྱུང་།
སྤྱིར་རྗེར་སེམས་སྐབས་གནས་ཀྱུན་འདུས་དང་། ཁྱེད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེམ་བས་ཀྱུན་འདུས་སུ་བསམ། ཡོན་ཏན་སྤར་མ་ཐོབ་བ་གསར་ཐོབ་
མེད་ཀྱང་མཆོད་རྗེས་གསར་བ་ལུལ་བས་བདེ་བ་གསར་སྐྱེ་ཡོད་བ་ལུལ་གསར་དུ་
སྐྱེས་ན་ལུལ་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེགས་ཚུལ་ལ་བསམ་དགོས།

བརྩ་སྤྱོད་སོགས་ནི་དོན་རྒྱུ་མེས་སེམས་དཔལ་དཔལ་ཆོག་བཞིན་དུ་རྩེ་ས་སུ་སྐྱོངས་
ཤིག་ཅེས་བ་ཡིན་པས་སྡོན་སྒྲོབ་བ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མེས་པཎ་ཅན་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱལ་ལ་འགོད་ཅེས་དཔལ་བཅས་པའི་དཔལ་ཆོག་གི་དུས་ལ་བབས་པས།
དེའི་དོན་བཞིན་རྩེ་ས་སུ་སྐྱོང་ལ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་བ་དང་རྩེ་ས་སུ་མཐུན་པའི་
མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲོལ་ཞིག་ཅེས་དོན་བཅས་བཞིན་བསྐྱས་ལ་བདུད་ཅི་
འཕེབས་སྐྱེད་སྤྱད།

རྩོགས་རིམ་སྐབས་གནས་གསུམ་གྱི་དོན་རྒྱུམ་གྱི་ལྟའི་ཐུགས་ཀའི་ཡིག་
བརྒྱ་དཀར་དཔར་མཐེང་གསུམ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་བ་སྤྱི་བོན་ས་ཁྱགས་
པས་ཅ་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་གང་སྟེ་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་ཐུན་
ཁུང་དུ་ཉི་ཐེང་ཁྱགས་བ་ལྟར་སངས་ཀྱིས་དག་པའི་མོས་བ་བྲ། མཐར་དྲོར་མེས་ས་
སྤྱི་བོན་ས་ཁྱགས་ཉི་རྒྱུ་ཉིའི་དབུས་སུ་ཁྱགས་པར་མོས།

༼དངོས་གཞི་བཤད་པ༽

༺ གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། དང་པོ་སྒྲུར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་འཛིན་གསུམ།

༼དང་པོ་སྒྲུར་བ་བཤད་པ༽

དང་པོ་ལ་ལམ་འབྱེར་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འབྱེར་
ལ།བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཆོགས་བསགས་བ་ནི།
རང་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་སུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་

སྒྲིང་གའི་རྩ་འཁོར་མཆོན་པའི་སྒྲ་ཆོགས་བསྒྲ། མི་གཤེགས་པའི་ཐེག་ལེ་དཀར་
དམར་མཆོན་པའི་ཉི་མ། དེའི་སྒྲིང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་མཆོན་པའི་རྩྭ་མཐེང་
གལ་ཤེས་ལྡེའི་རང་བཞིན་ཅན། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེས་མེ་ལོང་ལེ་ཤེས། ཉའི་མགོ་མཉམ་
ཉིད། དེའི་ལུས་སོར་རྟོགས། ལྷ་བྱ་བྱལ། ཐེག་ལེ་རྒྱ་དཀར་དབྱིངས་ལེ་ཤེས་
སོ། །དེ་ལས་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོས་པས་ལུས་གང་། རིམ་གྱིས་འོངས་སྤྲུལ་གྱི་ཞིང་
ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུགས་ཀ་
ནས་རང་རང་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས། རྫོང་རྫོན་པོ་སོགས་བྱང་
སེམས། རྫོང་ལྷགས་ཀྱི་སོགས་ཁོ་པོ། སེམས་མ་རྫོང་མ་སོགས་རིགས་པའི་
ཆོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུགས་པ་དང་། རྩ་ཞལ་གྱི་ཆངས་
བྲལ་སྒྲིང་རྒྱ་མ་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་མཁུ། རྫོང་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་
ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་བཞུགས་པ་དབག་མེད་སྤྲུལ་བྱངས་ཉེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་
པ་མཐུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞུགས་པར་མོས་ལ། སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་རང་གི་སྒྲིང་གར་
བསྒྲིམ། སྤྲོས་འབྱུང་ལས་བྱུང་བའི། གང་གི་བྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །ཞེས་པས་
རྒྱ་མ་དང་། ལྷ་ལི་ཉའི་ཞེ་དགུ་མའི་སྤྲུབས་ཐབས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་གཞུགས་མཆོག་
མས་འཛིགས་བྱེད་གཙོ་འཁོར་ལ་བྱལ་འཆོལ།

དེ་དག་གི་ཆེ་ལུས་དབག་མེད་ལ་དེ་སྒྲིང་གྱི་མགོ་དང་ལྷེ་སྤྲུལ་ནས་བྱལ་མཆོད་
བསྐྱོད་དབྱངས་དད་གུས་དང་། གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་ལྡས་རྩ་བའི་རྒྱུང་ལྷ། གཡོན་གྱི་
སོར་མོ་ལྡས་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྷ། རྫོང་ཐལ་མོ་སྒྲིང་གར་སྤྲུང་བས་རྒྱུང་བཙུགས་
གའི་རྩྭ་ཉིང་འདུ་བ་དང་། ཡང་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོས་དབང་པོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷ།

དོ་རྩེ་ཐལ་མོས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་བདེ་སྟོང་གི་རོ་བོར་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོས་སྒྱུ་འོད། དོ་རྩེ་ཐལ་མོས་བྱུང་འབྲུག་མཆོན་ཞིང་དེ་དག་སྒྲིན་གྱི་ཉེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་དང་། བདེ་སྟོང་གི་ཅིས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་བྲག་འཆའ་བའི་ཆིག་བཅད་གྱི་དོན་བསྐྱེད་རིམ་མང་བོར་གསལ་བ་ལྟར་བྲན་དགོས། གདོང་བྲག་གི་རྒྱད་དང་། རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཨོ་རྩི་ཕྱི་ ༡༩ སོགས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ཅ་ཅི་ཀ་སོགས་ཡུམ་རྒྱུད་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་མཆོད་རྩིས་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྟོས་ནས་མཆོད་ལ་སྟོང་གར་བསྟུ། དེ་ལ་མཆོད་ཡོན་འབྲུལ་བའི་སྟགས་དོན། འཕྲོག་གྱེད་མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པའི་ཞལ་ཅན་ལ་ཞེས་ཡུལ་གྱི་བྲད་པར་དང་། ཞབས་བསིལ་ལ་རྩྭ་གཉིས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བོན་དང་། བཟླ་གིས་ཡེ་ཤེས་དེས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གཅོད་པ་སྟོན་པས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་གོ་བ་རོ་བོའི་བྲད་པར། བྲི་ཆབ་ལ། གདུག་ཅན་བསྐལ་བའི་སྟོང་ཁྲག་གི་བྲི་བྲི་ཞེས་རྒྱུའི་བྲད་པར། མེ་ཉོག་ལ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་རྣམ་པའི་བྲད་པར། སྟོས་ལ་འཕྲོག་གྱེད་དགྲེས་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་དགོས་པའི་བྲད་པར། མར་མེ་ལ་སྟུན་གྱི་དབང་སོ་རྒྱས་པའི་ཆེད་ཅེས་གང་དུ་འབྲུལ་བའི་གནས་གྱི་བྲད་པར་སྟུར།

ཞལ་ཐས་དང་རོལ་མོ་རང་མིང་ནས་སྟོས་པ་སྔ་མ་རྣམས་མཆོད་ཡོན་སོགས་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་མཐའི་གསལ་གྱེད་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་གོ་ཆེད་ཡིན་པས་མཆོད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྲུལ་བའི་ཡུལ། མཆོད་པའི་རོ་བོ། རྒྱ། རྣམ་པ། དགོས་པ། གནས་གང་དུ་འབྲུལ་བའི་བྲད་པར་དེ་དག་ཆང་བའི་སྟོན་ནས་ཕུལ་ན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཤུཉྱེ་པས་དག་ནག་འབྲེལ་པར་

གསུངས། དེ་ཆབ་ལ་ག་ག་གཉིས་ཡོད་པ་སྟོན་གྱི་འདོན་རྒྱུ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་
ལས་ཀྱང་དེ་དེ་ཞེས་གཉིས་ལས་མི་འབྱུང་བས་གསུམ་འདུག་པ་མ་དག་པ་ཡིན། དེ་
ནས། སྒྲིག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་སྦྱིར་བཤགས་པ་དང་། སྦྱིས་ཤིང་
སོགས་འདས་པ་དང་ད་ལྟའི་སྒྲིག་པ་འགྲོད་སེམས་ཀྱིས་བཤགས་པ་དང་། སྦྱོར་
ཆད་སྟོན་སེམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མི་བགྱིད་པར་དམ་བཅའ་བ་བཤགས་པའི་ཡན་
ལག་ཤིག་ཤིག་ལྟའི་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། བདག་གིས་
བདེ་འགྲོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །ཞེས་པའི་བདེ་འགྲོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་ཅེས་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་གསུངས་པས་བསྟོ་བ། དགོན་མཆོག་ག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་སོགས་འབྲས་སྐྱབས་ལ་ཐོབ་བྱ་དང་། རྒྱ་སྐྱབས་
ལ་འབྲས་བྱ་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་སྟོན་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྟོན་སེམས་
བསྐྱེད། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ལུལ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷག་
པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་མས་འཇུག་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྟོན་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

སྐབས་འདིར་སྒྲགས་སྟོན་བཟུང་བས་སྟོན་པ་སྒར་མེད་གསར་སྦྱེ་དང་།
ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་པའི་དགོས་པ་མི་འབྲུབ་ཀྱང་སྦྱིས་ཟེན་བརྟན་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་།
ལམ་ལ་སྟོན་པ་དང་། སྦྱོར་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཆོགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་
སྦྱབ་པའི་མཆོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། འདི་ལ་མིང་བརྗོད་པའི་སྐབས་
རང་གི་གསང་མཚན་ལས་གཞན་སྦྱས་ན་རྩུབ་སྦྱོར་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་དཔོན་སྟོན་
བྱམས་པས་གསུང་བར་བྲག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིག་པོ་ཆེས་གསུངས། མ་བསྐྱལ་བ་

ནམས་བདག་གིས་བསྐྱལ། །ཞེས་སོགས་ལ། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་ཆང་བ་ལྟ་བུ་རེད།

སྐབས་འདིའི་ཆང་མེད་བཞི་ལ་བཏང་སྟོམས་གོང་དུ་ལེན་པའི་བཤད་པ་མི་
གནང་ཞིང་། ལམ་རིམ་སྐབས་ཀྱང་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་ཆོག་པའི་གསུང་སྟོས་ཡོད།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་དང་
མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། །བསྟོན་སྤྱད་ཅེས་བཅུ་འཛིག་
རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གིས་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། །ཅེས་
པའོ། །དེ་ནི་གཞི་ལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་མངལ་སྦྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་དུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་ཡང་སྤྱད་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་
རུས་པ་སྦྱོང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྲོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་མི་མངལ་སྦྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་ཞིག་
འཛམ་གླིང་དུ་སྦྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། འཆི་བ་དང་བར་དོ་བྱལ། དེ་ནས་སྦྱེ་བ་
ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་དགོས་པས་འདིར་གཞུགས་ལས་ཁང་གི་དབུས་
སུ་གཙོ་བོའི་སྒྱུར་སངས་རྒྱུ་པ་ལ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་དགོས་པས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
བསགས་པ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་འཆི་
བ་ཆོས་སྦྱུའི་ལམ་འབྱེད་བསྒྲོམ་དགོས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པས་ཆོས་ཅན་
དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཏྲགས་དང་། ཏྲག་ཆད་ལ་སོགས་
པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅེས་

སྤྱབ་ཆོས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བས། རང་དང་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྷ་དང་། རྣམ། སྟོང་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲུགས་གཉིས་བརྗོད་པའི་བྲག་ལེན་ཡང་ཡོད་པས་རང་གཅིག་བྱས་འདོན་སྤྲུགས་འདི་སྤྲུགས་བདེ་གསུངས།

མདོ་ལུགས་འཆི་སྤྱད་ཐ་རགས་ལས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་འཆི་སྤྱད་ཐ་མོ་སྤྲང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་བྱེད། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་གསུང་དུ་མི་གསལ་ཡང་གསུང་བཤད་ལ་སྤྲིག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་བར་རགས་བ་ཉེར་ལུ་ཐེམ་རིམ་དང་སྤྱར་བ་ཐང་སག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་ཡོད། ཡིག་ཆ་གཞན་ན་ཐེམ་རིམ་དང་སྤྱར་བ་མི་འཐད་གསུངས་པ་འདུག་ཀྱང་གསང་འདུས་ཀྱི་སྤྲུགས་སུ་ཡོད་པས་དགག་པའི་གནས་མིན་བ་འདྲ།

དེས་ན་རང་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་དང་སྟོམས་སར་འཇུག་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་འོད་ཟེར་པལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཀྱི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་གང་ལ་རེག་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་འོ་བོར་ཆམས་ཀྱིས་འགོ་ནུས་བ་དེ་འདྲ་འགྲོས་པས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་རྣམ་རོལ་དང་། སྟོད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་རྗེ་མེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་བསྐྱུར་ཏེ་སྟོད་འོད་དུ་ཁྱེན་ནས་བཅུད་ལ་ཐེམ། བཅུད་འོད་དུ་ཁྱེན་ནས་རང་ལ་ཐེམ་བ་ནས་རྒྱ་དཀོན་གསལ་དུ་ཐེམ་པའི་བར་ལ་སྤྲིག་རྒྱུ་དུ་བ་མཁའ་སྤྲང་། མར་མེ་ལྟར་འབར། སྤྲང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ། འོད་གསལ་རྣམས་རིམ་བར་ཤར་བར་མོས།

འོད་གསལ་ཀྱི་དུས་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དངོས་དང་། ཁྱི་ཆུན་གསུང་བཤད་ཐེན་བྲིས་ལས། རྒྱ་དཀར་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་བ་ཙམ་བསྟོམ་ན་ནམ་མཁའ་

བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི། ལྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མེན་གསུངས་པས་ཐམས་ཀྱང་སྤང་མེད་ཅམ་
ལ་མ་བཞག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་
ལྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གསལ་ཅི་ཐེབས་བྱས་ནས་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྟར་ཡུལ་སྟོང་
བ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཆོས་སྤྱད་བྱེད་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག །རང་སེམས་སྟོང་
ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུགས་ཆོས་སྤྱད་དོས་
ཡིན་སྟམ་དུ་ཆོས་སྤྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་སེམས་བྱིང་གློད་དང་བྲལ་བར་ཅེ་
གཅིག་རྟུ་བསྐྱོམས། ལྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་དང་། རི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྟ་བ་
གཟིགས་དོར་རི་སྟེད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འཆར་བ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་གཞན་འཆར་དུ་མ་བཅུག་པར་བདེན་གྲུབ་བཀའ་ཅམ་གྱི་མེད་
དགག་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུས་དེ་གཟིགས་ཚུལ་རི་ལྟ་བར་སློལ་བཞག །

མདོར་ན་རང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཞུགས་པའི་མོས་བ། ལྟོང་
ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་མོས་བ། དག་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྲུགས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དོ་བོ་གཅིག་རྟུ་མ་སོང་ཡང་སོང་བའི་
མོས་བ་བྱས་ནས་ང་རྒྱལ་འཛོག་།དེ་ལྟར་བྱས་པས་གཞི་ལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་མངལ་
སྤྱིས་ཁམས་རྒྱག་ལྡན་ཞིག་རགས་བ་ཉིད་ལྟ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་འཆི་བ་འོད་
གསལ་མདོན་དུ་བྱེད་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་སྤྲུབ་པ་པོ་རང་ལ་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་ཐ་
མལ་གྱི་འཆི་བ་སྟོང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་དབྱ་
མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་

རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་
བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སང་ཡུལ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབྱིངས་དང་སྦྱིབ་བལ་ལྟན་
སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་སྐྱེད་
རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་འབྲས་པའི་རྒྱལ་བ་དང་བག་
ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིག་སྟེན་དུ་སྦྱངས་གཞི་སྦྱོར་བྱེད་ཅོད་འཕྲོད་པར་བྱས་ལ་
བསྟོམ་པ་ནི། ལྷགས་གཉིས་དོན་ལྟར་གདོད་ནས་དག་པའི་དབྱིངས། །བདེ་ཆེན་རང་
གི་སེམས་དང་རོ་གཅིག་པ། །ཡེ་ཤེས་ཆོག་སྟེན་འཛིག་པའི་སྦྱོན་སྦྱངས་
ཤིང་། །འོད་གསལ་ལམ་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

འདི་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་མི་གསལ་བ་ལམ་ཐུན་པོང་བས་རྒྱད་སྦྱངས་
ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཐེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱད་མ་སྦྱངས་པས་འདི་འབྲ་
བསྟོམ་པ་རྟོག་ལ་ཞོན་པ་ལྟ་བུ་རེད། བསྐྱེད་རིམ་བསྟོམ་པ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་
འབྲེར་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་ཡང་གཞིར་འཛིག་པ་ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་འབྲེར་གནད་སྟོན་
དགོས་གསུངས། དེས་མ་འོངས་པ་ན་འཛིག་པ་ཐམས་པར་མི་འཆོར་བར་ཆོས་སྐྱེའི་
ལམ་བྱེད་འོང་དགོས་པ་རེད། བསྐྱེད་རིམ་ཅམ་གྱིས་དེ་འབྲ་དཀའ་ཡང་འགའ་ཞིག་
ལ་དཔག་ན་ཅུང་ཐད་ཡོད་དམ་སྟེ། འདི་ཀའི་ཁྱི་ཆུན་དུས་ཀྱི་བླ་ཆུན་བེ་རི་མཐུ་
སྟོབས་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱིས་དབུས་གཙང་དུ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལས་
ཆོས་གསན་ནས་བྱུང་མཐའ་གཙང་ཞིང་ཉམས་ལེན་ཆད་ལྟན་མཛད་པ་དེ་འདྲ་
ཁར་མཛོད་དགེ་རི་ཁྱོད་པ་མཁས་བྱུང་བསྟན་འཛིན་སོགས་བྱུང་ན་འཁོད་པ་རྣམས་
དང་ལྟན་ཅིག་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཆོག་གསུངས་ནས་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་

བཞི་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་སྔོན་ཅེས་ལག་བཟང་གནང་ནས་མཆམས་དེར་སྐྱ་
གཤེགས་འདུག །

དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་འདི་ནས་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་བར་སེམས་བྱིངས་སྟོང་
ཉིད་ལ་བཞག་ནས་སྒྲིའི་བྱར་གཅིག་གིས་བསྐྱར་འཁོར་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་
གསལ་འདེབས་བ་ཡིན་ཀྱང་མ་ཉུས་ན་ཆོས་སྐྱར་མི་གནས་པར་གཞན་དོན་གཟུགས་
སྐྱར་ལྡང་སྟམ་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་གི་འབྱུང་བཞི་རེ་སྒྲིང་སྐྱར་ནས་ལམ་
འབྲས་གི་དག་པའི་སྔོན་གཞི་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་གོ་སར་ཡི་སྔོན་པོ་ལས་རྒྱུད་དཀྱིལ་དུ་བའི་མདོག་ཅན་གཞུང་བྲེལ་ས། གོང་གི་
ནང་མཆོད་བྱིན་བརྒྱབ་ལ་བཅད་ཁ་ཚུར་སྟོན་ཀྱང་འདིར་པར་བསྟན་པ། མཆོག་མ་
གཉིས་སུ་རྒྱལ་མཆོད་ནས་བ་དན་གིས་མཆོད་པ། ད་ལྟའི་རྒྱལ་མཆོད་ལྟ་བུ་ལ་སྟེང་དུ་
འཕལ་ཅེ་གསུམ་པ་ཕྱོགས་སོ་སོར་བཀལ་བ་བྱས་ཀྱང་ཆོག །

དེའི་སྟེང་རི་ལས་མེ་དཀྱིལ་བྱར་གསུམ་པ་བྱར་གཅིག་པར་བསྟན་པའི་ཁ་ལ་
མེ་ལྷེའི་ཐོང་བ་དང་། བྱར་གསུམ་དུ་མེ་ལྷེ་ཆེ་བས་མཆོད་པ། དེའི་སྟེང་པི་ལས་རྒྱ་
དཀྱིལ་དཀར་པོ་རྒྱུ་པོ་བྱམ་པ་རྒྱུས་གང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནང་དུ་བྱབ་པས་མཆོད་པ།
དེའི་སྟེང་དུ་ལི་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་བྱ་བཞི་དོ་རྗེ་ཅེ་གསུམ་པ་བྱེད་པས་
མཆོད་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རང་སེམས་རྩི་སྔོན་པོ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་རྩི་གིས་
མཆོད་པ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་དུ་འཕྲོས་པས་དབང་ཆེན་གསེར་གི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་
གི་བར་དོ་རྗེ་རེ་བཞི་གཅེལ་དུ་བཀམ་པའི་ཆེ་བའི་ཁོང་གསེར་རྒྱུང་བ་གཅིག་ནས་
རྩལ་སྤྲ་རབ་བར་གིས་དཀྱིགས་པའི་རྗེ་རྗེའི་ས་གཞི། ལོགས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་དོ་རྗེའི་དུ་

བ། རྟེན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་གྲུང་། དེའི་འོག་ཏུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་རེ། དེ་
ཐམས་ཅད་བར་མཆམས་སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་པར་བལྟས་ན་རྗེ་ཆེ་ཆུང་སོ་
སོར་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་དོད་པ་ལ་རེག་ན་ཞལ་བ་བྱས་པ་ལྟར་འཇམ་ཞིང་མེ་
ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟ་བུ།

མེ་སྟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེ་ཤེ་འཛིགས་པ་ཞིག། བར་ནས་རྒྱལ་སྤྲོ་པ་པར་ཅམ་མེན་
ཡང་བསྐྱང་འཁོར་ཡོངས་རྗེ་གསལ་མ་སྒྲང་བར་འབྱེད་དུ་^༡“མེད་”པས་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱལ་བ་འཛིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་སྤྲོ་ལའི་མེ་དབྱང་
དབང་ལྡན་ནས་བཅམས་ཏེ་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཆམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོར་གྱིས་འཕྲོ་
བ། དེ་དག་གི་ནང་རྒྱ་མེ་ལྟ་མ་རྣམས་པ་རྗེ་ཤེ་འཛིགས་པ་དེ་ལྟ་ཅན་གྱི་མདའ་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་
མཆམས་ཤར་བུ་བཟོ་བྱེད་ཕྱི་ནང་^༢“བསྐྱོལ་”མར་རྒྱ་བའི་མདའི་བ་བ་བུ་ལུག་ལྟར་
འཕྲོ་བས་པས་ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་དེར་འོང་བ་ལྟ་བུ། མིག་གིས་བལྟ་བ་ཅམ་ཡང་
མི་བཟོད་བ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇའ་གྲུང་དུ་མཐོང་བ་འདི་རྒྱད་ཕྱེ་
གོང་འོག་གི་ཡི་དམ་ལྟའི་མདོན་རྟོགས་སྤྲོ་མོ་ཆུན་ཆད་ལ་སྦྱར་ཆོག་པས་སྦྱན་མོང་
བའི་བསྐྱང་འཁོར་ཞེས་གསུངས།

དེའི་དབྱས་སུ་སྦྱོར་མེར་པོ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྒོ་ཆད་ཅམ། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་
བཅུའི་རང་བཞིན་འཁོར་ལོ་མེར་པོ་ཅིབས་བཅུ་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ། གཙོ་བོ་རྗེ་
འཛིགས་བྱེད་དམ་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་བཀའ་བཞིན་འཁོར་བས་བཀའི་འཁོར་ལོ་ཟེར།
སྟེང་འོག་གི་ཅིབས་མདུང་རྟིང་སྦྱབས་སྦྱད་པ་ལྟ་བུ། དེ་སྤྲད་མཆམས་ནས་ཐོན་པའི་

༡ མེད་
༢ བསྐྱོལ་

ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཅིབས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མའི་དབྱིབས་ཅན་བརྒྱད། སྤྱབས་
སྟོང་གི་དབུས་དང་། སྟེང་འོག་གི་མདུན་རྒྱལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཡོ་བར་སྤྲ་ཆོགས་བད་ཆ་
ཉི་མའི་གདན་གསུམ་རེ་དང་། ཅིབས་བརྒྱད་ལ་དེ་འབྲའི་གདན་བརྒྱད། དེའི་དབུས་
སུ་འདིར་བསྐྱང་འཁོར་ཅལ་དུ་འདོན་ཕྱིར་གཞོད་མཛེས་བསྐྱེད། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་
བར་ཞུགས་པའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
ཁོ་ལོ་བཅུའི་རྣམ་པར་བཀྱགས་བ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས། ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་
བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དུ་འོད་དུ་ཞུ་བ་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སོན་པ་ལས་
སྤྱགས་ཀར་རང་མདོག་གི་ཐིག་ལེ་བཅུ་དང་། དེ་ལས་རང་མདོག་གི་རྩྭ་བཅུ། དེ་
ལས་ཤེས་བཅུ་རྣམ་དག་ཁོ་ལོ་བཅུ་གྲུབ་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ཆོ་ག་
ལྟར་ལ། ཞལ་ཕྱག་གྱིས་ཚུལ་སྐྱེའི་ཉམས་རྒྱན་ཆ་ལུགས་སོགས་འཆད་འཇུག་གི་
ཆོ་གའི་དཀྲུས་དང་འབྲ།

རྩྭ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྤྱགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་བྲངས།
སྤྱགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་སློབ་དང་། སློབ་མཆོམས་ནས་སློབའི་ལུགས་གཉིས་ལས་ད་
ལྟ་སྤྲ་མ་ལྟར་མཛད་པས། ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་བ་དོར་ནས་བསྐྱར་ལས་
སློབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེ་ཤེས་ཆེད་ཡིན། དུས་རྒྱན་དང་བསྐྱང་བ་ལ་
ཁོ་ལོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ནང་དུ་འཁོར་དགོས་པས་གཙུག་ཏྱར་འཁོར་བསྐྱར་ཞལ་ལུབ་
དང་། དོ་རྗེ་ས་འོག་ཤར་དུ་ཕྱོགས་ནས་ནང་དུ་གཟིགས་བ་དང་། ཕྱིར་བསྐྱོག་དུས་
ཞལ་ཕྱིར་བསྐྱར་དགོས་པས་འཁོར་བསྐྱར་ཤར་དང་། དོ་རྗེ་ས་འོག་ལུབ་ཏུ་ཕྱོགས་
ནས་སྟེང་འོག་ལ་གཟིགས་བ་དགོས། ཁོ་ལོ་བཅུ་དང་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ལས་དོ་རྗེ་

འབར་བ་ཁོ་ཅུ་བསྐོས་པའི་ཟེག་མ་འཁོར་བ་ལྟར་འཕྲོས་པས་རང་དོན་ཅམ་མ་ཡིན་
པར་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་འཆེ་བ་དང་། ལེགས་ལམ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་དུ་
གཙོད་པའི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཐལ་བྱང་ལ་གནམ་ལྷགས་བབས་པ་ལྟར་རྗེས་མེད་
དུ་བརྒྱག་སྟེ་ཆར་བཅད་པར་བསམ་ལ་ཁོ་བོ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མ་
ལ་ཕྲགས་ཐེང་བཀོད་ནས་བསྐྱེ།

ཕྲགས་དུ་ལུགས་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་
ཀྱི་ཁོ་བོ་བཅུ་པོ་ཕྲགས་དང་། ལྷོ་བྲག་བྲུབ་ཆེན་སོགས་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི། ཨོྭ་རྟ་རྟ་
ར་བརྒྱ་སོགས་དང་། ལ་ལ་འདུས་པའི་ཡ་མཚད་ཀྱི་སོགས་དང་། འགའ་ཞིག་གྱུར་
མགོན་ཁོ་བཅུ་པོ་ཕྲགས་བརྒྱ་བར་བཞེད་ཀྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཕྲགས་རིམ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁའ་འགྲོ་མ་རྗེ་མེ་གྱུར་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་གཙུག་ཏྱར་
འཁོར་བསྐྱར་ཀྱི་ཐེང་ཕྲགས་བརྒྱ་བ་དགེ་ལུགས་པར་གྲགས་ཆེ། འདིའི་སྐབས་མན་
ངག་གི་གནད་ལྟ་སྤར་ཞལ་ཤེས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེང་སང་གསུང་སྟོས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་
སུ་བཀོད་འདུག་པས།

གཙོ་བོ་འཕྲོ་བའི་གནད་ནི། བསྐྱར་བ་ལ་གནོད་མཛེས། བརྒྱུག་པ་ལ་གཙུག་
ཏྱར་འཁོར་བསྐྱར། དབང་ལ་འདོད་ཀྱལ། ཆར་འབབས་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་སོགས་རང་
གི་ལས་གང་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་དེ་གཙོ་བོར་འཕྲོ་བ་སྟོན་གསལ་ལྟར་སྤར་ཆོག །དེ་ཡང་
འཁོར་བསྐྱར་གཙོ་བོར་འཕྲོས་ན་དེའི་གནས་སུ་འཁོར་བསྐྱར་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་
བྱ་ལྟ་གང་གཙོ་བོར་འཕྲོས་པ་དེའི་གནས་སུ་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་བཀོད་ན་རྗེ་མེ་ས་
འོག་གནོད་མཛེས་ཡིན་པས་གནོད་མཛེས་མ་བཀོད་པས་ཁོ་བཅུ་མ་ཆར་བར་མི་

འགྲུང་རྒྱུ་།

བསྐྱུབ་བྱ་སྤྱོད་པའི་གནད་ནི། རང་གཞོན་མངོན་སྲུག་གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀར་ཉི་
མའི་སྤྱིང་དུ་རྩྱུ་གི་ཐིག་ལའི་ནང་སྤྱིང་དུ་སྒྲ་མ། འོག་དང་གཡས་གཡོན་པ་མ་སྤྱན་སྒྲ་
ཞིང་ཁང་ནོར་རྩལ་སོགས་འགོད་པ་དང་། ཡང་སྒྲ་མའི་ཞབས་བརྟན་ལྟ་བུར་ཐིག་ལེ་
ལ་སེལ་སྤྱོད་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲིའི་སྤྱིང་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་
ཅན་དང་། དུ་སྒྲོབ་སོགས་ཞབས་ཀྱི། སྤྱོགས་མཛུབ་བཤེས་སོགས་རྩྱུ་གི་གཡས་
གཡོན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་འོད་ཟེར་གྱི་ཐིག་ལའི་ནང་སྤྱོད་པ་དང་། ད་ལྟ་སྤྱོད་པོ་དམ་ཆོག་
ཉམས་པ་མང་བས་དེ་འདྲ་སྤྱིང་གར་བསམ་ན་རྣམ་ཏོག་བསྐྱེད་པས་རང་གི་མཐུན་དུ་
སྒྲ་གདན་ལ་གང་བསྐྱུང་བའི་བསྐྱུབ་བྱ་བཀོད་ཀྱང་དུང་བ་སྤྱིན་སྤྱོད་སོགས་མན་
ངག་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན།

ཁྲོ་བོ་ཞལ་གཟིགས་པའི་གནད་ནི། བསྐྱུང་བ་ལ་ནང་དང་། བསྒྲོག་པ་ལ་ཕྱིར་
གཟིགས་པ་དང་། ལས་གང་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྲོ་བོ་གཞན་ལ་
བསྐྱུལ་ནས་ལས་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་ཆེད་བསྐྱུབ་བྱ་འཕམ་རང་ལ་གཟིགས་པ་དང་། སྤྱིང་
གདོན་འདུལ་བ་ལ་སྤྱིང་དང་། འོག་གདོན་འདུལ་བ་ལ་ཁྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་འོག་དུ་
གཟིགས་པ་སོགས་དང་།

འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་པའི་གནད་ནི། དུས་རྒྱུན་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱོར་ཞིང་། བསྐྱུང་
བ་ལ་གཡས་། བསྒྲོག་པ་ལ་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་སྤྱོགས་བརྩུར་
འཕྲོས་པས་སྤྱོགས་བརྩུའི་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བཀྱགས་ཏེ་འཁོར་ལོའི་
ཅེབས་དང་ཉི་བཀ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས་ཏེ། གཞོན་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱང་

མཐེལ་དུ་རང་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་སོར་བཞི་བ་རེ་ཡོད་
བ་ནས་བཟུང་། མགོ་མཐུག་བསྒྲོག་སྟེ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོན་བས་
འཁོར་བ་མི་མངོན་བ་ལྟར་དག་ཅིང་ལྷུང་བར་འཁོར་བས་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་ཅམ་དུ་
གཏུབས། ག་ཁྲག་རྣམས་ཁོ་བོའི་ཞལ་དུ་གསོལ། ལྷག་མ་འོད་ཟེར་གྱི་མེ་ལྷེས་
བསྟེག་ །སྐྱུ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྒྱང་གིས་ཐལ་བ་ཕྱོགས་བཅུར་གཏོར་ཏེ་མིང་བདུ་ཐ་
སྟེད་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པར་བརྒྱག་པར་བསམ་བ་སྤགས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་
དམིགས་སྐྱོར་གཅིག་ཡིན།

འཕྲིན་ལས་མཐོང་བའི་གནད་ནི། རང་གི་སྙིང་ག་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་
སྟེ་ལས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་ཇུས་སྣ་ཆོགས་ཐོགས་བ་དཔག་དུ་མེད་བ་སྟོས་
ནས་ཁོ་བོ་བཅུ་ལ་ལས་མཐུན་གྱི་མཆོད་པས་མཆོད།

ནི་རྒྱས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱང་འཁོར་ནང་དུ་སྤྱོད་མེད་མི་རུང་ཡིན་པས། ནི་
བར་ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དཔག་མེད་འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལས་ལྷ་མོ་
དཀར་མོ་བྲག་ན་བུམ་བ་དཀར་པོ་བདུད་ཅི་དཀར་པོས་གང་བ་ཐོགས་བ་དཔག་
མེད་སྟོས་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱང་མཐེལ་བར་དང་། ཁྱད་བར་གང་དུ་
གཏུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སར་བཀྲས་པས་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱལ། རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས།
ཀྱུ་སྟོང་ཉོན་མོངས་བ་དུག་གསུམ་སོགས་དང་། ཅ་བ་མ་རིག་བ་ས་བོན་བག་
ཆགས་དང་བཅས་བ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་གདོན་བར་ཆད་སྤངས་ཏེ་ལུས་
ཤེལ་ལྟར་དག་པར་བསམ། སྤྲིག་སྤྲིབ་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་སྟོང་བ་
སྤྱི་བྱ་གནས་ཐོན་ཏེ་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་

ལྷུང་པས་ནད་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ལྷག་རྩ་དང་བལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མོས།
རྒྱས་པར་ལྷ་མོ་མེར་མོ་བྱས་པ་མེར་པོ་བདུད་ཅི་”མེར་པོས་གང་བ་
ཐོགས་ནས་ཁྱས་བྱས་པས་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་རྒྱས་པ་དང་། རྟོར་སྐྱབ་པ་ལ་ཁོ་བོ་ནམས་གྱི་སྐྱེ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་
པས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་གནས་ཁང་བར་མཛོད་ཐམས་ཅད་གང་སྟེ་དབུལ་བ་ཐམས་
ཅད་དང་བལ་བར་བསམ་པ་དང་། ཆེ་སྐྱབ་པ་ལ་འཆི་མེད་ཀྱི་ཆེའི་བདུད་ཅིས་གང་
བའི་བྱས་པ་ཐོགས་ནས་ཁྱས་བྱས་པས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་ཆེ་བསྐྱངས་པའི་
དམིགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལ་འང་ཁྱས་བྱས་པས་མོངས་སུ་ན་དག་ནས་
འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་སོགས་གྱི་དམིགས་པ་བསྐྱངས།

དབང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་འདུ་སྐྱ་བ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཆེ་གང་ལ་འཁོད་པར་ལྷ་མོ་
དམར་མོ་བྱས་པ་དམར་པོ་བདུད་ཅི་དམར་པོས་གང་བ་ཐོགས་ནས་ཁྱས་བྱས་པས་
དབང་དུ་འདུ་བའི་གོགས་ཆེ་ཤོས་སྐྱ་མ་དང་བསྐྱན་པ་ལ་སྤང་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
དང་། གསང་སྤྱགས་ལ་མ་དད་པ་སོགས་དག་ནས་རང་གི་སྐྱ་མ་སོགས་དང་འབྲལ་
མི་པོ་དཔའི་དད་གུས་དྲུང་དྲུང་བ་སྐྱེས་པར་བསམ། ཆེད་གཉེར་གྱིས་གསར་དུ་
དབང་དུ་བསྐྱེད་འདོད་ན་བྱས་པ་དམར་པོ་བདུད་ཅི་དམར་པོས་གང་བ་སྤར་ལྟར་དང་།
ལྷ་མོ་ལྷག་ན་ལྷག་གྱུ་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་དབག་མེད་སྟོས་ཏེ་དབང་གི་ལས་
གཞན་གྱི་སྐྱབས་ནས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་བའི་དབང་སྤྱད་གྱི་དམིགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་
ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱ་མ། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གྲོགས། ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཆེན་
ཐས་གོས་སོགས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་རིམ་ནམས་སྤྱད། སྐྱ་མ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་མ་

བཞག་པའི་སྟོན་ལས་ཆོས་ཁྱིམ་ཟེན་ནས་དབང་སྤྱད་མི་རུང་།

དག་པོ་ལ་མཆོད་པ་སྤར་ལྟར་ལ། སྐྱེ་ལས་ལྟ་མོ་ནག་མོ་ཁོ་མོའི་རྣམ་ཅན་
བྱམ་པ་ནག་མོ་བདུད་ཅི་ནག་པོས་གང་བ་སྟོགས་པས་ཁྱུས་བྱས་པས་ནད་རིམས་
གདོན་བགོགས་སོགས་ཉེར་འཆེ་ཐམས་ཅད་དག །སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་ནག་པོ་ཆར་
སྟོན་འཁྲིགས་པ་ལྟ་བུའི་གསེབ་ནས་སྟོག་སྟེང་འཕྲུག་པ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཆ་སྟོ་ཆོགས་
སྟོས་ནས་ནད་གདོན་དག་བགོགས་ཐལ་བར་བརྒྱག། །དེ་ཐམས་ཅད་ཤ་ཁྲག་གི་རྣམ་
པར་ཁོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་དུ་གསོལ་བར་བསམ།

བསྐྱར་འཁོར་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་མ་བསྟོམ་ཡང་ཆད་པའི་སྟོན་མེད་
ནའང་བསྟོམས་ནས་སྟགས་བརྒྱས་ན་བར་ཆད་བརྒྱེག་པ་དང་། སྟིག་སྟིབ་འདག་པ་
ལ་ཆེས་ཆེར་བསྟགས། འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོག་ཆ་ནས་ཤེས་པ་
བཅུ་ཡོད་པ་ཁོ་མོ་བཅུར་ཤར་བ་ཡིན་པས་འདིའི་སྐྱབས་དམིགས་རིམ་སྟན་བྱ་མང་
ཡང་གཙོ་ཆེར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་རྒྱས་བཏབ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཙོས་མ་ཚུན་
ཆད་ཀྱིས་ཟེན་བར་བྱས། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་པན་བདེའི་ཆེད་དུ་ཅུང་ཟད་རེ་
དམིགས་ན་རང་རང་གི་ཆོད་ཀྱིས་གནད་དུ་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད། ཨ་རིག་དགོ་བཤེས་འོད་
ཟེར་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱིས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་བསྐྱར་དང་། རྫོང་ས་འོག་བཞུགས་གནས་
དེ་ཉིད་དེས་སྐྱེལ་སྐྱེའི་མཇུག་པ་སྟོན་པའི་ཞིང་ཡིན་པས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་བསྐྱར་ཁ་
ནས་མཁར་བསྟན་ནས་བཞུགས། རྫོང་ས་འོག་དབུ་སྤར་དུ་བསྟན་ནས་བཞུགས།
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་གི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཀྱང་དེ་སྟར་ཡོད་པ་པལ་ཆེན་དུ།
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སྟེལ་ཞི་དང་། སྤྱི་ཕྱུ་ཚུགས་གསུངས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན།

དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ། སྤྱད་པར། མཁའ་ལ་རྒྱང་
བརྟེན་དེ་ལ་རྩ་ཡི་ཕྱང་པོ་བརྟེན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུང་ལུགས་ཀྱིས་
ཅེད་མོ་ལྷ་བྱ་ལ་དབྱད་ན་གོ་རྒྱ་ཡང་ཡོད། ཁྲོ་བཙུངའི་སྤྱིན་སྟེག་ལ་འཛིགས་བྱེད་
གཙུག་པོར་བྱེད་པ་དང་། གཞོད་མཛེས་གཙུག་པོར་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། ལྷ་
མཛེད་དང་། གཞོད་མཛེས། རྩོམ་པོ་ལོག་གསུམ་དོན་གཅིག་པས་ཀྱན་མཁུན་གོང་
མའི་ཁྲོ་བཙུངའི་བསྐྱེད་པའོར་རྩོམ་པོ་ཁྲབ་ཏུ་འདུས་པ་ལྟར་ཡ་སྐྱེད་གྱིན་སོགས་
ཀྱིས་གཏོར་འབྲུལ་མཛེད་པ་ལྟར་གཞོད་མཛེས་དང་ས་ལོག་གཉིས་ཀར་སྐྱགས་
གཅིག་གིས་ཆོག་པའོ། ལྷང་སྐྱེད་པའི་རྩོམ་པོ་ཁྲོ་བཙུངའི་སྤྱིན་སྟེག་ལས་རྩོམ་
པོ་ལ། མི་ལྷོ་བརྩོ་སྤྱི་སྤྱི་ཞེས་མཆོན་སྐྱགས་ཀྱིས་ཟུར་དུ་འབྲུལ་བར་
གསུངས་པའི་ལུགས་གཉིས་སྤང་ཞེས་ཞར་ལ་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་སོགས་སྐྱ་གནས་པ་ཞུ་བ་ལས་རྩོམ་པོ་མེས། དེ་
ལས་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་ལ་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་པ། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་བྱེན་དུ་
སྤྱོགས་ཤིང་ཅེ་མོ་སྤྱི་བ་ཟུར་དུ་ཟུག་པ། སྤྱིང་དུ་ཁ་དང་། ཟུར་གཅིག་ཤར་དུ་བསྐྱན་པ།
དབྱིབས་ཤོག་བྱ་གྲུ་བཞི་གསུམ་ཟུར་ཟུར་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་དམར་གཏོར་ཟུར་
གསུམ་ནང་ཟུས་པ་དང་། བསོད་གྲགས་རྩོམ་པོ་ལྷང་ནས་ཤོག་བྱ་ཟུར་གསུམ་གཉིས་
ཟུར་བའི་ཟུར་གཅིག་ཟུར་དུ་བསྐྱན་པ་གཞོན་ཏུ་མའི་རྩ་གཞུག་བྱ་གསུངས།

ཆོས་འབྱུང་གིས་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད། འོག་ཟུར་སྤྱི་ཞིང་སྟོང་
ཡངས་པས་ལས་དང་པོའི་སྐབས་ཡོན་ཏན་སྤྱི་ཞིང་། མོས་སྤྱོད་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་
འཕྲོ་བ་དང་། སྤྱི་དཀར་བས་ཞེས་མཆོན་པའི་སྟོང་ཉིད། ཟུར་གསུམ་གྱིས་དེ་ལ་

སྟོག་པས་བྱེ་བ་རྣམས་ཐར་སྐོག་གསུམ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ། ཉང་དམར་བ་
དང་རྩ་གའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པས་མི་གྲིས་མཆོན་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས། ཉེན་
བཅེན་པ་ཐམས་ཅད་དེར་ཚུད་པ་སྟོན་བྱུང་གི་སྐྱོང་གཞི་ལྟར་ལམ་འབྲས་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེའི་རྣམ་འབྲུལ་དང་། དེ་བསྐྱོམས་
པས་འབྲུབ་པར་སྟོན་པའོ། །

ཆོས་འབྱུང་གི་འོག་ཟུར་དུ་པོ་ལྷང་གྲུ་ལས་སྐྱ་ཆོགས་པར་འདབ་མ་དཀར་
མེར་དམར་ལྷང་སྐྱེལ་བ་རེ་བཞི་བྱས་ནས་ཕྱོགས་རེར་འདབ་མ་ཉི་ཤུ། སོ་གཉིས་
བྱས་ན་ཕྱོགས་རེར་བརྒྱད། བཅུ་དྲུག་བྱས་ན་ཕྱོགས་རེར་བཞི་རེ་ཡོད་པ། ལྟོ་བ་
ལྷང་། གོ་སར་སེར་པོས་བསྐྱོར་བའི་ལྟོ་བར་རྩྱུ་ལས་སྐྱ་ཆོགས་རྗེ་རྗེའི་ལྟོ་བ་སྟོན་པོ་
བྲུ་བཞི་བ་བྲེའི་ཞབས་ལྟ་བུ་སྐོ་ཆད་བཅུ་གཉིས་པ། དཔངས་སྐོ་ཆད་ལྷ་པ། “དུའི་ཅ་”
བའི་ཚུ་སྟོན་གྱི་ཁས་འཁོ་བ་སྤྱོད་རྗེས་མི་གཏོང་བ་མཆོན་ཞིང་། དུ་ཁུའམ་ཕྱོགས་
མདོག་བྱེད་པའི་ཕྱགས་གཉིས་ཡོད། དེའི་ལྟོ་བར་རྩྱུ་དཀར་པོ་ལས་སངས་རྒྱས་
རིགས་ལྷའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྟོན་འཁྲིགས་པ་ལྟར་སྟོ་བ་སངས་རྒྱས་གྱི་
སྟོན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་དོན་ཡིན། དེ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ལྟོ་བ་ལ་རྩྱུ་གྲིས་
མཆོན་པ་ལས་གཟུགས་སུང་རྣམས་པར་དག་པ་རྣམས་སྤང་བསྐྱེད།

རྗོར་སེམས་དང་རྣམ་སྤང་གཉིས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལུས་བཅས་ཆོ་ག་
ལྟར་ལ། ཞབས་སྐབས་ཕྱག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱུ་བསྐྱུས་གསུངས།
རྗོར་ལྟ་བུ་སྟོ་ཡོན་གྲིས་ཞུས་ནས་སྐྱབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ནས་འཛིགས་བྱེད་
བསྐྱེད་རྗོགས་གནང་སྐབས་རྗོར་སེམས་དང་རྣམ་སྤང་གཉིས་ཀ་སྐྱིལ་གུང་གསུངས་

ཞེས་ཁ་བྱའི་དགེ་བཤེས་དར་རྒྱས་ཚད་གིས་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་
མཆོའི་བྱིས་ལན་ལས་ཀྱང་། འདིའི་ཆོས་འབྱུང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་
འདུས་པ་འཇམ་དོར་དང་མཐུན་ཞིང་། དེར་ཀུན་བཟང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཅན་དོ་རྗེའི་
སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་དོར་སེམས་དང་རྣམ་སྤང་
གཉིས་ཀ་སྦྱིལ་ཀྱང་བྱ་བར་གསུངས།

རྣམ་སྤང་གི་ཕྱག་མཆོད་དོ་རྗེ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། འཆང་བཟུང་གི་
ཅིབས་དོ་རྗེ་ཡོངས་རྫོགས་བྱ་ཞེས་སྒྲ་མས་གསུངས། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་དོ་རྗེ་
ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་པར་གསུངས་པས་དོ་རྗེ་རྒྱང་བ་འཛིན་པ་མི་འཐད་
གསུངས། འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་དོ་རྗེ་བཀོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་དོ་རྗེ་བྱེད་པའི་ཡུ་
བ་ཅན་དུ་འཆད་དོ། །

རྣམ་སྤང་ཁྱབ་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསམ་ལ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་བཞི། བྱིན་ས་
ནང་དུ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟ་དར་གྱི་ཡོལ་བ་ལྟ་བུ་ཅེགས་
ལྟ་བུ། ཅིག་པའི་ཁར་ས་གྲུ་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བཞི་རྒྱུ་པོ་སོགས་
དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པས་སྒྲ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ། དེའི་སྟེང་ཅིག་པའི་ཁ་སན་
ཚུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྟན་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་གསེར་གྱི་སྒྲ་
རགས་བཞི་བཅེགས་དང་། ཉིས་བཅེགས་གྱི་བྱིན་གྱི་བཞི་བཅི་བའི་ལུགས་གཉིས་
ཡོད་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མས་བཞི་བཅེགས་གནང་གསུངས། སྟེང་གི་ལྷུ་མ་བྱི་མ་
གསེར་སྒྲ་དང་། ནང་མ་གདུང་རྒྱུ་ལ་བཀལ་བའི་ལྷུ་མ་སྟེར་ཆུ་སྟོན་མ་ག་རའི་ཁ་

འགམ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་བ་དང་བྲ་བྱེད་འབྲས་པས་གསེར་སྒྲམ་གྱི་བར་སྟོང་
ཁེབས་པ། ལྷམ་གྱི་སྟེང་གྲམ་ལྗེ་ཉིས་བཅེགས་ལ་སྒྲམ་བྱ་བཀའ་བ་བྱ་འདབ་ཅེས་བྱའི་
འདབ་མ་ལ་དཔེ་སྒྲུང་བ་འབྲ། སྒྲམ་བྱ་དེ་ལ་བཙུགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་བྱ་སྦྱི་
སྒྲགས་མཚུ་མེད་མགོ་མཐུག་བསྐྱར་བའི་མས་སྒྲེ་སྒྲིར་གྱིས་ཏེ་འདོད་སྒྲམ་གྱི་སྟེང་ཆུ་
མི་འབབ་པའི་ཆོད་དུ་བཙུགས་པ། དེའི་སྟེང་བྱ་ཤུའམ་མདའ་ཡབ་ཁར་ཆོད་པད་
འདབ་སྟར་བསྒྲིགས་པ། རྒྱ་དཀར་ནག་གི་མཁར་གྱི་ཁར་པག་ཏུ་ཡིབས་ནས་མདའ་
མཆོན་འཕེན་ས་ཡོད་པ་དེར་དཔེ་སྒྲུང་ས། དབྱས་གྱི་མཐོང་ལ་ཀ་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཏང་
ནས་ཐོག་ཕྱབ་པའི་སྟེང་རྒྱ་དུ་གྱེགས་བམ་བཞུགས་པའི་ཁར་བྱ་ཆུང་དང་བཅས་
པའི་རྫོང་མོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་གིས་སྒྲུས་པ། མདའ་ཡབ་གྱི་ཟུར་བཞིར་སྒྲེའུ་ཁ་
ནང་བསྟན་གཏུགས་འཛིན་པ་བཞི་དང་། མདའ་ཡབ་གྱི་ཕྱོགས་རེར་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་
ནས་ཐོན་པའི་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཆོན་སྒྲེལ་བ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ།

དེ་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་རྗེའི་བདེ་མཆོག་མཆོད་སྤང་ལས། མཛེས་པའི་སློག་
ཆགས་མཆོན་མ་ཡོད་མེད་གྱིས། །མི་མ་ཐུན་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་
དང་། །རབ་མཛེས་བ་དན་རྣམས་གྱིས་མཆོད་པར་བྲ། །ཞེས་རང་གི་དབྲུ་ལས་རྒྱལ་
བའི་སློག་ཆགས་གསུམ་གྱི་མཆོན་མས་བཀྲ་བ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། དེ་མེད་པ་བ་དན་
ཏེ། སློགས་ཆགས་གསུམ་ནི། རྒྱང་དང་སེམྤ་སྤང་པའི་བྱ་སེམྤ་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་པ་
ཞེས་ལུས་བྱིངས་སེམྤ་ལ་སྤེར་མོ་གཉིས་དང་། གཤོག་པ་གཉིས་དང་། རྒྱང་གི་མཚུ་
ཅན་ནོ། །ཉ་དང་སྤམ་འདུས་པའི་བྱ་ཉ་སྤྱ་རྒྱས་པ་ཞེས་ཉ་ལ་སྤམ་གྱི་མཆེ་བ་དང་། སྤྱ་
དང་། མཐུག་མ་ཡོད་པ་དང་། དུང་དང་ཆུ་སྤོབ་སྤང་པའི་བྱ་ཆུ་སྤོབ་མ་ཀ་ར་ཞེས་

ལུས་དྲུང་ལ་ཚུ་སྤིང་གི་མགོ་ཡོད་པ་ལོ། །འདིའི་མགོ་ཤིན་ཏུ་མངེས་པའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བྱས་པར་བཤད། འདིའི་སློགས་ཆགས་ཀྱི་གངས་སུ་
ངང་པ་སྐྱ་ཟ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་འདུག་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་མ་ངེས་པས་རྩར་ཆོད་གསུངས།
དཀྱིལ་ཆོག་དོ་ཟླ་མེད་པ་དང་། ཟླ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འདོད། དར་ལྗེ་ཅེ་མོར་
རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྐྱ་ཟ་བ་དང་། ཉ་སྐྱ་རྒྱས་པ་དང་།
ཚུ་སྤིན་གྱིས་མཆོན་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་སེལྟེ་དང་། སྐྱ་
ཟ་བ་ནི་ཁྲུང་ཡིན་པར་བཤད།

ཅིག་པའི་འགྲམ་དུ་འདོད་ཡོན་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་དཔར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལ་བཞུགས་
སྟབས་དང་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་རྩས་སྒྲ་ཆོགས་ཐོགས་
ནས་མཆོད་བཞིན་པ། སྒྲུལ་བྱ་འདིའི་མིང་ལ། འདོད་སྒྲུལ། གཟུངས་སྒྲུལ། སྟེགས་བྲུ།
ཁ་ཁྲེད། ཆོན་ས། ཞེས་བཤད།

སྒོ་བཞིའི་མདུན་དུ་སྟེགས་བྲུ་བྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་བྲུམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཀ་བ་
བཞི་བཞིས་བཏེག་པའི་རྟ་བབས། གསེར། ཤར་བྲུ། རིན་པོ་ཆེ། རྟ་མིག་། ལུན་སྒྲུལ།
བ་རྒྱ། ལུན་པ། ཤར་བྲུ། རིན་པོ་ཆེ། མིག་པ། མདའ་ཡབ་སྟེ་སྒྲུལ་བྲུ་བཅུ་གཅིག་
དང་ལུན་པའི་ཅེ་མོར་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་གཙོ་
སྒྲུལ། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་གཉིས་མིག་མི་འཇུ་མ་པར་ལྟ་བ་འདི་ལ་
མཆོན་དོན་གྱི་ཁྲུངས་གསལ་པོ་མ་མཐོང་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་དང་བསྐྱེན་ན་ཡིད་གྱི་
རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་བྲལ་རྣམ་པར་དག་པ་མཆོན་པ་དང་། ཡང་ན་རི་དྲགས་ལ་གཞན་
གྱིས་བདག་ཏུ་གཟུང་བ་མེད་པས་བདག་མེད་པ་མཆོན་ཞིང་། དེ་ཆོས་འཁོར་གྱི་

གཡས་གཡོན་དུ་གནས་པའི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་མཆོན་ནས་
ཞེས་པའི་ཆེན་པོ་མཆོར་རྒྱ་མཆོས་གསུངས། ཏྲ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བུམ་པ་
བཟང་པོ་ལས་སྦྱེས་པའི་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་སྣ་བདུན་དང་། བར་
བར་དུ་བུམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱོན་གསེབ་ནས་ཐོན་པའི་ལྷ་མོ་ཉླ་གི་ཕྱིང་བ་བཟུང་
བས་མཛེས་པར་བུས་པ།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་སྟེང་ལོག་ཐམས་ཅད་ཤར་དཀར། ལྷོ་མེད། ལུ་བ་
དམར། བྱང་ལྗང་། དབུས་སྡོ་བའི་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་དང་། མེར་པོ་
ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེའི་རྩལ་སྤར་བ་ལས་བུམ་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྩ་ཐིག་ནས་
ནང་དུ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་འོང་བར་རྗེ་ཤེ་ཆེ་གསུམ་པས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་ལ་རྗེ་ཤེའི་
མིག་མང་རིས་སུ་རྒྱགས་པའི་རེ་མིག་དགུ་པ། འདི་ལ་ཞེ་དགུ་མ་དང་། བཅུ་གསུམ་
མར་དཔའ་གཅིག་ལྟར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱིད་ཀྱི་ཆོད་ཀྱིས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་ལ་
བཏེན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེན་པའི་གདུང་གིས་ཐོག་ཕུབ་ཀྱང་རུང་ཞེས་བྲག་
དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། སྤང་རྒྱུད་རྗེ་ཤེ་འཆང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་
བཅུའི་དུས་ལྷག་འདར་ཤི་ལི་ལི་འཇག་མའི་དུམ་བུ་བསྐྱིགས་ནས་རོ་སྟོད་གནང་བའི་
རྣམ་ཐར་གསུངས་ནས་སྒོས་བསྐྱང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྤྱི་ཕྱིར་ཞིབ་པར་བརྟེན་
མཛད་ཀྱང་མང་བས་མ་གྲིས་སོ། །

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྱོ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱང་
འཁོར། དེའི་ཕྱིར་ཤར་དུ་གཏུམ་བྲག་སོགས་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་དེ། རོ་མགོ་མེད་ཀྱིས་
འཆག་པ་དང་འཕྱོ་བ། འགགས་ཏེ་ཤིང་ལ་དབྱངས་པས་ལངས་པ། ས་ལ་འབྱེལ་བས་

ཉལ་བ། གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པས་འདུག་པ་སྟེ་རོས་སྐྱོད་ལམ་ནམ་བཞིའི་བྱ་བ་བྱེད་
པའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རོ་བམ་རིལ་དང་།
སྐམ་ཆོན་རྟིང་པ་རུལ་བ། ཀེང་རུས་འཛོར་བ་དང་མ་འཛོར་བ་གཅེས་དུ་བཀའ་ས་པས་
མི་སྤྱལ་བ་དང་། མི་རྟག་སྤྱལ་བསྐལ་སོགས་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་ལམ། སྤྱིན་བརྒྱུད་
ཀྱིས་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཀྲུ་ལྷ་བུའི་བྱུང་རྒྱུ་གི་
སེམས། དེ་ལས་ཆར་འབབ་པས་སྤྱིང་རྩེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐོན་ས་ཆོས་
སྟོན་པ། རྒྱུ་བྱུང་རྒྱུ་གི་སེམས། ལྷ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ཐོགས་པས་སྐྱོད་པ་ཕྱིན་
དུག་དང་བསྐྱ་བཞི། དེ་རྒྱ་ལ་གནས་པས་བསམ་པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དང་མ་བུལ་བ།
ཤིང་གིས་ཅ་དབུ་མ། དེའི་ཅ་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གིས་སྤར་སེལ། ཅེ་མོའི་ཞིང་སྐྱོང་གིས་
བྱེན་རྒྱ། མེས་གཏུམ་མོ་དང་སྤྱིབ་པའི་བྱུད་ཤིང་བསྐྱེག་དགོས་པ། རིས་བདེན་འཛིན་
སོགས་ཀྱི་ནམ་རྟོག་གིས་མི་བྱེད་པའི་བདེ་སྟོང་། བྱ་དང་། གཅན་གཟམ། གཞོད་སྤྱིན་
སོགས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་བཞིས་འགོ་དོན་བྱེད་པ། བྱ་བ་ཐོབ་ཀྱིས་ལམ་བསྐོམ་པ་པོའི་
གང་ཟག་དང་། སྤྱན་མོང་གི་བྱུབ་པ་བརྒྱུད། མཆོད་རྟེན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་དངོས་བྱུབ་བརྒྱུད་དང་ཆོས་སྐྱ།

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་བ་དེ་ཡང་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་
ལུགས་འབྱུང་ཕྱོག་བསྐོམ་པ་ལས་འབྱུབ་པས་རེ་རེའང་བརྒྱུད་ཆོན་དུ་བྱས་པས་
ལམ་སྤྱན་མོང་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་བསྐྱེད་རིམ་མཆོན་ཉིད་པ་མི་འོང་བར་བྱུབ་
ཅིང་། སྟོན་དུ་རྒྱུད་སྤྱངས་པ་ལ་དུར་ཁྲོད་ཅམ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཀྱང་སྤྱན་མོང་
པའི་ལམ་གྱི་རིམ་བ་ཡོངས་རྩོགས་སྟོང་རོ་གསལ་བར་འཆར་བ་བྱ་གཅིག་པའི་

མས་བྱ་བྱ་བ་ལྟར་འོང་བ་ནི། རང་དུ་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་འཕྲིག་ཚུད་པ་ཞིག་
ལ་སྤྱིའི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་ཉིད་མི་སྟོན་པ་མེད་པར་གསུངས་
པ་བཞིན་ཡིན་པས་འདི་འབྲེལ་རིགས་ཀྱི་ནང་གི་རྣམ་འབྱོར་རྣམས་གལ་ཆེ། ཕྱགས་
སྟོང་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་ལྟར་རམ་ཕྱག་བཞི་ཡུམ་བཅས། ཞིང་སྟོང་ཕྱགས་སྟོང་གི་
སྤྱལ་པ་ཡིན་པར་གོ་ཆེད་ཕྱགས་སྟོང་གི་བཞོན་པའི་གདོང་པ་ཅན་གཏོར་མ་འཛིན་
པ། འཛམ་གླིང་སྟོང་བ་ཕྱགས་སྟོང་དང་། ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་སྟོང་བ་ཞིང་སྟོང་
དང་། ཕྱགས་འདི་སྟོང་བ་ཕྱགས་སྟོང་། ལུང་པ་སོ་སོ་སྟོང་བ་ཞིང་སྟོང་ལྟ་བུ་སྟོས་
ས་སྟོས་འཛིག་དང་རྒྱ་ཆེ་ཚུང་གིས་འཛིག །

དཔོན་སྟོབ་བྲམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་འདིའི་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་སྤྱལ་མགོ་ཅན་
དགོས་པར་གསུང་ཞེས་བྲག་དཀར་དཀའ་བ་ཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པས་ཞིང་
སྟོང་ལྟར་སྤྱུ་རང་རང་གི་སྤྱལ་བ་ཡིན་རྒྱ་ལེད། འདིའི་བྲམ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་ཐོད་འགའ་
ཞིག་གིས་བེ་ར་ཐ་བ་སོགས་བརྒྱད་བྲངས་པ་མཁས་བྲམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀག་པས་
མིང་གི་ངེས་པ་མེད། བྲམ་པ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་
འབྱོར་པ། རིག་པ་འཛིན་པ་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་གནས་པ། དམ་ཆོག་
སྟོད་པ་དབང་བཞི་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་
ཡོད་ལ། ལྷ་མས། ལུན་མོང་གི་བྲམ་པ་བརྒྱད་ཐོབ་པ། ཆེའི་རིག་འཛིན་བརྟེས་པ།
རྒྱ་བྲལ་ཅང་ཉེ་འོད་པ་སོགས་དམ་ཆོག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་འཆང་བ་ལ་གསུངས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྟ་བུ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱགས་པ་དང་།
གཙོ་བོ་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་གནས་པ། སྐབས་མགོན་རྫོང་འཆང་

ནས། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་གསུངས། གཅེར་བྱས་
སྐྱེ་བ་གཡོགས་མེད་པ། སྐྱ་བ་ཤིག་པས་ཐུང་འདས། ཅང་ཉེ་ཏུ་སོགས་ཐོགས་པས་
གཞན་དོན་བྱེད་པ་མཆོན་པར་ཡང་གསུངས། བྱི་བྱ་ལ་བརྒྱའི་ཕྱིའི་རེ་ཁས་ཆོས་
འབྱུང་མཆོན་པས་དཀར་པོ་བྱེད་པ་དང་། འོད་མེད་དོན་རྗེ་ལས་འཕྲོས་པ་གོ་ཆེད་དེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅད་མི་བྱ་བ་དང་། འོད་ཟེར་མཐའ་མེད་དུ་འཕྲོ་བ་ཤེས་ཆེད་འོད་
མེད་གི་མཐར་བཅད་མི་བྱ་ཞིང་། འོད་ཟེར་ཆད་མཉམ་པར་འཕྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཆ་རྒྱུད་བཞིར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ལྟ་དང་མི་ལས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤེལ་མིག་ནས་ལྟ་
བ་ལྟར་ཕྱོགས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་འཆར་
བས་ཕྱི་བལྟས་ནང་གསལ་ཞིང་ནང་བལྟས་ཕྱི་གསལ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ངོ་པོ་
ནམ་སྒྲུང་དང་གཟུགས་སྤང་ནམ་པར་དག་པ་ལ། ནམ་པ་དེར་ཤར་བ། ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ན་
སངས་རྒྱུས་དང་སངས་རྒྱུས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་མཉམ་པ་མེད་
པས་གྲུ་བཞི་བ་སོགས་དཀྱིལ་ཆོག་ལྟར་ནམ་དག་དང་མཆོན་དོན་ཤེས་ནས་གསལ་
ལ་མ་འདྲེས་པར་བསྐྱོམ་པས་མ་དག་བའི་ཞིང་ལ་སྦྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྦྱོར་
ཞིང་། ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་ལས་གྲུབ་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་
འབྱུང་བའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

བར་དོ་ལོངས་སྤྱིའི་ལམ་འབྱེད་ཀྱི་མགོ་འདི་ནས་འཛིན་པ་དང་། ཨ་ཡིག་
དང་པོ་ལས་ཁྱ་བ་བསྐྱེད་པ་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་སྤང་བས་གང་ལྟར་ཡང་རེ་མིག་
དགྲུ་པའི་དབྱས་སུ་ཡི་སྟོ་སྟོ་ལས་གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ། ལམ་ཀྱི་དཔེ་དོན་གྱི་

འོད་གསལ་། འབྲས་བུའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པའི་རྒྱུད་དཀྱིལ་རྒྱུ་པོ། མངོན་
སྟོན་གྱི་ལས་དང་། ཞེ་སྤང་ལམ་བྱེད་གྱི་གནད་མཆོན་པས་ཁ་དོག་ནག་པོ། གཏུམ་
མོས་མཆོན་པའི་རྗེ་གསལ་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་གནད་ཡོད་
པས་དམར་མདངས་ཆགས་པ། མེ་རྒྱུད་དག་ཏུ་འབྲེས་པས་རྒྱུད་དག་ཏུ་གཡོ་བའི་
རྣམ་འགྱུར་ཅན། ཉན་གྱི་ཤར་མ་གཏོགས་པའི་རེ་མིག་གཞན་གསུམ་དང་། སྒྲོ་
བཞིར་སྒྲུ་ཆོགས་པ་རྒྱ་དང་ཉི་མའི་གདན། རེ་མིག་ནང་གི་ཤར་དང་། བྲ་བཞི་དང་།
ཕྱིའི་བྲ་བཞིར་སྒྲུ་ཆོགས་པ་རྒྱ་དང་རྒྱ་བའི་གདན་རེ་རེ། པརྒྱས་འཁོར་བའི་སྟོན་གྱི་
མ་གོས་པ། ཉི་མས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྒྲིབ་པ། རྒྱ་བས་བྱང་སེམས་གྱི་ལྷ་གྲུ་
འཕེལ་བ་མཆོན་པར་གསུངས།

བར་དོ་ལོངས་སྐྱའི་རྣམ་འབྱོར་རྒྱ་རྗེ་ཤེ་འཛིན་པ་དངོས་བསྐྱེད་ཚུལ་ ནི།

འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ལོངས་སྐྱ་རྒྱ་རྗེ་ཤེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་
སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་འཕེན་པ་དན་བར་བྱས་ལ་གདན་
དབུས་མའི་སྟེང་དུ་རོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ཨ་ཡིག་དང་པོ།
དེ་ལས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་མཆོན་པའི་རྒྱ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་བའོ། །

དེའི་དབུས་སུ་ཚུལ་ས་ཚུ་བྱར་རྗོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིེ་ ཡིག་རང་སྐྱོད་གསལ་
བཞིན་པ་བསྐྱོས་པས་བར་དོའི་ངག་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དང་ལོངས་སྐྱའི་
གསུང་མཆོན། དེ་ལས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ཡུ་བའི་སྐྱགས་མཆོས་སམ་གཞུང་

ཐུང་ལ་རྒྱུ་ཡིག་གིས་མཆན་པས་དེ་དག་གི་ཡིད་མཆོན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འསྐྱོས་
པས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་དང་། དེ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་པ་
རྣམས་རྣམ་སྒྲུང་འཇམ་དབྱངས། ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དབལ་རིན་འབྱུང་། ལུ་བ་
ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དབལ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དབལ་
དོན་གྲུབ། དབྱས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དབལ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་ཅན་གཡས་རང་
རང་གི་ཕྱག་མཆན་དང་། གཡོན་པོ་ཉི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྦྱན་བྱངས་ཉེ་རལ་གྱི་རྒྱུ་
དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པས་བར་དོ་བའི་བྱ་བ་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་པ་དང་
ལོངས་སྐྱའི་མཛད་པ་མཆོན། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འཇམ་
དབལ་གཞོན་ལུང་གྱུར་པ་ལིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། སོ་སྤྱེ་ལྷ་ཅི་
མདོ་ལྷགས་ཀྱི་འཕགས་པ་དག་གི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ལོངས་སྐྱ་
ཆོ་ག་ལྟར་ཉེ་དེ་ལ་རྒྱལ་བཞག་པས་བར་དོ་བ་དང་། རྒྱ་མའི་སྐྱ་གཉིས་དང་། ལོངས་
སྐྱ་མཆོན། དེའི་ཕྱགས་ཀར་ཤྲུལ་དམར་པོ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་འབར་
བས་གཞི་ལ་མཆོན་དོན་མེད་ཀྱང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པའོ། །

འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རལ་པའི་རྒྱར་ཕྱད་ལྷས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་ཞིང་། དེ་ཡང་
དབྱ་སྐྱ་ཏུ་མ་བྱ་ལྷར་སྤྲས་ནས་ཕྱད་བའོ། དབྱ་སྐྱའི་སྤྱེ་མོ་ནང་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ཁྲག་
སོ་ལྷ་བྱས་པའི་དབྱས་མའི་ཅེ་མོར་ནོར་བུའི་ཉིག་གིས་སྤྲས་པའོ། །དེ་དག་ནི་འཆི་
བ་འོད་གསལ་མཛོན་ཏུ་བྱས་པའི་མཐར་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་རང་ལ་
འབྱུང་འབྱུར་གྱི་བར་དོ་སྤྱོད་། ལམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དབེ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལས་དག་མ་དག་གི་རྒྱ་མའི་སྐྱ་འབྲུབ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་

རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟེན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འོངས་སྐྱུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་བས་མཐར་དངོས་གནས་ལ་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་དོ་འོངས་སྐྱུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུལ་སྐྱར་བ་གཉིས་ཡོད་པས་གང་ལྟར་ཡང་། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་འོངས་སྐྱུ་ལས་རགས་པའི་སྐྱུལ་སྐྱར་ལྡང་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་སྟོང་གའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འཛོམས་པའི་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བརྩུན་བཞུགས་པའི་རྣམ་སྤྲང་སོགས་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྡ། རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་སོགས་སེམས་དཔའ་སོ་གཉིས། རྟོ་རྟོ་ལྷགས་ཀྱི་སོགས་ཁོ་བོ་བརྒྱད། སེམས་མ་རྟོ་རྟོ་མ་སོགས་རིག་པ་བཞི་སྟེ་འཛིགས་བྱེད་ཞེ་དགུ་མའི་རྒྱའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་འཇམ་དབྱངས་རིགས་ལྡའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དབྱངས་པར་ཆེ་མས་གསུངས། ཡང་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྡ། སེམས་དཔའ་བརྒྱད། ཁོ་བོ་བརྩུ་རིག་མ་དགུ་སྟེ་འདུས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་འཇམ་དབྱངས་རིགས་ལྡའི་རྣམ་པར་སྤྱན་འདྲེན་ཞེས་ཐང་སག་པས་གསུངས་པས་འདི་གཉིས་ལ་དོགས་པ་མེད།

ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དམ་བརྩུ་བྱས་གས་སོ་གཉིས་གསུངས་པས་དང་སོ་གསང་འདུས། གཉིས་པ་ཀུན་རིག་ཤམ་སྤུམ་པ་ཞེ་དགུ་མ་དང་འགྲིག་སྟེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར། རྒྱའི་ལྷ་འདི་དག་ཡོ་ག་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེ་དགུ་མའི་རྒྱའི་ལྷ་པལ་ཆེར་ཀུན་རིག་ཏུ་ཡོད་པས་གཤེགས་པ་ལྡ། གཤེགས་མ་བཞི། སེམས་དཔའ་བརྩུ་བྱས། སེམས་མ་བརྒྱད། ཁོ་བོ་བཞི་སྟེ་ཀུན་རིག་ཅ་བའི་ལྷ་སོ་བདུན་དེ་ལྟར་སྤྱན་

བྲངས་ཡང་བྲང་ངམ་སྟམ་ཡང་གསུངས་བཤད་མིན་པས་ཁ་ཆོན་ཆོད་དཀའ་གསུངས།
གང་ལྟར་རྒྱུད་སྡེའི་སྣ་ཆོག་གས་གངས་མེད་སྤྱན་བྲངས་ཏེ་རྒྱ་རྩེ་འཛིན་པ་སྟོང་སྟང་
ནས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་ཉི་མ་ལ་ཐེམ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉི་མ་ལ་ཁྱེན་ས་
པས་སྤར་ལས་གཟེ་བཞིན་དང་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་ཞིང་བཟོད་པར་བཀའ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་བརྒྱར་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། དེ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་བར་དོ་
བའི་ནམ་ཤེས་ཁྱེན་ས་པ་དང་། དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་པ་དང་། འོངས་སྤྱོད་རགས་
པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །

དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ག་མི་ཆད་ཅམ་གཏུག་ཅན་ནམས་སྤྱག་པར་བྱེད་པའི་
རང་སྒྲུབ་འབྲུག་སྟོང་ལྷིང་བ་ལྟར་སྒྲོགས་ཤིང་འོད་ཟེར་ལྡ་འཕྲོ་བ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས་པས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞེ་དགའི་ནམ་པར་སྤྱན་བྲངས་ཏེ་རྩྱུ་ལ་ཐེམ་པ་ནི་
སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་གསུང་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་
ཅན་དེའི་དག་གི་བྱེད་པ་སྟེ་ཀན་དང་། སྒྱུ་མའི་སྤྱུ་གཉིས་དང་འོངས་སྤྱོད་གསུང་དང་
ཆོས་མཐུན། རྩྱུ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྩེ་ཆེ་ཅེ་དགུ་མ་ཡིན་པར་
ཡར་རྩ་བཞི་དང་མར་རྩ་བཞི། དབུས་རྩ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཅེས་པའི་ཁྲོ་བའི་རྩེ་ཆེ་ཅེ་
དགུ་པ་ཁ་དོག་ནག་པོ། རྩ་ཤིན་ཏུ་གདངས་པ། ལྟེ་བ་ལ་རྩྱུ་གིས་མཆོན་པ། རྩལ་ཐུན་
རེ་རེའང་རྩལ་སྟོང་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་
མི་བྲལ་བ་འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལས་རྩེ་ཆེ་ཆུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་པས་གཏུག་ཅན་
ནམས་ཆར་བཅད། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལྟ་ཞེ་དགུ་དང་། འཛིགས་བྱེད་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་

ཡོངས་ཡོངས་རྫོགས། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། ཕྱག་མཆན་དོན་དང་། ས་བོན་རྩྭ་
སོགས་ཉི་གའན་ལ་གནས་པ་དཔག་མེད་སྟོན། ཡལ་ཡམས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་མཆོམས་
ནས་དབང་བསྐྱར། ཡམས་མེད་དང་ཕྱག་མཆན་སོགས་ལས་བདུད་ཅི་དང་འོད་ཟེར་སྦྱོ་
བ་སོགས་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས། འཕྲིན་ལས་ཉིར་བདུན། ཉན་རང་བྱང་སེམས། ཡི་
དམ་ཞི་ཁྱོ་ ཆོས་སྤང་སོགས་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤོན་པར་
བྱས་ནས་དོན་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་མོས་པ་ལ་ཆོགས་རྫོགས་པ་
དང་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སྒོ་དཔག་མེད་ཡོད།

སྦྱོས་པའི་ལྷ་དང་ས་བོན་ཕྱག་མཆན། དེས་སེམས་ཅན་ལྷར་བཀོད་པ་
ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་དོན་རྩྭ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པ་ནི་བྱ་བྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཐུགས་ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྦྱས་བསྟན་པའི་ཕྱང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་ལ། དེག་
པའི་སྦྱས་བསྟན་པའི་སྦྱེད་མཆེད། ཁྱོ་བོའི་སྦྱས་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་བྱལ་བ་
དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོངས་སྦྱེད་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཟླ་ཉི་དོན་རྩྭ་དང་
བཅས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལས་ཉེན་བཉེན་པ་རྫོགས་པར་བྱལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྦྱ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཕྱིར་
བཅས་པ་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྦྱལ་སྦྱེད་ཆོས་མཐུན། མཛོན་བྱང་ལྷ་པོ་དེ་དཔལ་
འཛིན་གྱི་དབྱ་ནག་གི་སྦྱབ་ཐབས་ལྟར་ལ། ལ་སྦྱོར་ཅ་འབྲེལ་དང་། རྩྭ་ན་ཨ་ཀ་རས་
ཟླ་ཉི་སྦྱ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་གསུམ་སྤར་ལྟར་དང་། རྩྭ་དང་དོན་ས་བོན་ཕྱག་
མཆན་སོར་རྫོགས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ། འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ལྷར་བཀོད་དེ་ཐེམ་

བས་བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་བཤམ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་བར་བྱང་
ཚུབ་བ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྩོམ་ཞིང་འཛིན་པ་མངོན་བྱང་ལྲས་བསྐྱེད་པ་འདི་གཞི་ལ་བར་
དོ་བ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་
འབྱང་འབྱར་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་། ལམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྦྱ་ལུས་
བས་རགས་བའི་སྦྱལ་སྦྱ་འཛིན་པ་དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྩོགས་པ་སྐྱེ་
བའི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་གྲེད་བྱང་བར་ཅན་དུ་འབྱུང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་འོངས་
སྐྱོ་རྩོམ་ཞིང་འཛང་གིས་སྦྱལ་སྦྱ་གྲེ་བ་ཐེར་འབྲས་སྐད་ཅིག་ལ་འབྱེད་པ་དང་ནམ་པ་
མ་ཐུན་ཞིང་། དེ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་གྲེད་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམས་བས་དེ་ལྟ་བུ་
དངོས་གནས་ལ་འབྱུབ་པའི་རུས་པ་བྱང་བར་ཅན་བཞག་སྟམ་དུ་སྦྱང་གཞི་སྐྱོང་
གྲེད་རོ་འཕྲོད་བར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ།

དེ་ཡང་ཆོགས་ཞིང་ནས་འདིའི་བར་གཞི་དུས་གྱི་ལམ་ལྔ་སོགས་ལ་སྐྱོར་
ཚུལ་མིར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ནས་སྒྲིག་སྐྱེའི་སྤྲ་ལོག་བར་གཞིའི་ཆོགས་ལམ།
སྒྲིག་རྒྱ་ནས་བར་དོ་གི་བའི་འོད་གསལ་བར་གཞིའི་སྐྱོར་ལམ་སྟེ་ས་བཅུ་བཞིའི་
དང་པོ་མོས་སྐྱོད་གྱི་ས། ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་ཏེ་མངལ་དུ་ཆ་བཅུ་གནས་པ་གཞིའི་ས་
བཅུ། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་མགོ་མཐུག་བསྐྱར་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་དཔེ་མེད་གྱི་ས།
ཆུང་གིས་ལུལ་ནས་བྱིར་མ་བཅས་བར་བཅུ་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་ས་སྟེ་རྒྱ་
མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། བྱིར་བཅས་པ་ས་བཅུ་བཞི་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་དེ་གཞིའི་མི་
སྐྱོབ་ལམ། དེ་དག་ཆོགའི་ཆོག་རིས་དང་སྐྱོར་ཚུལ་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་

རིམ་ལྟར་གཤི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནད་རྣམས་ཞིབ་པར་སྦྱར་ནས་ཉམས་སྦྱངས་
ན་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆང་ཞིང་གནད་དུ་ཁེལ་བས་འདི་ལྟར་ལན་རེ་
ཡིན་ཀྱང་མོས་སྦྱོར་ཚུན་ཆད་གཤམ་ཆེ།

འདིའི་རྒྱའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་ནི། ལྷ་ལི་ཏའི་ཞེ་དགུ་མའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས། གཏི་
ལྷག་རྩུབ་དང་ཆགས་སྒྲག་དོག། འཤར་སོགས་ལེ་ཆེ་བཞི་ལའོ། ཁེ་ལི་བྲ་སོགས་
རྣམ་བསམ་བ། སེམས་མ་རྩོམ་དེ་བཞིན་དུ། རིན་ཆེན་རྩོམ་པ་བསྐྱོམ་པར་
བྱ། ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལས་ཀྱི་རྩོམ་པ་རྣམ་བསམ་བྱ། རྩོམ་པ་
རྩོམ་པ་ལྟེ། བྱམས་པ་དང་ནི་འཇམ་དཔལ་བཞག། ཡེ་ཤེས་སྦྱ་དང་དག་དབང་
སྦྱག། ཁྲ་མའི་འོད་དང་ཡེ་ཤེས་མཆོ། འཤར་དུ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བཞག། རྩོ་སྒྲགས་
སུན་བཞག་བྱ་བ། རྩོམ་སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་གཞོད་སྦྱིན། རྩོམ་ཁུ་ཚུར་རྩོམ་ཆོས། རྩོ་
ཆེ་སྦྱང་བཞོན་རྩོམ། རྩོམ་རྒྱ་དང་བུ་མའི་འོད། རྒྱབ་སྒྲགས་དེ་བཞིན་བརྒྱད་བཞག་
བ། རྩོམ་སྦྱ་བཞོན་པེམས། རྩོམ་རྒྱལ་པོ་རྩོམ་ཆགས། རྩོམ་ལེགས་དང་རྩོམ་
རིན་ཆེན། ཉི་མའི་འོད་དང་རྩོམ་ཉི་མ། བྱང་དུ་ཡང་ནི་བཞོན་བྱ་བ། རྩོམ་དཔལ་
དང་རྩོམ་བཞག། སྦྱོས་ཀྱི་སྦྱང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཏོག། ཐམས་ཅད་ཐབས་ཀྱིས་འགྲོ་མིང་
དང་། རྒྱ་མཆོའི་སྦྱོ་སྒྲས་ལེགས་པར་བཞག། སྦྱོ་སྒྲས་མི་ཐད་བསྐྱོམ་པར་བྱ། བདུད་
ཅི་འོད་དང་བརྒྱད་བཞག་གོ། འཤར་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོ་བཞི་དུ། རྩོམ་ལྷགས་ཀྱུ་རྩོ་
ཆེ་ཞགས། རྩོམ་ལྷགས་སྦྱོགས་རྩོམ་བྱིལ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཁེ་ལ་
སོགས་པའི་བྲ་དུ་ཡང་། རྩོམ་གཞོད་མཛེས་གཙུག་ཏོར་དང་། རྩོམ་རྩྱུ་མཛད་དེ་
བཞིན་དུ། རྩོམ་གཞན་གྱིས་མི་སྦྱབ་པའོ། འཤར་གྱི་སྒྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ནག་དེ་

བཞིན་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་སེལ། རྒྱབ་བ་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་ཡིན། །བྱང་ནི་ཐམས་
ཅད་ལྗང་གྲུ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབུས་ཀྱི་འཇམ་དབལ་དང་ཞེ་དགའོ། །དེ་དག་གི་གཙོ་
བོ་སྐྱུ་མདོག་ཕྱག་མཆན་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་བ་འཇམ་དབལ་དང་འབྲེལ་བེད་། ལྷག་མ་ཤར་
དང་ཤར་སྟོང་བ་རྣམས་སྐྱུ་མདོག་སྟོན་པོ་གཡས་རྩེ་རྩེ། སྟོང་དང་སྟོང་རྒྱབ་བ་རྣམས་སྐྱུ་
མདོག་སེར་པོ་གཡས་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱབ་དང་རྒྱབ་བྱང་བ་རྣམས་སྐྱུ་མདོག་དམར་པོ་
གཡས་བསྐྱེ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་རྣམས་སྐྱུ་མདོག་ལྗང་གྲུ་གཡས་སྐྱ་ཆོག་པ་རྩེ་རྩེ།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཡོན་པོ་ཉིའམ་རིལ་བྱ་དཀྱར་བསྟེན་བཤོ། །

འབྲས་བུའི་ལྷ་ཞེ་དགའོ། །གཙོ་བོ་རྩེ་རྩེ་འཛིན་གསུང་ཞེས་ཕྱག་ཡོངས་
རྩོགས་ལུམ་བཅས་དང་། རྩེ་རྩེ་སྐྱང་ལྷགས་ནས་རྩེ་རྩེ་རྒྱང་རས་ཀྱི་བར་རལ་གྱི་མ་
གཏོགས་པའི་ཕྱག་མཆན་སོ་གཉིས་དང་། རྩེ་རྩེ་མི་ནས་རྩེ་རྩེ་བཞད་ཀྱི་བར་སྟོག་
ཆགས་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་ཅན་ཀྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས། གཡས་རང་མིང་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་མཆན་དང་། གཡོན་ཐོད་བ་འཛིན་བ།
མ་ཉེའི་གདོང་ཅན། ལུམ་བཞི་མ་གཏོགས་བ་མཆན་མ་གཉིས་དུ་འབྲང་བ་སོགས་
ཞེས་བར་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཞེ་བས་མི་འདུལ་བའི་གདུག་བ་ཅན་རྒྱང་དུ་འདུལ་བྱིར་སྦྱོར་
ཡིག །འབྲིང་འདུལ་བྱིར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། གདུག་ཅན་ཆེན་པོ་རྣམས་འདུལ་
བྱིར་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་དོན་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་འཛིན་གསུང་དེ་ཉིད་
སྟོན་པོ་འམ་གཤིན་རྩེ་ཁྲོས་བ་ལྷ་བུའི་འབྲས་བུ་རྩེ་རྩེ་འཛིན་བ་འཇམ་དབལ་རྩེ་རྩེ་འོ།

སྐྱར་བཞེངས་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་བཞི། སྐྱ་མདོག་མཐིང་ནག་ཆར་སློན་
ཉུང་གནག་ལ། ཞལ་དགྲ། བྱག་སོ་བཞི། ཞབས་བཅུ་བྲག་ལ། གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་
གཡོན་རང་གི་མཐོ་ལུའི་བར་བརྒྱངས་ལ། ཁམས་གསུམ་ལ་བཀས་མངའ་བསྐྱར་
བས་ཁམས་གསུམ་ཟ་བར་རྒྱས་ལ། ཞལ་ནས་བྲག་པོའི་གདམོ་ཏ་ཏ་སོགས་བཞད་
བ་བརྒྱད་སློགས་ལ། ལྷགས་རིང་དུ་བརྒྱངས་པའི་ཅེ་མོ་རྒྱ་གྲོ་རྒྱ་ཏུང་ཟད་
འདིལ་ལ། ཞལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེ་མས་དཀར་བཞི་བཅུ་ཆང་ཞིང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་
ཞལ་མ་གཏོགས་པར་གངས་རི་ལྷ་བུའི་མཆེ་བ་བཞི་གཅིགས་ལ། ཁོ་གཉེར་དཔལ་
བར་བསྐྱུས་པ་ཤང་ལང་གཤིབ་པ་ལྟར་མཐིགས་ཤིང་། སྐྱ་གསུམ་དང་། སློན་མ་
དང་། སྐྱ་ར་འདིག་དུས་ཀྱི་མེ་ཉུང་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་། དབུ་སྐྱ་ཁམས་སེར་གྱེན་དུ་
བཟེས་ལ། བྱག་གཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིགས་མཆོ་བ་ཁ་སྐྱབས་ནས་ཅེ་མོ་གྱེན་དུ་
བསྐྱན་ཏེ་འདིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ལ་བསྤྲིགས་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་བྱུབ་
སྐྱར་དུ་སྒྲོལ་ཅེས་བསྐྱལ་བ་དང་། གཡོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིགས་མཆོ་བ་བཀན་པའི་ཅེ་
མོ་འོག་ཏུ་བསྐྱན་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅེས་འདིག་ཏེན་པའི་ལྷ་ལ་
བསྤྲིགས་པ་དང་། འདི་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བཤད་པའང་ཡོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད།

ཁམས་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱར་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་
བདག་པོ་ཞབས་འོག་ཏུ་མནན་བས་འདིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱག་པར་མཛད་ལ།
སློན་ཞལ་ནས་མཁའ་འགྲོ་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱི་སྐྱ་སློགས་ལ། མའི་ཤ་དང་ཁྱག་
དང་རྒྱང་དང་ཆེ་ལ་བྱ་ཟ་བ། འཇམ་དཔལ་མ་གཏོགས་པའི་ཞལ་གྱི་སྐྱ་བོར་རུས་པའི་
འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་བྱེད་ན་མདུན་བྱུང་ལ་ཅིབས་གསུམ་རེ་དང་། སྐྱ་

གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་ཅིབས་རེ། ཅིབས་བཅུ་བྱེད་ན་མདུན་རྒྱ་བ་ལ་ཅིབས་ལྔ་རེ་
ཡོད་པའི་མཐའ་ལུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། མདུན་ཅིབས་ལྔའི་ལུ་བྱེད་སྟེང་དུ་གཤེན་རྩེ་
དང་བདུད་སྲིན་བསྐྱལ་བའི་ཐོད་སྐྱམ་མིག་ཤོང་ཟབ་བ། མཆེ་བ་རིང་པོ་བསྟོལ་བ།
འཛིགས་སུ་རུང་བ་ལྔའི་ཅེ་མོར་རིན་པོ་ཆེའི་ཅེ་སྟན་ནམ་རུས་པའི་བ་ཏ་རིས་
དཀྱིལ་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཅན་ལ་དབུས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། གཞན་བཞི་ལ་
ནམ་སྤང་སོགས་ཤར་རུབ་ལྟོ་བྱང་གི་འགོ་ལུགས་དང་འགྲིགས་བ་དགོས་ཤིང་།
རིགས་གཞན་ལ་དེས་འགྲོ།

ཐོད་པའི་ཁ་འགམ་ནས་འཕྱང་བའི་རུས་པའི་བ་བ་དང་བ་བྱེད་སུམ་གཤིབ་
ཁོར་བྱ་དང་། ར་ཡབ། སྤེལ་ཚུང་སྟེལ་མར་འཕྱང་བའི་སྟེ་མོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟུན་གྱི་ཐད་
དུ་སྟེབས་བ། དབུ་བསྐྱོད་ན་སིལ་སྐྱ་འཁོལ་བ་ལྟ་བུ། འཁོར་ལོའི་ལྟོ་བར་རྩོུ་རྩེ་འཕ་
ཁོར་བྱ་ཉོག་གིས་སྐྱས་བ། བདུད་སྲིན་བསྐྱལ་བའི་ཐོད་པ་དང་། དག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ནམ་རོལ་དུ་སྤང་བ་འཆར་ལུགས་གྱི་བྱང་བར་ཡིན།

ན་རྒྱན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར། ཞལ་དགུ་ཡོད་བཞིན་མ་ཉིའི་ཞལ་ལ་ན་རྒྱན་
བྱེད་པ་སྟོ་གོས་མཆོག་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་གཡས་ཞལ་གྱི་སྟན་གཡོན་བ་
དང་། གཡོན་ཞལ་གྱི་སྟན་གཡས་བ་ལ་སྟན་རྒྱན་བྱས་པས་འཕྱས་སམ། གསུང་
བཤད་ལ། ན་རྒྱན་ཉོགས་ལྟན་བཟང་པོའི་དྲུང་ལུང་ལྟ་བུ་མ་ཉིའི་ན་བ་ལུག་པ་མི་བདེ་
ཡང་ན་བར་བསྐྱོན་གསུངས་གསུང་། སྲིན་ཞལ་གྱི་ན་རྒྱན་གཉིས་མ་ཉིའི་ན་རྒྱན་ལྟར་
འཕྱང་བ་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སྟམ་བ་འཆར། གང་ལྟར་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་མོར་
བ་བྱེད་སུམ་གཤིབ་ཏུ་འཕྱང་བ། དབུས་སུ་རྩོུ་རྩེ་ཅེ་ལྔ་བས་མཆོན་བ།

མགུལ་རྒྱན་ནི། མགུལ་པའི་ཐད་དུ་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་མཆོན་པའི་རུས་
པའི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བཅུ་དྲུག་པའམ་རྗེ་རྩ་བཅུ་དྲུག་པ་མདུན་རྒྱབ་དུ་ཡོད་པ།
ཐུག་པ་གཉིས་ལ་རྗེ་རེས་མེད་རེ། དེ་ལས་རུས་སྒྲིབ་གསུམ་མམ་ལྷའམ་བདུན་
གཤིབ། མི་འཛོར་ཆེད་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་འཁོར་ལོའི་ཐད་ནས་རུས་པའི་བ་བ་
གསུམ་གཤིབ་སྒྱུ་ཉི་ལི་ལི་འབྱུང་བ། རུས་པའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་སམ་སེ་རལ་ཁ་
ནི་སྒྲིབ་གཤིབ་ཐད་ཀྱི་རྒྱབ་མདུན་དུ་དེའི་རྩ་འཁོར་མཆོན་པའི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་མམ་
རྗེ་རྩ་བཅུ་དྲུག་པ་བ་བ་བ་སྒྲིབ་འབྱུང་བ། རུས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་གཤིབ་ཐུག་པ་དང་
མཆོན་འོག་གཡས་གཡོན་ནས་རྒྱབ་མདུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བཏགས་པ། འོག་
པགས་སམ་སྒྲིབ་པས་ནི། ལྷེ་བའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་དུ་དེའི་རྩ་འཁོར་མཆོན་པའི་
འཁོར་ལོ་མམ་རྗེ་རྩ་བེ་བཞི་བ། དེ་ལྟེ་གཡས་གཡོན་དུ་རེས་མེད་རེ། དེ་ལས་རུས་
སྒྲིབ་བཅུ་བསྒྲིགས་བ་བ་བ་སྒྲིབ་རིང་ལོ་འབྱུང་བའི་སྒྲེ་མོར་ནོར་བྱ་དང་། ར་ཡབ་དང་།
བེལ་རྒྱུང་སོགས་སྒྲེལ་མར་འབྱུང་བའི་སྒྲེ་མོ་ཉི་གཏན་བར་དུ་སྒྲིབས་པ། དཔུང་བ་
དང་ལུས་མོའི་ཆོག་རྒྱན་དང་། ཐུག་ཞབས་ཀྱི་མཁྲིག་མའི་རྒྱན་བསྒྲོམས་པས་གདུ་
བྱ་སྟེ། རུས་སྒྲིབ་སུམ་གཤིབ་ལ་བ་བ་བ་སྒྲིབ་རྒྱུང་དུ་ཉིལ་ལེ་འབྱུང་བ།

དེ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་པ་དབྱ་རྒྱ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱ་རྒྱ། རིན་འབྱུང་མགུལ་
རྒྱ། དུག་པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་སེ་རལ་ཁ། རོན་བྱ་བ་སྒྲིབ་པས། རྣམ་སྒྲིབ་གདུ་བྱར་ཤར་
བ། དེ་ལས་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་འོག་པགས་གཅིག་དུ་བཅིས་པས་རུས་པའི་
རྒྱན་ལྷ་དང་། ཐལ་ཆེན་གྱི་ཆོམ་བྱ་བསྒྲན་པས་ཐུག་རྒྱ་གོ། །མའི་རྒྱ་མ་ལ་
སྒྲའམ་ཁ་ནས་བརྒྱས་པའི་མི་མགོ་རྒྱོན་པ་ལྷ་བཅུའི་སྒྲིབ་བའི་རྟོ་ཤལ་མགུལ་པར་

སྒྲོན་པ་བརྒྱ་ཕ་སྒྲོམ་གྱི་ཐད་དུ་སྒྲེབས་པ། འདིའི་མཛོད་ཕྱིར་ཐོགས། མེ་རལ་ཁ། མེ་
མོ་དོ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་ཡིན། ཕྱི་རོལ་བས་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་མཛོད་པའི་ཕྱིར་
ཐོགས་པས་མིང་དེ་སྐད་གྲགས། མེ་རལ་ཁ་ནི་ད་ལྟའི་པལ་སྐད་ལ་མེ་རོས་བྱས་ཟེར་
བ་དེ་ཡིན། སྐུལ་ནག་པོ་གཉིས་གྱིས་མེ་རལ་ཁ་བྱས་པའི་མགོ་མཇུག་རྒྱབ་མདུན་
ནས་མདུད་པ་ཞེ་སྤང་ལམ་བྱེད་གྱི་གནད་ཆེ།

རྒྱ་རོ་པའི་རུས་རྒྱན་ལ་མཛོད་པའི་ལྷ་མོ་བརྟོན་པ་མཐོང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་
བས་ལུས་གྱི་ཡིན་ནམ་གསུངས། ཅ་ཞལ་ནག་པོ་དབུ་རིལ་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་
ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པ། དུ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱོ་བའི་ཅེ་མོར་མེ་འབར་བ། འབྲས་སྤངས་སྒྲགས་
ཁང་གི་འཛིགས་བྱེད་ཡང་འདི་ལྟར་ཡོད། ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་འདི་དང་པག་མོའི་ཞལ་
གྱི་གདོང་ཅན་མ་ཉེ་དང་པག་གདོང་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། ཅ་ཞལ་གྱི་ཆངས་བྲུག་
གི་རྒྱབ་ནས་སྤྲིན་ཞལ་དམར་པོའི་མགྱིན་པ་ཐོན་པ། ཞལ་ནས་བདེ་ཆེན་མཛོན་པའི་
ཁྲག་འཛྲག་པ། དེའི་ཆངས་བྲུག་གི་རྒྱབ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་མགྱིན་པ་
ཐོན་པ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མེར་པོ་ཞི་ཞིང་འཇུ་མ་ལ་ཡིད་ཅན་ཁྲིས་པའི་ཉམས་
ཅན། སྐུན་གསུམ་པ། རལ་པའི་རྩར་བྱུང་ལྔ་དང་ལྔན་པ། སྤྱི་བོར་གསེར་གྱི་འཁོར་
ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་མདུན་ཅིབས་ལྔའི་སྤྲུལ་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལྔའི་
རོ་བོར་གྱུར་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཅེ་སྤན་དང་། རིན་པོ་ཆའི་སྐྱན་རྒྱུ། སྐྱན་གོང་ལྷན་
ལའི་གདེངས་ཀ་དང་དར་དབྱངས་གྱིས་མཛེས་བར་བྱས་པ། མེ་ཏྲོག་གི་ཐོད་སོགས་
རྒྱ་གར་གྱི་གཞོན་ནུའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་དུའི་ཅ་པའི་ཞལ་
གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཞལ་འོག་མ་བདུན་གྱི་མགྱིན་པ་དང་དབུ་ཐོད་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་

ལ་སྒྲན་པན་ཆད་འབྱུང་པོ་བདུན་དོད་པ། རྩ་ཆའི་ཞལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་རྩ་ཞལ་
དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་གཉིས་གཉིས་བྱེད་པ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་ཡིན།
ཆོ་གར། རྩའི་རྩ་བའི་གཡས་གྱི་ཞལ་དང་པོ་སྒྲན་པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་ཞེས་སོགས་
གསུང་དོན་རྩ་ལུགས་གྱི་བཅེགས་ཞལ་དང་།

སྒྱུ་ལུགས་གྱི་འཁོར་ཞལ་དང་མི་འབྲ་བར། ལྷ་ལི་ཏྲས། རྩ་རྩ་ན་ནི་ཞལ་
གསུམ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྟོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ། རྩ་ཡི་
གཡས་གྱི་ཞལ་གསུམ་ནི། །དང་པོ་མཐེང་ག་གཡས་དམར་པོ། །གཡོན་སེར་ཤིན་ཏུ་
ཁྲིས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་ཞལ། །དཀར་པོ་དུད་ཀ་དེ་བཞིན་དུ། །ནག་
པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པའོ། །ཞེས་དང་། །ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །དབུ་དབུ་འབར་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ནས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུང་བཤད་ལས་འབྱུང་གསུངས།
ལྷགས་རྩ་ཞལ་གྱི་མགྲིན་པ་ནས་ལྷང་ལོ་ལྷར་གྱེས་ཏེ་ཞལ་གྱི་སྒྲོ་སོ་སོར་ཐོན་པས་
སྒྱེ་མཆེད་བྱིན་བརྒྱབ་སྐྱབས་ལྟེ་རི་རྩ་བར་རྩེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ལྷགས་
ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་རྩ་ཞལ་གྱི་ལྷེར་ཡི་གེ་གཅིག་བཀོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་གོ་
ཆོད་པ་བྱས་པ་ཡིན།

ཕྱག་རྣམས་གཡས་གཡོན་གྱི་སོག་པའི་དཀར་ཡོལ་ཁ་གཅིག་གི་ནང་ནས་
དབུང་མགོ་བརྒྱད་ཆོན་གཉིས་ཐོན་པའི་བརྒྱད་མདུན་དང་། །བརྒྱད་རྒྱབ་ངོས་སུ་
སྟེང་ལོག་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་ཚུལ་དུ་གྱེས་པ་འདི་ལ་སྒྲ་མའི་གསུང་བཤད་དུ་མེ་ལོང་
གཅིག་གི་ངོས་ལ་སྒྲར་མ་མང་པོ་བཅུགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟ་བུ་
གསུངས་པ་འཆར་བདེ། རྒྱབ་ཕྱག་དང་མདུན་ཕྱག་བརྒྱད་གྱེས་མཆོམས་ནས་ཐོན་

པའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གཏི་ཕྱག་བྲལ་བའམ་བགལས་ཀྱི་བདག་པོ་བཅོམ་པ་མཆོན་
པའི་སྒྲང་ལྷགས་སྒྲོ་སྒྲུའམ་དཀར་པོ་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་ནས་བརྒྱངས་ཏེ་འཛིན་
པའི་སྒྲིགས་མཛུ་བ་ཀྱི་ཅེ་གཉིས་སྒྲིན་མའི་ཐད་སོར་གནས་པ། ཕྱག་མཆོན་སོ་
གཉིས་ལ་རྩ་པོ་ཏ་ལྟར་ལས་ཆོགས་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ལ། སྒྲང་ལྷགས་ལ། གཏོར་
མ་འཕེན་དུས་རང་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་ར་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་
ཡིན་ཀྱང་བརྒྱུག་དར་བཏང་བ་ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་སྒྲང་ལྷགས་བརྒྱུད་པའི་མོས་པ་
དང་། བྱད་པར་བསྐྱད་གཏོར་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མདུན་དུ་རྒྱང་དཀྱིལ་ལ་གནས་པ་ལ་
གཏོར་མ་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱང་འཁྱགས་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་ནས་བརྟུང་བ་དང་། རང་
ལྟའི་ར་རྒྱལ་འཁྱགས་བྲག་པོས་སྒྲང་ལྷགས་འཛིན་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲང་ལྷགས་
སྐྱད་ལ་བསྐྱོར་ཏེ་བརྟུང་བའི་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དཔག་ཆད་
བྱེ་བའི་བར་དུ་བསྐྱད་ནས་བྱི་མིག་ཅམ་ཡང་བལྟ་བའི་དབང་མེད་པར་མོས་པ་འདི་
བསོད་གྲགས་རྩོམ་ཞེ་འཆང་ནས་འདིའི་སྐབས་གསུངས་པས་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་
རྩོགས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་གཏོར་མ་འཕེན་པའང་ཡོད་ཆོད་རེད། ཕྱག་དར་
ཀྱི་ཁྱདས་དངོས་འདི་ཡིན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་ར་རྒྱལ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
དམིགས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་གསུངས། དུས་འཁོར་ལ་ཕྱག་དང་པོ་བཞི་དཀར་པོ་
སོགས་ཡས་རིམ་དང་། གྲིས་སྐྱུ་ལ་ལར་མས་རིམ་ནས་བཞོད་པ་ལ་ཁོར་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ནས། ཕྱག་རྒྱམས་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ལྟར་ཡོད་པས་གྲི་བྱ་ལ་གང་བྱས་ཀྱང་
འགལ་བ་མེད་པ་འདྲ་གསུངས་པས་འཛིགས་བྱེད་སོགས་པའང་བྱུང་ཆེན་རང་རང་
གི་ལྷགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འཁོར་ཕྱག་ཅན་སོགས་སྒྲོ་ཆོགས་ཡོད་པ་མི་

འགལ་བ་འདྲ།

རྩ་སྐྱོད་དང་དགེ་ལུགས་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། རྩ་
དགེའི་འཁྱུལ་འཁོར་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
བརྟེན་པ་དང་། ལས་བཞེ་ལྟོན་གྱིས་བྱུང་བ་མངོན་སྲུང་གྱིས་བྱུང་བས་གཅིག་
འཐད་ལ་གཅིག་མི་འཐད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགོག་དཀའ་བས་རང་རང་གིས་སྒྲ་
མའི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་བསྐྱངས་ན་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་ཀ་ཆེ། ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་
འོད་ཟེར་གྱིས། འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་སུ་རུས་རྒྱན་འཁོར་ལོ་ཅིབས་
བརྒྱད་པ་དང་། རྫོང་རྩ་བ་ཐུ་བྱག་པ་སོགས་ད་ལྟའི་བཅོ་བོ་མཁས་པས་སྐྱབ་པ་ལྟར་
བཤུངས་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་མིའི་མགོ་དང་། ཅིབས་མ་དང་། བརྒྱ་དང་།
དཔྱི་སོགས་རུས་པའི་རུས་བྱ་སྒྲ་ཆོག་པ་བཏགས་ནས་མི་སྐྱུག་པའི་ཁྲོ་བོ་ཞེས་
མཐོང་ན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཅིང་མོ་ལྟར་གསུངས། ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲར་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བཤུངས་རྒྱན་གཅིག་གི་བྱེད་པར་ཡང་བསྐྱུལ་པར་བརྟེན་
པས་མི་མཐོང་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་བཏགས་དཀའ་ཡང་། “སྒྲོམ་
དུས་ཡིད་ལ་འཆར་བདེ་བྱེད་ཆག་འཛིག་ཡོད་པ་བྱས་པ་རེད། དེ་ཡང་མདུན་ཕྱག་
དང་སོ་གཉིས་གྱིས་མ་རིག་པ་གཙོད་པའི་གི་གྲུག་དང་། བདེ་ཆེན་དང་སྙིང་རྩེས་གང་
བའམ་དམ་ཆིག་སྐྱོང་བས་ཐོད་ཐྱག་སྐྱུགས་ཀར་སྙིང་འོག་ཏུ་གདེངས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་འཛིན་པ། གཡས་ཀྱི་གཉིས་པས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཏྟག་གཙོད་པའམ་འབེགས་
པས་བི་རྟེ་བ་ལ་སྟེ་འབེག་བྱེད་སྐྱོང་ཞེས་གསོར་མདུང་ངམ་མཆོན་ཅེ་གཅིག་པ། དུ་
བ་ལྟགས་དབྱུག་གི་རྣམ་ཅན། ཅེ་མོ་ཕུར་བུའི་དབལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ནོ་བ། ཏ་ཅང་མི་

རིང་བའི་ཡུ་བའི་སྤྱབས་ལ་མ་བུའི་སྒྲོ་ཚུན་བཅུགས་པ་སྟེ།

ཀུན་མཁྱེན་འངས་དབངས་བཞད་པའི་གསང་རྣམ་དུ། འཕགས་བྱེད་སྒྲོང་གཏད་འདི་ནི་སྤྲ་ར་ཤ། ཀུན་སྤང་སྤིང་མོ་བཅུ་གསུམ་ཡིན་དུ་བྱངས། །སྤྱ་ལ་དེས་ཆོག་སྤར་ན་ངོ་བོ་སྟོ། །ཞེས་སྤྱ་འདིའི་ཅ་སྤྱགས་བྱེ་ཆེན་མཛོད་སྤྱབས་རྩ་ལོ་སྤྱ་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་དགེ་སྒྲོང་ཞིག་གིས་སྤྱག་མཆོན་བེ་རྟེ་སྤྱ་ལ་མ་མ་བུའི་སྒྲོའི་ཚུན་པོ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་གཏད་དེ། འདི་ནི་བདུད་སྤེ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་སྤིང་མོ་བཅུ་གསུམ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གྱིས་བྱངས། ཅ་སྤྱགས་གྱི་བསྐྱས་པ་དེས་ཆོག་པས་སྤྱ་འདིའི་སྒྲོས་ལས་རབ་འབྱམས་གྱིས་ཞེས་གནང་བ་ཐོབ་པས་སྤིང་མོ་བཅུ་གསུམ་ནི་ཡུམ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བདེ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་གསུངས། སྤྱག་དེའི་སྤྱག་མ་གསུམ་པ་ནས་བཅུ་དྲུག་པའི་བར་གྱིས་རིམ་བཞིན་དྲན་པ་ཉམས་པ་འཛོམས་པས་འབྲས་འབྲུ་བའི་གཏུན་ཤིང་མཐའ་གཉིས་སྒྲོམ་ལ་དཀྱིལ་སྤྱ་བ། སྤེད་པ་གཅོད་པས་རྒྱ་གྱི་ཅེ་མོ་རྟོ་ཞིང་། དེ་ནས་མར་འོང་བའི་དབྱང་པ་དང་། ཅ་བ་རྒྱས་ལ། སྤེད་པ་སྤྱ་བ། འདི་ཀའི་བཅོན་ཁང་དུ་གཅིག་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། མོན་གྱི་ཤེལ་རྟོ་སྤྱ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ཅར་མ་ཆོད་གསུངས། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་འཛོམས་པས་ཀ་ཏ་ཡ་སྤེ་བྱེད་མདུང་ལ་ཞགས་པ་བཏགས་པའི་ཞགས་མདུང་ངོ་། །

རྟོག་བདུན་རྩ་རྩ་ཐམས་ཞུས་དག་བྱས་པར། བེ་རྟེ་སྤྱ་ལ་མདུང་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ཀ་ཏ་ཡ་རྟོ་རྟེ་ཅེ་གཅིག་པར་བསྐྱར་རོ། །སྤྱག་དོག་གམ་སྤེད་པའི་བག་ཆགས་འཛོམས་པས་དག་སྟེ། ལྟ་ངན་འཕགས་པས་ཡོངས་བྲགས་གྱི་མདུང་། མོངས་པའི་

ཐུག་རྩ་འཕྱིགས་པའམ། དབང་གི་ལས་བྱེད་པས་མདའ། འགྲུགས་པས་ལྷགས་ཀྱ།
ལས་སྐྱབ་འཛོམས་པས་དབྱུག་ཏོ། ལྷའི་སྐྱའམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཁ་རྩྭ་ཀ་བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་དང་འབྲ། ཤེས་སྐྱབ་གཙོད་པའམ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་གཙོད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐུ་བྱུང་མེད་པ་མཆོག་མོ་དང་ལག་པའི་
མཁྱིག་མ་སོགས་ལ་བསྐྱོན་ནས་བསྐྱོར་བ་ཅི་རིགས་ཡོད།

ཡེ་ཤེས་ལྷ་རོ་གཅིག་པས་རྗེ་མེ་ལྷ་པ། སེར་སྐྱའམ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱབ་པ་
འཛོམས་པས་ཐོ་བ་རྩ་ཉི་ཤུ་པ་སྟང་རྒྱུད་ལྷགས་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་རྩ་ཉི་ཤུ་
མི་ཐོས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་མེད་པ་དབེན་ས་ལྷགས་ཡིན་གསུངས།

རལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་དངོས་བྱུབ་སྟེར་བས་རལ་གྱི། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྐྱས་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བས་ཅང་ཉེ་ཏུ་དང་། ཐུག་གཡོན་གྱི་ལྷག་མ་བཅོ་
ལྷས་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཀུན་བཅོམ་པས་སམ་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་དོན་མཛད་
པས་ཆངས་མགོ། །བདུད་ལས་རྒྱལ་བས་ཐུབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བས་
སམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་མའི་རྐང་པ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་
ཤེས་སུ་འཆིང་བས་ཞགས་པ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བས་གཞུ། སྐྱ་མའི་སྐྱ་
སྐྱབ་པས་སམ་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་རྒྱ་མ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའམ་རང་བཞིན་མེད་
པའི་སྐྱ་སྐྱོགས་པས་ཁྲིལ་བྱ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོའམ་ལས་ཀུན་སྐྱབ་པ་དང་
གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྲིད་པས་ལག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
པའམ་མ་རིག་པའི་སྐྱབ་པ་སེལ་བས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
ཀྱིས་རྟོང་བར་སྤུ་ཐག་ཆོད་པའམ། ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་སྤྲིག་པ་ཆེ་བའང་བཅོན་ཐབས་

སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལོ་གསལ་ཤིང་ལ་སྦྱོན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བཤམ། གཏུམ་མོ་ཆེ་བས་སམ། ཤེས་རབ་ཆེ་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འོད་གསལ་སྟེར་བས་མེ་ཐབ། དམ་ཆིག་དག་པཤམ་
སྟེར་རྗེས་བདུད་ཅིས་སྤྱགས་རྒྱུད་གང་བས་ཐོད་ཆེ་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་
འདས་ཀྱན་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཉོན་དང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་བྱུང་གཞན་ལ་མེད་པ་ཡོད་
ཅེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་བསྐྱེད་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་བས་
མིའི་ལག་པ་སྤྱིགས་མཚུ་བ་བྱས་པ། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པཤམ་སྦྱུ་གསུང་སྤྱགས་རོ་གཅིག་བས་འཕན་ཅེ་གསུམ་པ།
འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟར་གཡོ་བར་སྟོན་བས་རྒྱུད་གིས་འབྱར་བའི་
རས་བསྐྱམས་པ། ལྷག་མཆན་གྱི་དག་པ་འདི་ནམས་རྟོགས་བདུན་མཆན་འགྲེལ་
སྤྱི་བྱེད་གནང་སྐབས་གསུངས་ཤིང་།

འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ལས། རྒྱུད་ཅ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་རྒྱུད་ནི་འཛིགས་
བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོའི་སྟེང་ནས་སྤར་ལྟར་དང་། ཞེས་ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་བས་སྤྱད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལས་འདིའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་གསན་
པའི་དུས་ཀྱི་ཐེན་བྱིས་མཆན་འགྲེལ་འདི་ཡིན་པས་འདིའི་ལུང་ལེགས་བར་མཛོས་
བས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ཐོབ་པའི་གོ་ཡང་ཆོད་ཅེས་བྲག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་
པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ཐོས་གསུངས། ཟམ་བར་བྱ་གཏེར་འདོན་པའི་མཆན་མ་སོགས།

༢། ཆལ་ གླ། ༤༩བཤད། ཆལ་
༤ མཆན་
༥ དེ་
༦༠ བཤད་

ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསང་རྣམ་ཞིབ་པར་བཀོལ་ནས་གསུངས་པ་དང་།

རེད་མཁའ་བའི་བྱིས་ལན་ལས། རྫོང་འཛིགས་བྱེད་འདི་ལ་གཞན་དང་མི་
འང་བའི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ལྟ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་བྱིས་ན་མང་བས་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཡས་གཡོན་
ཀྱི་ཞབས་རྣམས་དབྱིའི་འཁོར་མིག་གཅིག་ནས་ཐོན་པས་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་མཐར་ཆག་
ལ་མཉམ་པར་བསྒྲིགས་པ། ཞབས་དང་ཁ་ལྟ་སྤྱོད་མཐུན་པར་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་
མི་ནས་བརྒྱད་པས་ལྷ་དང་། གཡོན་ཀྱི་དང་པོས་བྱ་ཚོད་ནས་བརྒྱད་པས་བཞད་ཀྱི་
རྒྱབ་ནས་བརྩིས་པ། གཡས་ཀྱི་སློབ་ཆགས་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཆངས་དབང་ཐུབ་
འབྲུག་དག་པོ་བཞི། གཡོན་ཀྱི་སློབ་ཆགས་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཞོན་ལུ་གཤོང་
ལྷག་འཛེན། ལྷ་ཉི་བཞི་སྟེ་དེགས་པ་ལྟ་བརྒྱད་མགོ་མདུན་ཏུ་བསྟན་ཏེ་ཁ་
སྤྱབས་སུ་མནན་པ། མི་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་བྱུབ་བརྒྱད་དང་། བྱ་
ཚོད་སོགས་ཀྱིས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་དབང་སྤྱག་བརྒྱད་དག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་
དངོས་བྱུབ་སྟེར་བ་མཆོན་པ་དང་།

དག་པོའི་ལས་ཀྱི་སྐབས་ནད་བརྒྱད་དང་གཤོན་བརྒྱད་ཅེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་
སོགས་རང་རང་གི་སྤང་ཚུལ་དང་འཆར་ཚུལ་ཐལ་ཆེས་ན་གོ་བ་ལོག་པར་འབྲུར་ཉན་
ཡོད། རྒྱན་གཤེར་པོར་གང་ལ་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་
དག་གཉིས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་
ཀྱིས་བརྟག་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་བས་མི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་གསུངས།

སློབ་ཆགས་གཞན་གོ་སྤྱོད་ལ། ཁ་ནི་ད་ལྟའི་ཁ་འདི་མ་ཡིན་པའི་བོད་ཁ་ཞེས་

བྱ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། བྱ་ཆེན་པོ་ནི་འོལ་བ་སྟེ། ད་ལྟའི་པལ་སྐད་ལ་འོས་ལེའམ། འོས་
སེ་ལེ་ཟེར། ཁྱིམ་བྱ་ནི་ད་ལྟའི་བྱ་པོར་གྲགས་པ་འདི་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ནག་ལ་མཆུ་
སེར་བ། འདི་སྟེ་སྟོར་ཅན། མི་སྐད་སྟེ་ཤེས་པ། བོད་ན་མེད་པར་བཤད། བསྐབ་ན་
བྱ་མི་སྐད་སྟེ་བ་མང་བ་ནི་ཙོ་དང་།

སྐབས་མགོན་དོན་ཤེས་པ་ཆུ་ནག་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཁང་པ་ཞིག་གི་རབ་གསལ་
ནས་བྱ་ཞིག་གིས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་གི་གན་ནས་ཨ་མོར་སྒྲོལ། ཞེས་ཞུས་
པ་དང་། སྤུ་བཀྲ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་པོ་ཆུ་ནག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་གོང་མ་
ཆེན་པོས་འཕྲལ་ལ་ཕེབས་གསུངས་པར་ལུང་སྐྱེ་རོལ་པའི་དོན་ཤེས་དང་གོང་མ་གཉིས་
ཁང་མིག་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་དུ་མཇལ་བས་གདན་གྱི་རྒྱབ་
ཤེས་ཀྱི་ལྗོན་ཤིང་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པས་སྤྱིར་དབྱེས་ན་དེ་བཅག་ཡོང་མཁུན་དུ་
བསྐྱར་ན་གོང་མ་ལ་སྤྲུག་ཡོང་བ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་བཅུག་ནས་གཏམ་སྤང་དུ་དཀའ་བ་
དགའ་ཞིག་བཀའ་འདི་གནང་། དེ་ན་བྱ་ཞིག་འགྲོ་གི་འདུག། སྐབས་ཞིག་གཅིག་གིས།
འདི་ཅི་ཡིན། རུལ་ཆེ། བྱི་དོར་ཅི་ལ་མ་བྱས། ཞེས་ཆུ་སྐད་ཀྱིས་དོགས་འཛེམས་མེད་
པར་བསྒྲིགས་མོ་བྱེད། སྤྱིར་ཕེབས་ནས་ལུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་རིང་ཁྱེད་ཀྱིས་
ལེགས་པོ་བྱུང་། གོང་མས་ཁྱེད་སྤྲུགས་རིག་གིས་པོ་ཡོད་མེད་ཉམས་སད་པ་རེད་
གསུངས། སྐད་མཐོན་པོ་རྒྱག་པ་དེ་སྤྱིར་ཞུས་པས། དེ་འདྲའི་བཅའ་པོ་ཞིག་དེ་ན་
ཡོད་གསུངས་པས་སྤྱིར་མཐོང་བའི་བྱ་དེ་ཡིན་འདུག་གསུངས་གསུང་།

བཞད་ནི་དཀར་ལ་མཛེས་པ་ཆུ་ནང་ན་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ། ལྷག་ལས་ཆེ་ཙམ་
ཡང་ཡོད། ཆངས་པ་དང་། གཞོན་ལུ་གདོང་དུག་གཉིས་འཁོར་ཞལ་དང་། ལོག་

འཛིན་ནི་དབང་ལྡན་གྱི་འབྲུང་པོ་སྟེ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའོ།

དེ་ལྟར་སྤངས་སྤྲོང་སྦྱུ་མའི་སྤོང་པོ་ཁྲོས་པ་ལྟ་བུ། སྦྱ་བོང་ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་
རགས་ལ་བརྩེད་རམ་དང་ལྡན་པ། དུག་སེན་རྣམས་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་རྟོ་ཞིང་རིང་ལ་
བྱག་པ། དུག་མཐིལ་ཁྲག་རྫོན་གྱིས་བྱུགས་པ་ལྟར་དམར་པ། འདོམ་དགྱིས་ཅམ་
ཡང་མེད་པའི་གཅེར་བུ། ཁྲོ་ཉམས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ། སྦྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་མེ་
དབྱུང་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་འབར་བའི་དབྱུས་ན་བཞུགས་པ།

དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་གདན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དབའ་འཇམ་དབལ་གཞོན་རྒྱུར་བ་གོང་ལྟར་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་ལས་ཉི་
མ་ལ་གཉུག་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩྱུ་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་འགྲོ་བས་སྦྱའི་ནང་ཐམས་ཅད་
གསལ་བར་བྱེད་པ། དམ་ཆོགས་སེམས་དབའ་ནི་གཞི་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལྷས་རགས་
པ་དང་། ལམ་ལ་སྦྱུ་མའི་སྦྱ་གཉིས་ཕྱང་པོ་རགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་
སྦྱལ་སྦྱ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ནི་གཞི་ལ་སེམས་གནས་པའི་རྟོན་
མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་དང་། ལམ་ལ་སྦྱུ་མའི་སྦྱ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སྦྱ་
དང་ཆོས་མ་ཐུན།

ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དབའ་ནི། གཞི་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་དང་།
ལམ་ལ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྦྱ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ཞིང་། ལྟ་
ཡེ་ཤེས་བའམ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་འགྲོ་འོད་གི་གནས་བྱེད་པས་དམ་ཆོག་
སེམས་དབའ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལྟའི་
སྦྱར་ཤར་བས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་པས་རྒྱུད་ཐམས་

ཅད་སྒྲིང་གའི་མི་འིགས་པའི་ཐེག་ལེར་འདུ་ཞིང་ཉིང་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བས་
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཞན་དོན་ལ་སེམས་པས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཡུམ་བསྐྱེད་བ་ལ་ལུགས་གསུམ་ལས་ད་ལྟ་འདོན་བཞིན་བ་དག་ནག་གི་
རིགས་པས་ཡབ་ཡུམ་སྟན་ཅིག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་པས་དཔའ་ཡོད་ཅིང་འཛིགས་བྱེད་ཅེས་
བའི་སྐབས་ས་བོན་ཕྱག་མཆན་གཅིག་ལས་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་བྱུབ་ཐེན་བ་སྐབས་
འདིར་གསལ་འདེབས་བ་ཡིན། རང་རིགས་ཀྱི་མི་མོ་བསངས་སྐྱུངས་ནས་བསྐྱེད་བ་
ལུགས་གཅིག །སྒྲིང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མི་མོའི་ནམ་ཅན་སྐྱོས་ཏེ་
བསངས་སྐྱུངས། སྒྲིང་བའི་རང་ལས་རྩྱུ་ལས་དོ་ཅི་རྩྱུ་གིས་མཆན་བ་ལས་ཡུམ་རོ་
ལངས་མར་བསྐྱེད་བ་ལུགས་གཅིག་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ས་བོན་རྩྱུ་དང་བེ་འདམ་ང་མཛད་
འདུག་བ་བེ་ཏ་ལའི་མིང་དང་བོའམ། ཡུམ་ལྗེའི་ས་བོན་ནང་ཆོན་གྱི་བེ་གང་ཡིན་མ་
ངེས་གསུངས།

ཡུམ་གྱི་སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཆན་སོགས་ཆོག་ལྟར་ལ། ཡབ་ལས་སྐྱ་བོར་བྱང་
བད་ཆུང་བ། ཐོད་བ་སྐྱམ་བོ་ལྟ་བུའི་དོ་ཤལ་ཅན། ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་གཙུག་ནས་ཞབས་
མཐེལ་གྱི་བར་ཐལ་བས་བྱུགས་བ་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱབ་བ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པས་ཡུམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ལྟས་བརྒྱན་བས་ཆོག་གོ། །

དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་ནམ་ཅན་གྱི་རིག་མ་ལས་རྒྱ་
དང་། རང་གིས་བསྐྱོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཡེ་རྒྱ་
སྟེ། ལས་རྒྱ་ལ་སྐྱབ་བ་པོ་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་ལ་བྱང་བ་སོགས་མཆན་ཉིད་དུ་མ་ཞིག་
ཆང་དགོས་བ་དང་། ཡུམ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བེ་བྲག་གི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ། ལས་སྐྱབ་

མོང་བ་བྱང་སེམས་དང་ལྟ་བས་རྒྱད་སྦྱངས་པ། དབང་བསྐྱར་ཆད་ལྡན་ཐོབ་ཅིང་
དམ་ཆེག་ལ་གནས་པ། འདོད་པའི་སྦྱ་རྩལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱང་བ་ལས་གང་
བྱུང་གིས་མི་ཆོག །དེ་བསངས་སྦྱངས་བསྐྱེད་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་ལྟའི་ང་རྒྱལ་
བརྟན་པོས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཁམས་བབས་པ་རྒྱང་སྦྱོར་སོགས་ལ་མི་སྟོས་
པར་ཕེལ་ཡིག་བསྟོམ་སྟོབས་གིས་འགོག་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

མཁའ་གསང་བྱིན་བརྒྱབ་ནི། ཡབ་གྱི་གསང་གནས་སྟོང་པར་སྦྱངས་ལ།
སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩྱུ་སྟོན་པོ་འགོ་པར་བསྟན་པའི་ཅེ་མོར་ཨོྲི་གིས་མཆན་པ། རྩྱུ་
ལས་བྱི་དབྱིབས་ཉགས་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ནང་རྗེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་བ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་
གསལ་བ། དེའི་ཨོྲི་ལས་ནོར་བྱའི་བྱ་ག་སྟེ་རྗེ་མེའི་རྩྱ་དབྱུས་མའི་ཁོང་གསེང་ནང་
ཕེལ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་པས་བཀག་པ།

ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས་རྩྱུ་མགོ་རང་ལ་བསྟན་པའི་ཅེ་
མོར་ལྷུང་ས་མཆན་པ། རྩྱུ་ལས་བྱི་བྲག་རྒྱའི་རྩྱ་གའི་རྣམ་པ་ལ་ནང་བརྒྱ་དཔར་པོ་
འདབ་མ་བརྒྱད་པ། ལྷུང་ལས་བྱུང་པའི་ཟེའུ་འབྱའི་བྱ་ག་ཕེལ་སེར་པོ་མགོ་ནང་
བསྟན་གྱིས་བཀག་པ། སྦྱབས་ཐབས་རྗེ་མེ་འོད་ལས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་པོ་ལས་བསྐྱེད་
པར་གསུངས།

རྗེ་མེ་དང་བརྒྱའི་ནང་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྟས་གང་བར་མོས། པེ་གཉིས་རྒྱེན་
གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱེད་པའི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟོམས་ལ། རང་དང་རིག་མ་
གཉིས་ལྟ་སྦྱ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྟོམས་པ་ལུས་ལྟའི་འདུ་ཤེས། གཉིས་ཀའི་མཁའ་
གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡི་གེ་བཀོད་པ་ངག་སྒྲགས་གྱི་འདུ་ཤེས། ཐབས་

འདི་ལ་བཏེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྟམས་པ་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སློན་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ལ་དག་ཏུ་སྒྲགས་བརྗོད། ཡིད་
ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དོན་རྗེས་བདག་ཉིད་དེ་
རའོ་སྟམས་དུ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་བཞག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་ལེགས་
པར་མཆོན་ཐུབ་པ་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་
ར་རྒྱལ་བཅོས་མིན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་གོམས་པས་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་
སྟོང་གི་རྣམ་ཐོལ་དུ་འཆར་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བཞི་བསྐྱེད་
རིམ་པའི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་དང་། དེ་ལྟར་གོམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བསྐྱེད་རིམ་
བསྟོམ་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་རྫོགས་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་འབད་མེད་དུ་བྱངས་པ་དུ་མ་
ཞིག་འོང་བས་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདིའི་
སློན་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

སྒྲགས་དོན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་པར་རྟིང་དུ་ ཏ་ཐུ་དེ་བཞིན།
ཨ་ག་ཏ་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་མ་དག་བ་སྟེ། ག་ཏ་གཤེགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཨས་
བཀག་ན་མ་གཤེགས་པར་འགྲོ་བས་སོ། །རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དགའ་བ་བརྒྱམས་པ་
ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆགས་པའི་མིང་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྟེན་ཡིན་པས་རང་གིས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་
བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་འགོད་སྟམས་པའི་བྱམས་སྟིང་རྗེ་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་དགའ་བ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་དོན་རྗེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པས་ཡབ་ཀྱི་ཞོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཅ་
འདབ་བཞི་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་

ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་དང་། ཨོྫ་དང་ཨྲུམ་ས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དཀར་དམར། བའ་
ཀྱིས་ཁམས་འཕོ་བ་འགོག་པ་དང་། ཁ་དོག་སེར་པོ་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་གི་ཁ་དོག་
སེར་པོ་ཡིན་པས་དེ་མཆོད་ནོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་རིམ་བཤུངས་པོའི་སྐྱབས་འདིར་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་རྣམ་
རྟེན་དུ་འཆར་བ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་
སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིའི་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་།

༼དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་༽

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། མཆོད་པ་མན་
ཆད་ལས་རྒྱལ་མཆོག་སྟེ་ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་འདི་ཆོ་ག་པལ་ཆེར་ལ་ཡོད།
ཀུན་གསལ་ལ་དང་སྦྱོར་ཡོད་པ་ལྟར་དཔའ་གཅིག་གི་ཆོ་ག་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དང་པོ་
སྦྱོར་བ་ཡིན། འདི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ནས་སྦྱོར་ཏེ་མཛད་པ་
མཛད་ནས་གདན་ལ་འགོད་པ། སྐྱེ་མཆོད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརྒྱབ། ཡེ་ཤེས་པ་
གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་གདབ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་སྦྱོར་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་
སྟམ་པའི་འཕྲུལ་པ་དང་བཅས་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀའི་
རྩྭ་དང་སྦྱོར་མཆོམས་སོགས་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དཔག་མེད་སྦྱོགས་
བརྩར་སྦྱོས། མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐབས་ཅད་རྗེ་ཤེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་
ཡུམ་ལྟ་ཞེ་དགྲའི་རྣམ་ཅན་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤུན་བྲངས་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་

གྲིས་ལྷ་ཞེ་དགུ་ཚན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་རང་གི་རྩ་ཞལ་ནས་ཞུགས། ཐུགས་ཀར་
རྗེས་ཆགས་ཀྱི་མེས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེའི་རོ་བོར་ཞུ་བ་སྦྱོའི་དབྱིབས་
བརྒྱད་རྗེ་རྗེ་འོར་བུའི་ཅེར་སླེབས་བ་ན་པཌ་ཡིག་གིས་བཀག་བས་རང་སེམས་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་གྱུར་བའི་སྒོ་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག །

དེ་ནས་པཌ་ཡིག་གི་བྱར་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་ཐེག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཡིད་གྲིས་
སྤྱང་བ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སོན་བ་བྱང་སེམས་དམར་བོ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་དང་འབྲེས་
ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་སླེབས་བ་ན་ཐེག་ལེ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཆ་གཅིག་གྱི་ལས་
གཞལ་ལས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྒྱན་ཏྲ་བབས་སོགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་གདན་དང་བཅས་བ་སྟོ་རང་ལ་བསྟན་བ། ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་
གདན་དེ་ནས་ཀྱི་སྟོང་ལྷ་སོ་སོའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་ཐེག་ལེ་བཅུ་བདུན་དང་། དེ་ལས་
ས་བོན་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར།

དེའི་ནང་གི་ས་བོན་བཅུ་གསུམ་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྲིས་མཚན་བ་བཅུ་
གསུམ་དུ་གྱུར། དེ་དང་ས་བོན་ལྷག་མ་བཞི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ལྷ་བཅུ་གསུམ་
ཐོད་བ་བཞི་དང་བཅས་བ་བྱུང་བར་མོས། སྟོན་འཛིགས་ཁྱེད་ཀྱི་གདངས་སྟོབ་དུས།
འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བ། ཞེས་གཙོད་དགོས་ཟེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་
ཞིང་སྤྱད་བ་ཅན་ཞེས་ས་བོན་བཀོད་ཆར་ནས། ཐོད་བ་བཞི་ཏ་ཡོ་ནི་ར་བཞི་ལས་
བསྐྱེད་བ་ལས་ཕྱག་མཚན་མེད། འདིར་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྲིས་མཚན་བ་བཅུ་
གསུམ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་བ་གོ་ཆེད་ཡིན་པས་ཕྱག་ལེན་གྱི་ཆོག་གི་གཙོད་མཚམས་

རེ་ལའང་དགོས་པ་དང་གོ་རྒྱ་ཆེ། སྤྱབ་ཐབས་རྗེ་ཤེ་འོད་ལྟར་དབྱས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་ཡ་
བཀོད་ཀྱང་རུང་བར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེ་མས་གསུངས། ཁ་ཡོན་ཅི་ར་བཞི་ཐོད་པ་བཞི་དང་
རྗེ་ཤེ་མ་བཞིའི་ས་བོན་བྱེད་དགོས། སྤྱི་མདོག་ཕྱག་མཆོན་རྒྱན་ཆ་ཕྱགས་སོགས་
ཆོ་ག་ལྟར་ལ། ཞལ་གསུམ་གྱིས་སྤྱི་གསུང་ཕྱགས་རྗེ་ཤེ་གསུམ་དང་། ཕྱག་རྒྱག་
གིས་བྱིན་རྒྱག་མཆོན། ཕྱག་མཆོན་ཐོ་བ་རྩ་ཉི་ཤུ་པ་ནི་དབྱས་རྩ་ལ་ཡུ་བ་སྤྱད་པའི་
ཐོ་བ་གསུངས་པས་རྩ་གཅིག་གི་དོད་ཐོ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐོ་བ་ཐང་བཅིས། བག་མོའི་
གཡོན་ཞལ་དང་། དེའང་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པར་གདོང་ཅོམ་པག་གདོང་དང་། ཞལ་
ཡོངས་རྗེ་གསུམ་པག་གདོང་དུ་བཞག་པའང་ཡོད།

ཅ་ཅི་ཀ་ནི་སྐེམ་བྱེད་མ་དང་། གོ་རི་ནི་དཀར་མོ། སྐེམ་པ་ནི་སྤྱི་གསུམ་པག་
སྤྱི་མཐའ་ཡས་ལ་རྣམ་པ་སྤྱལ་སྟོན་པོ་སོགས་སྤྱལ་པ་ཡིན་པས་དུག་སྤང་མེད་ཀྱང་
དུག་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པར་གོ་དགོས། མེ་རིས་ནི་སྤྱི་དང་ཉེ་བར་འོད་ཟེར་གྱི་རང་
བཞིན་ལ་བྱིར་འཕྲོས་པ་མའི་རྣམ་ཅན་བྱེད། ཕྱད་སྤྱི་གསུམ་པ་ནི་སྤྱལ་གྱི་རང་སྤྱི་
དང་། བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་ནི་དཀར་མོ་ལ་བྱེད། ཡུམ་བཞིའི་ཡབ་གཉི་ཕྱག་གཤེད་
སོགས་བཞི་དང་དོན་འདྲ། ཡབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུམ་ཡུམ་བཞི་དང་དོན་འདྲ། ཅ་ཅི་ཀ་དང་
གཉི་ཕྱག་གཤེད་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་དོན་གཅིག །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མཆོན་
ཉིད་པས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱགས་རྒྱད་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཡེ་ཤེས་
གཅིག་པའི་དོན་ཡིན། རྗེ་ཤེ་མ་རྒྱག་གི་རོ་བོ་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བཞི། དེ་ཡང་
བྱི་རྗེ་ཤེ་མ་གཟུགས་རྗེ་ཤེ་མར་འདུས། ཆོས་དབྱིངས་རྗེ་ཤེ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་
དང་། ལས་བཞི་སོ་སོ་ལ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དོག་གམ་འོད་ཟེར་བསྐྱར་བ་དང་།

མོད་པ་བཞིའི་བདུད་ཅི་ཡང་དཀར་མེར་དམར་ནག་ཏུ་བསྒྱུར་བར་གསུངས།

དེ་ནས་མངལ་འབྲེན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་སྒྲོང་བའི་འཕེན་པ་
ལྷགས་བྲག་པོ་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ་ཞིང་། རང་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་
རག་ནས་སྤྱི་ཕྱི་འི་སྤྲལས་བརྗོད་པས་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྲལས་རྒྱུད་
བསྐྱལ་བས་དབག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར།

དཔེན་སའི་སྤྲལས་ལ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱན་པས་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་དང་། སྤྲ་རྒྱུད་སྤྲལས་
ལ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱན་པས་ཡབ་གྱི་དོ་རྩེ་བརྒྱུད་དེ་སྤྱིང་གར་བྲངས། སྤྲལས་ཀ་ནས་ཕྱིར་
སྒྲོས། འོད་ཟེར་སོགས་སྤྱལ་པ་རབ་འབྲམས་ཀྱིས་རན་འགོ་བ་རྣམས་བདེ་འགོ་ལ་
བཀོད། དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པ་བསྟན་ནས་ཆེ་འདིའི་སྤང་གས་ལས་བརྒྱུག་། སྤྲལ་
ཀུན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཞེན་པ་བརྒྱུག་། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པའི་པན་ཡོན་བསྟན་ནས་སེམས་བསྐྱེད། དབང་བསྐྱུར། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་
པས་ཞེ་སྤང་གིས་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲངས་ཏེ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་པ་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་
ཆ་ཆང་འགོ་བ་ལས། ཞེ་སྤང་སྒྲོང་བ་ཅམ་ལས་མ་ཤར་ན་ས་ཆོད་ཆུང་། འདི་འདྲའི་
རིགས་ལ་འགལ་བ་བསྐྱེགས་མི་ཆོག་པས་དེ་དང་དེ་བྱས་སོང་ཞེས་མོས་པ་བྱས་
པས་འབྲས། སྤྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཆུར་བསྐྱུས་ནས་ཡབ་རང་དང་། ཡུམ་རང་གི་ཡུམ་
ལ་བསྐྱེམས། དེ་བཞིན་དུ་རྩི་ན་རྩི་ཀ་གིས་ཤར་གྱི་གཏི་སྤྲལ་གཤེན་རྩི་གཤེད་བསྐྱལ་
ནས་རང་གི་སྤྱིང་གར་བྲངས་པ་སྒྲོས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཏི་སྤྲལ་གིས་མཆོན་
པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་ཏེ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད། བསྐྱུས་ནས་ཕྱི་

དཀྱིལ་གྱི་ནང་གི་རེ་མིག་དགུ་པའི་ཤར་གྱི་གདན་ལ་འགོད་པ་སོགས་ལྷག་མ་
རྣམས་ཆོག་པའི་ཆོག་རིས་ལྟར་ལ། མོད་པ་བཞི་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སྒྲགས་
བྱུང་དུ་མེད་པས་ཨོ་ཨྲུཾ་ཧྲུྃ་གིས་བསྐྱལ། སྒྲགས་མེད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡོད་
པ་ལ་ཡང་ཨོ་ཨྲུཾ་ཧྲུྃ་བསྐྱམས་ནས་ལས་རབ་འབྱམས་སྐྱབ་ཆོག་པ། འཇམ་དཔལ་ཅ་
རྒྱད་ལས། ཨོ་ཨྲུཾ་ཧྲུྃ་གིས་ལས་ཀྱན་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཀྱན་མཁུག་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་གསུངས།

མོད་པ་བཞི་རྗེ་མ་དུག་གི་རོ་བོ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐྱེ་བའི་རེག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་དེ་ཡུལ་དུག་གི་བྱེད་མ་སྐྱངས་ནས་ཕྱིའི་བྱ་བཞིར་བཀོད། གཞལ་ཡས་ཁང་གིས་
སྟོད་ཀྱི་སྟོན་སྐྱངས། དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་
ཡོད་བརྟན་པར་བྱས། ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་པས་གཞལ་
ཡས་ཁང་དུ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མོད་པ་བཞི་དང་བཅས་རྗེ་གསུམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་སྐྱངས་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྟོར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལམ་ལ་སྐྱུ་ལུས་བ་དང་
བྱང་འཇུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉེན་བཞེན་པ་སྟོ་བསྐྱུ་དང་ཆོས་མཐུན་
ཞིང་དེའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་དུས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པས་གཏུ་
བྱའི་དོན་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་གང་འདུལ་གྱིས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྟོར་
བ་སོགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོས་
པས་མཐར་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་གནས་ལ་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པ་དང་། སྟོན་བྱང་ལ་
སྟོན་པས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ཉེན་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་ནས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཉེས་པ་
སྟོར་བར་མཛད་པ་སོགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོས་པའོ། །

དེ་ནས་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ན་ཕྱོགས་སྐྱོང་འགྲུགས་འདེན་
གིས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་། བདག་བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་ལ་བཞག་ཀྱང་ཆོག །རྒྱུད་སྐྱེད་པའི་
གཏོར་ཆེན་སྐབས་ཀྱི་འདེགས་བྱེད་འདོན་ཚུལ་དེ་ཟ་མ་ཏོག་དང་མཐུན་ཞིང་། ཀུན་
མཁུན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བཤད་པའི་འགྲོས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ།

རྒྱུད་སྐྱེད་ཀྱི་ད་ལྟའི་ཆོགས་འདོན་འདི་ལྟར་ཐབས་མ་ལྟར་ཡིན་པས་
ལུང་སྐྱེད་ཀྱི་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱི་འདེགས་བྱེད་འཁྲུལ་སྐྱོང་དུ། འདི་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་
བསྐྱེད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་མ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་མ་འདོན་པ་དང་།
བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་རྣམས་ཕྱག་ལེན་མ་དག་པ་ཡིན།

ཕུན་སྡིང་པར་མ་འདི་བཤ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲིགས་ཟེར་བ་སྐྱུར་བ་ཞུ་
འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤ་ཆེན་གསུང་དུ་དེ་འདྲའི་བྱར་ཡོད་པ་ལ་ལུང་འདོན་བཞག་
ཀྱང་། བཤ་ཆེན་ཨེ་ཤྲོ་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཀོད་པ་གཏོར་
འབྲུལ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་ཕྱལ་ཆོག་པ་
གསལ་བར་གསུངས།

རྒྱུད་སྐྱེད་སོགས་ཀྱིས་སྡོན་ནས་འདི་ལྟར་གསུངས་བཞིན་པ་དང་།
རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། སྐད་རྒྱུད་དོན་མེད་འཆང་གི་གསུང་ཟེར་
བྲིས་རྣམས་སུ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་བཤད་པ་ཡོད་ལ། ཀུན་མཁུན་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ལུང་སྐྱེད་འཁྲུལ་སྐྱོང་གཟིགས་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤ་གྲུབ་སོ་སོས་བཀྲལ་ཕྱགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་འདོན་ཚུལ་དང་། བྱ་
སྟོབ་སོ་སོ་ལ་གནང་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་མང་བས་བཤ་ཆེན་བཟང་བཀྲས་པའི་

ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་པ་ཡིན་ཀྱང་ང་རང་གི་སྒྲ་མས་ཟ་མ་རྟོག་གི་འཕྲིན་ལས་
རྒྱས་ཆེད་དེ་འབྲ་གནང་ཞེས་བྲམ་ཆུན་རྣམས་ལ་གསུངས།

ལ་ལས། ལུང་སྒྲ་རིན་པོ་ཆེར་རྩོམ་པའི་ཐུགས་བཞེད་མེད་ཀྱང་སྡེ་སྲིད་རྒྱུད་སྟོང་
སྟོང་ལ་མི་དད་པ་དང་། ལུང་སྒྲའི་སྒྲ་མ་ཡང་ཡིན་པས་བཅན་ཚུགས་ཀྱིས་རྩོམ་བཅུག་
པས་ན། འབྲུལ་སྟོང་དུ། ཁྱོད་ལ་གཞན་གྱིས་དབང་ཅན་བྱས་སམ། ཞེས་པ་དེ་གོ་ཆེད་
ཡིན་ཡང་ཟེད། དེས་ན་ཕྱོགས་སྟོང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཐར་བཀོད་པ་ལ་བདག་
མདུན་ཟ་མི་དད་དང་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པའི་འདོན་ལུགས་གཉིས་ཤེས་དགོས། འདོན་
ཆ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ཀྱང་བདག་མདུན་ཟ་མི་དད་ལ་རྩལ་ཆོན་དང་རས་བྲིས་སམ།
དེ་མེད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཞིག་བསམ་དགོས། སྒྲུབ་གཞི་མེད་ན་ཕྱོགས་
སྟོང་བཀོད་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པ་ཡིན་པས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་གཏོར་མཐོན་
གསལ་འདེབས་བཤམ། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་མི་འབྲུལ་བ་སྦྱིར་བཏང་གི་བཤད་
པ་ཡིན་པས། དམིགས་བསལ་རང་འབྲ་གཉིས་པ་ཆད་ནས་དེས་བདག་བསྐྱེད་ལ་ཕྱལ་
ཀྱང་ཆོག །ལས་རུང་གི་བསྟེན་མཆོམས་ལྟ་བུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལྟན་ཐབས་མ་ལྟར་
བྱས་ན་མི་རུང་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཟ་མ་རྟོག་ལྟར་བཏང་ན་ལེགས་པ་འདི་ཕྱག་ལེན་གྱི་
རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས་མ་བཟེད་པ་གྱིས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྦྱེ་མཆེད་བྱིན་བརྒྱབ་ནི། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་འབྲས་
གཉིས་སུ་མིག་དབང་དང་དེའི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཀྱི་ལས་འཁོར་ལོ་ཀྱི་གིས་མཆོན་པ།
དེ་ལས་རྫོང་མིག་སོགས་ཆོག་ལྟར་བསྐྱེད། མིག་འབྲས་ཀྱི་སྟོན་དང་། མིག་འབྲས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་ཡང་བཤད། ལྟ་སོ་སོའི་རྩ་ཞལ་ལས་གཞན་ལ་

སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་འཕོང་མི་དགོས། རྩ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་གཞི་བད་དང་། ལྷ་བྱག་གི་སྤུ་
མདོ། ལྷའི་དྲུལ་ལྷེ་དབང་རྒྱ་བྱེད་བཀས་པ་ལྷ་བྱའི་དབྱུས་སུ་འཕོང་བ་དང་། ལྷའི་
ཅ་བར་འཕོང་བའི་བྱགས་གཉིས་ལས་ལྷགས་ཀྱི་ཅ་བར་རི་འཕོང་བའི་གསུང་
བཤད་སྤར་བཀོད་པ་དེ་གསལ་ཆེ། རྫོ་རྩེ་སྤུས་ནི་སྤོན་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་བད་དུ་
བསྐྱེད། དེ་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྷར་བཀོད། རྫོ་རྩེ་མིག་
སོགས་དྲུག་པོ་ས་སྟིང་། བྱག་རྫོང་། རམ་སྟིང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་སྤྱི་བ་སེལ།
ཀྱུ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཀྱུ་མཁའ་ཁོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྷར་ན་རྫོ་
རྩེ་ཡིད་ཀྱུ་བཟང་དང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་མོས། དེ་དག་གིས་
མིག་སོགས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤར་ཞེན་སྦྱོང་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་
དུ་འཇུག་པའི་མདོན་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་རུང་དུ་འགོ་
བའི་སྤོན་བྱེད་དུ་འབྱུང་རོ། །

ལྷ་གསུང་ལྷགས་ཤིན་བརྒྱུ་ཤི། གོང་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པད་ཆཱ་ལ་གནས་
 པའོ། །ཞེས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྷ་གསུང་ལྷགས་ཤིན་བརྒྱུ་ཤི་མཆོམས་འབྱེད་པ་དང་།
 ལྷ་མཆེད་ཤི་ལྷ་ནམས་ལ་པད་གདན་དང་། ལྷ་གསུང་ལྷགས་ཤིན་བརྒྱུ་ཤི་ལྷ་ལ་
 གདན་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་སྟོན། དེ་ཡང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཤི་ལྷགས་ཀར་ཆཱ་བ་ལ་རྩྭ་
 ལས་རྟོལ་སྟོན་པ་ཅེས་པའི་ལྷ་བར་རྩྭ་དང་རྟོལ་ལས་ལྷགས་རྟོལ་རྟོལ་ན་བ་རྩྭ་ལཱི་
 ལྷགས་ཀར་རྟོལ་རྩྭ་གིས་མཆོན་པ། དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྭ་གི་ཐིག་
 ལཱི་ནང་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷགས་རྟོལ་ལྷགས་ཀར་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷགས་རྟོལ་དང་འདམ་དཔལ་གཉིས་སྒྲུབ་མདུན་ཤི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་

བ་དང་། གོ་ས་ཐ་མི་དད་ཏུ་བསྐྱེད་བ་གང་བདེ་བ།

མགིན་བར་ཞུལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་དབྱུས་སུ་ཞུལ་དང་བསྐྱེད་པའི་གསུང་རྗེ་ཆེ་དཔལ་པོ་རྗེ་ཆེ་ལྷེ་ལྷ་བུའི་ཐུགས་ཀར་བསྐྱེད་པའི་འདབ་མ་བརྒྱད་བ་ཞུལ་ས་མཆོན་པ། སྤྱི་པོར་ཨོ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅི་བས་བརྒྱད་པའི་ལྷེ་བར་ཨོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེ་རྗེ་ཆེ་དཀར་པོ་རྗེ་ཆེ་མིག་ལྷ་བུའི་ཐུགས་ཀར་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཨོ་གྲིས་མཆོན་པ། སྤྱི་མཆོད་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་རང་འབྲེལ་ལུས་གསལ་བཅའ་ཡུང་རུང་། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྗེ་ཆེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྤྱན་དངས་པ་ལ་རང་གི་སྤྱིང་གནས་སྒྲོས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་པོ་མཆོད་ཅུས་ཐོགས་པ་རྣམས་གྲིས་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས། རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྲིས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལས་རང་འབྲེལ་གཉིས་པ་རེ་བཀྲ་གས་ཏེ་རང་གི་གནས་གསུམ་གྱི་རྗེ་ཆེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་ཏེ་ཐུགས་བརྗོད་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག །འདི་ལ་ཐུགས་བྱིན་བཏབ་སྟོན་ཏུ་བྱེད་པ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཤེས་རབ་རྒྱས་ནས་ཡིད་དང་།

དེ་ནས་གསུང་དང་སྐྱེའི་བྱིན་ཆུབས་རིམ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དང་། ཇི་ཆབ་ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་ཏུ་འབྲུལ་བའང་གནད་འདི་ལ་རགས་ལས་གསུངས་པ་སྤྱད་རྒྱུ་རྗེ་ཆེ་འཆང་གི་གསུང་རྒྱུན་ལས་གཞན་ལ་མེད་ཅེས་བྲག་དཀར་དཀའ་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནི། ཐུགས་སྐྱོང་བསྐྱེད་ཡོད་ན་འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་མ་དང་། ཟ་མ་ཏོག་ལྟར་ན་མི་དགོས་པས། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་

ཟེར་གྱིས་ལྷ་བཙུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དངས་ལ་སྤྲི་སྤྲི་ས་ཤི་འབྲང་གི་
བགེགས་བསྐྱད། སྤྱིང་ག་ནས་མཆོད་ལྷ་སྒྲོས་ལ་མཆོད། སྤྱབས་མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་
ནས་རྒྱད་པའི་རྒྱ་དགེ་ལ། འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འབྲེན་གྱི་མཆོད་པར་
རོལ་མོ་མི་དགྲོལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་གསུངས་པར། དེ་ཡིད་སྤྱུལ་གྱི་མཆོད་པ་
ཡིན་པས་མི་འཁྲོལ་ཞུས། འོ་ན་ཆོགས་ཞིང་གི་མཆོད་པར་འཁྲོལ་བ་ཅི་ཡིན་
གསུངས་པར། དེ་མི་ཤེས་ཞུས། རྒྱད་སྟོད་པས་ཆོགས་ཞིང་ལའང་མི་འཁྲོལ་ཟེར་བ་
ཐོས། ཚི་སྤྲུལ་རྩེ་རྩེ་ཞེས་སོགས་ལ་སྒོ་བ་བཞིའི་ཕྱག་མཆོན་ཕྱར་ཅམ་གྱི་བརྒྱ་
བྱས་པས་རྩེ་ས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆིག་པའི་སྤྱི་ཤོར་གཞུག། རྩྱི་གིས་དམ་ཆིག་
པའི་སྤྱི་ལུས་ལ་ཞུགས། འི་གྱིས་འོ་རྒྱ་ལྷར་དབྱེར་མེད་འབྲེས། རྩེ་ས་ཅི་ཅམ་འདོད་
གྱི་བར་དབྱེས་བཞིན་བཞུགས་པར་དབང་དུ་བྱས་པར་བསམ། བསྐྱུ་ན། དོ་རྩེ་
གསུམ་གྱི་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་མཉམ་དུ་སྤྱན་དངས་ཀྱང་ཆོག །

དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་
ལྷ་སྤྱན་དངས་པ་ལ་མཆོད་དེ་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆུ་དབང་གི་
སྐབས་ལྷར་ཆུ་དབྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་སྤྱི་གང་། དེ་མ་དག །ཆུའི་ལྷག་མ་
ཡར་ལུད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཙོ་བོ་ལ་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱོན་པོ་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རྩོད་བྱེད་འཛིན་པས་ཡུམ་ལྷ་མ་གྱི་ཕྱོན་མོ་གྱི་ཐོད། འར་
དང་འར་ལྷོ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྒྲུང་དཀར་པོ་འཁོར་ལོ་དང་བྱེད་པས་ཡུམ་
སྤྱན་མ་དཀར་མོ་གྱི་ཐོད། ལྷོ་དང་ལྷོ་ལྷ་བ་ལ་རྣམས་ལ་རིན་འབྱུང་སེར་པོ་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱེད་པས་ཡུམ་ལྷ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་

སེར་མོ་གྱི་ཐོད། ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་བརྒྱ་དང་
དེལ་བྱ་འཛིན་པས་ཡུམ་གྲོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་གྱི་ཐོད། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་
རྣམས་ལ་དོན་བྱ་བ་ལྡང་བྱ་རལ་གྱི་དང་དེལ་བྱ་འཛིན་པས་ཡུམ་དམ་ཆོག་སྒྲོལ་མ་
ལྡང་བྱ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པས་བྱུང་བའམ། ཡང་ན་ཡབ་རྒྱུ་མི་བསྐྱེད་པ་སྒྲོན་པོ་ས་
གནོན་མཉམ་གཞག། རྣམ་སྤང་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། རིན་
འབྱུང་སེར་པོ་མཆོག་སྤྱིན་མཉམ་གཞག། འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་ཕྱག་གཉིས་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། དོན་བྱ་བ་ལྡང་བྱ་སྐྱབས་སྤྱིན་དང་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་
རྒྱ་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྤྱི་རྣམ་བཞི་ཅན། ཞབས་དོན་རྩི་ལ་ཤུང་གིས་
བཞུགས་པས་དབྱ་བརྒྱན་པར་བསམ། ཕྱོགས་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཡོད་ན་སྤྱི་པོར་དོན་རྩི་
འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་རེས་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་དབང་ལྷ་
རྣམས་རང་ལ་བསྟེན་པ།

༼ལས་རྒྱལ་མཆོག༽

གསུམ་བུ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་མཆོད་བསྟོད་ནི། བདག་མདུན་འཇུག་པ་
གཅིག་ཆེ་རང་གཙོ་པོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དོན་རྩི་
འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་བྱེ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲོའི་ཐད་ཀྱི་
ཕྱི་རོལ་དུ་འཁོད་པའི་སྤྱིང་ག་ནས་ཅ་ཅི་ཀ་སོགས་མཆོད་ལྷ་སྒྲོ་བ་དང་། དེ་མིན་ཆེ་
སྒྲོན་འགྲོའི་སྐབས་ལྷ་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་མཆོད་ལྷ་སྒྲོ། མཆོད་པ་བཤམས་པའི་
གནས་འདོད་སྒྲུམ་ཡིན་པས་དེ་ན་འཁོད་པའི་མཆོད་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པའི་
དམིགས་པ་སྤྱོད་། དེ་ཡང་གསང་འདུས་ལྷ་བྱ་ཐོག་མར་བདག་བསྐྱེད་ཉིར་བསྐྱེད་ཀྱིས།

མདུན་བསྐྱེད་དུས་ཤར་དུ་རང་ཉིད་ནམ་སྒྲུང་སོགས་བདག་མདུན་གཉིས་ཀར་རང་གིས་ང་རྒྱལ་བཞག་པས་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་། བདག་མདུན་གྱི་ཚོགས་སོ་སོར་ཡོད་པས་འཇུག་པ་ཐ་དད་ཡིན། ད་ལྟའི་ལུ་ཨི་བའི་ཚོགས་འདི་ལ་ཡང་བདག་མདུན་སོ་སོར་ཡོད་པས་འཇུག་པ་ཐ་དད་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ལ་རང་གིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས་བདག་མདུན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། སྤང་རྒྱུད་ང་རྒྱལ་མི་འཛིན་པའི་ལུགས་ཡིན། མི་འཛིན་པ་ལ་མདུན་བསྐྱེད་སྐབས་བྲ་གི་ཉ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱང་ད་ལྟ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ། འཛིགས་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་མགོར་ཁདྲ་རྒྱིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསངས་ནས་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཞུགས། གཙོ་བོའི་མཆོན་མ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ཏེ་བདག་མདུན་ཚོགས་གཅིག་གིས་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་བསྐྱེད་པས་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་། འཇུག་པ་གཅིག་གིས་སྐབ་པ་ཡིན།

དེ་ལ་ཕྱི་བྱམ་དབང་། རང་གསང་དབང་། གསང་བ་ཤེར་དབང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིང་ག་ནས་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་མཆོད་རྗེས་སོགས་པའི་ལྟ་སོ་དཔག་མེད་སྟོས་ཏེ་སྤྱི་ཞུས་གསོལ་བ་དང་། ཞབས་བསྐྱ་བ་སོགས་ཚུགས། བྲི་ཆབ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་ཉེར་སྟོན་རོལ་མོ། འདོད་ཡོན་གྱི་ལྟ་སོ་གཟུགས་རྟོ་རྟེ་མ་མེ་ལོང་རོས་གཉིས་བ་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་འཆར་བ་སོགས་པ་སོགས་ལྟ་མོས་ནང་དང་། ཕྱག་མཆོན་གྱིས་ཕྱིའི་འདོད་ཡོན་ལྟ་དང་། རྩ་སྤྱི་ཆུགསེར་མ་ལྟར་རྒྱལ་སྤིད་སྒྲ་བདུན་ཀྱང་ཕྱལ། མེ་ཉོག་མ་སོགས་གཟུགས་རྟོ་རྟེ་མ་སོགས་ལྟར་འདུ་དགོས། རང་མཆོད་ལ་རང་གི་མཐེ་བོང་།

ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་དང་། སྤྱིན་ལག་ཡབ་གྱི་རྗེ་རྒྱུ་བསམ་ལ། དེ་གཉིས་བསྐབ་པའི་སྒྲོར་
མཆོམས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་བྱུང་བར་མོས།

བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར། མཐེབ་སྤྱིན་གྱིས་གཡོན་སྒྲོར་གསུངས་ཀྱང་ཕྱག་
ལེན་ལ་གསང་འཇིགས་གཉིས་ལ་གཡས་སྒྲོར་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་གཡོན་སྒྲོར་
གྱིས་ལན་གསུམ་དཀྱུགས་བ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱུད་བ་བསམ་གཏན་སེང་གོས། སྒོམ་པོ་
མཐའ་ལྷག་ཅེ་སྐྱར་བ། །ཞེས་མཐེ་བོང་ཡབ་གྱི་རྗེ་རྒྱུ་དང་། སྤྱིན་ལག་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་
མཆོན་བྱེད་ཡིན་པས་མཐེ་བོང་གིས་འཛོར་ཚུལ་བྱེད་བ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་གསུངས།
འཛོར་མི་དགོས་པར་མཐེབ་སྤྱིན་སྐྱར་བ་ཁ་བྱེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཅེས་ཡོངས་འཇིན་
གསུངས་པར་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་གསུངས། དེ་ལ་གཙོ་བོའི་རྩ་ཞལ་གྱི་སྒྲིང་
རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་ཀར་སེང་ཁྲི་ལ་བྱིན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་མཐའ་
སྒྲོར་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་བཞུགས་བའོ། རིགས་བདག་གི་ཐུགས་ཀའི་སྒྲ་
མ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་ཀུན་འདུས་སུ་དམིགས་བའོ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྩ་བརྒྱུད་གྱི་
སྒྲ་མ་རྣམས་མཐོ་བཅེགས་སམ་ཁྲོམ་ཆོགས་སུ་བཞུགས་བ་ལ་དབྱལ་བའི་ཐད་ནས་
རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། སྤྱིན་མཆོམས་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་འབྱུལ། སྤྱད་རྒྱུད་པས་
འདིར་རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་མཆོན་བརྗོད་པར་གསུངས། ཇི་སྤྱི་སྤྱི་སོགས་གྱིས་རང་
གིས་བསྐྱོམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའམ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྟེན་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བཏབ་ནས་སྤྱིང་གའི་ཐད་ནས་འབྱུལ། གཞན་
ཡང་རྒྱུད་སྤེ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་རང་གི་གནས་
གསུམ་དུ་ནང་མཆོད་གྱིས་ཐིག་ལེ་བྱས་ཏེ། རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ།

རང་གིས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་གསུམ་ལ་འབྲུལ་བར་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་སུ་གསུངས་
ཀྱང་གནས་དེར་ཡི་དམ་དེ་དང་དེ་འགོད་དམ་གསུང་བཤད་མེད། སྟོན་གྲགས་དོ་རྩེ་
འཆང་ནས་ལན་གཅིག་སྐབས་དེར་ཕྱག་གིས་ཡར་སྐྱངས་ཀ་ཞིག་གནང་མོང་། ད་ལྟ་
གནས་དེར་ནང་མཆོད་ཀྱིས་ཐེག་ལེ་མཛད་གི་ཡང་མེད་གསུངས། ཆོས་སྤང་རྣམས་
དོ་རྩེའམ་པད་རྩེའི་སྟེང་བཀོད་པའམ། རང་རང་བཞུགས་གནས་སུ་སྟེ་བའི་ཐད་ནས་
འབྲུལ། གཉུག་མར་གནས་པའི་གཞི་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐབས་དེར་དྲར་
ཁྲོད་དུ་བཀྱགས་ནས་འདིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད་
ལ་བྱས་མོའི་ཐད་ནས་འབྲུལ། ཐོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཤེན་རྩེ་གཤེད་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་བྱངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ཞིང་བདུད་རྩི་མུང་བས་
ལུས་ཀྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩིས་ཆོས་པར་མོས། ལྷ་མེད་ཀྱི་ལྟའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་
གཞི་བདག་དང་སྤྱོ་སོགས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་ལྟ་ལ་ནང་མཆོད་
ལུལ་ཆོག་ཀྱང་། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་ལྟའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ལུལ་མི་ཆོག་པས་འདི་འབྲུལ་
བདག་བསྐྱེད་གཙོ་ཆེ།

དེ་ནས་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་ཆེ་རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
ཞུགས་ནས་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པར་མོས་ལ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་གི་ན་
གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་གསང་
མཆོད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དང་སྐྱེ་བྱགས་
ཟུང་འཇུག་གི་མཆོད་པ་དང་། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པས་
སྤྱི་མའི་སྟེང་ནས་གོ་དགོས།

འདི་ལ་ཐང་སག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་
བྱང་མེམས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སྤྱང་བའི་ཐེག་ལའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལས་བྱབ་པའི་རིགས་
ལྔ་རང་རང་གི་སྐྱ་མདོག་ཅན་ཞལ་གསུམ་བྱག་དྲུག་པ་ཡུམ་བཅས་རེ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པར་བསམ། ཞེས་དང་
འདུས་པའི་ཚོགས། རྫོང་འཛིགས་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སྤྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་
ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལས་བྱབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་ནས་མཁའི་ཁམས་
གང་བ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་མཆོད། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་མཆོད་བས་དབྱེས་པར་བྱུང། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཅུང་ཟད་གསལ་ཏེ།
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱ་ནས་མཁའི་ཁམས་གང་བ་
སྟོས་པའི་ཡབ་དང་ཡུམ། སྟོས་པའི་ཡུམ་དང་ཡབ་ཐམས་ཅད་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པས་སྐྱ་ཡུམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་སྟེ། སྤྱིའི་རྩལ་སྤྲ་མོ་ཚུན་ཆད་བདེ་སྟོང་
བྱང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་པར་མོས།

དེ་ནས་སྟོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་འཁོར་གྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བྲག་ཆའི་དབྱངས་
བཞིན་བསྟོད་པར་མོས་ནས་ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་མ་
དང་། གཙོ་བོས་འཁོར་ལ་བསྟོད་པར་བསམ་སྟེ། གཤིན་ཇི་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་

བ། མོགས་དང་། སྦྲར་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རོ་བོ་ཁྱོད། །མོགས་འཁོར་གྱིས་
གཙོ་བོ་ལ་ཡོན་ཏན་བློ་བཟང་བས་བསྟོད། འགོ་ནས་འདིའི་བར་ཆེགས་མཆོངས་སུ་
བཅད་ནས་སྤུ་མ་མ་ཤར་བར་བྱི་མ་མི་འདོན། གང་ཤར་བ་མ་བཟེད་པའི་སྟེང་བཟེས་
མ་བསྒྲན་ནས་དལ་བྱས་མོས་པ་བྱུགས་བྲག་དགོས་པས་ཆོ་གར་གདངས་བྱེད་
པའང་དགོས་པ་འདིའི་ཆེད་ཡིན། ཁྱད་པར་དུ་དག་པའི་གོང་འདིར་དབྱང་འཛོག་གི་
སྒོམ་གྱིས་སྟེའི་སྒྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྦྲང་སྒྱུ་བ་དགོས།

དེ་ལ་སྒོམ་རྒྱུའི་རོ་བོ་གངས་རེས་གོ་རིམ་རེས་པར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་དུ་
སྒོམ་ཞེས་འཕེན་པ་བྱུགས་བྲག་གཏོང་། འདིས་སྒོམ་སྒྱུ་བ་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་དགོས་པར་འགྲུབ། དང་པོར་རྟེན་བརྟེན་པ་རྩོགས་པར་འཆར་དཀའ་བས་ཁ་
ཆེན་མེ་བ་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་བྱུངས། དེའི་རྩ་ཞལ་ཙམ་མམ། དེའང་མི་གསལ་ན་
སྒྱུ་བཟེས་པ་དང་ཉེར་བསྒྱུ་བྱས་པ་མིན་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་པ་དང་།
དེའི་སྒྱུའི་ཆ་ཤས་གང་འཆར་བ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྦྲང་བྱུགས་ཅན་དང་། གཞན་
ཡིད་གྱིས་མ་བོར་བ་བྱས། དེའང་མེ་དང་ཉི་མའི་ཐེར་ལྟ་བུ་དཔེར་བཟུང་ནས་སྦྲང་ལ་
རང་བཞིན་མེད་པ་འོད་དང་འོད་ཐེར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསམ། དེ་འཆར་ཆེད་
དམར་ཁྲིད་ལ་ཁང་པ་ཤར་དང་སྟོར་སྐར་ཁུང་ཅན། དེའི་འོད་ཕྱག་སར་ཆུ་སྟོན་དང་།
སྟེང་དུ་མེ་ལོང་དང་རལ་གྱི་བཏགས། བྱང་རམ་རུབ་དུ་དམིགས་རྟེན་གྲིས་སྒྱུ་
བཀམས། ཐང་སྒྱུའི་གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་ལ་ཤར། དེ་ཆུ་སྟོན་དུ་ཤར་བ་ལ་
དམིགས་པའམ། དེ་མ་འཛོམ་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་དམིགས་ནས་
བསྒྲོམས། དང་པོའི་དམིགས་རྟེན་བཞག་ནས་ལྟ་གཞན་འཆར་བ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་མི་

འབྲང་བར་ཆད་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་བསྟོམ་བ་ལས་ངེས་མེད་བྱས་ན་མི་འཆར་བས་
ཆད་ལ་པལ་ཅེས་གསུངས། སྟེའི་སྟེ་ཤར་བ་ན་རལ་པའི་ཅེ་ནས་གདན་གྱི་བར་དང་།
གདན་ནས་ཡར་རལ་པའི་ཅེའི་བར་དང་། རྒྱབ་མདུན་ཕྱག་ཞབས་སོགས་ཡས་མས་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་འོག་ཤར་བ་ལྟ་བུར་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་གྱི་ནས་
ནང་དང་། ནང་ནས་བྱིར་གསལ་འདེབས་པ་དང་། བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས། རང་
འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་ཇོགས་ལས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་དེ་
ཤར་སྟེའི་རྟ་བབས་གྱི་སྟེང་དུ་འཁོད་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་བཀོད་པ་
སྤར་ལྟར་ལེགས་པར་བལྟས། ཡིད་ལ་གསལ་བར་ཤར་བ་ན་མ་བརྟེན་པར་རང་
གཙོ་བོ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ནས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ལས་དང་བོ་བ་ལ་
འཆར་བདེ་བའི་ཐབས་གནང་བ་རེད། ང་རྒྱལ་བསྟོམ་པ་གཙོ་བོ་དང་། གསལ་སྤར་
འདོན་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་གསལ་སྤར་སྒྲུབ་པའི་མཐར་མེད་མི་རུང་དུ་ང་
རྒྱལ་འཛིན། ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤར་ཡོད་མེད་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད།

དེའི་ཆེ་སེམས་གནས་དགུ། སྟོབས་དུག །ཡིད་བྱེད་བཞི་སོགས་འབྲུབ་
ལུགས་ལམ་རིམ་དང་བསམ་གཟུགས་ལྟར་ཡིན། རྟེན་བརྟེན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་བརྟེན་
ཞིང་རྣམ་པ་གསལ་བ་གཉིས་ཆོགས་ནས་གསལ་བཏབ་ངེས་གྱིས་འཆར་ཡང་ལྷུར་
དུ་མི་འཆར་བའི་ལས་དང་བོ་བ་དང་། རགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུད་ཅམ་དུ་འཆར་
ཡང་སྟེ་མཆེད་གྱི་ལྟ་སོགས་དེ་ལྟར་མི་འཆར་བ་ཡེ་ཤེས་རུང་ཐད་བབས་པ་སྟེ་
གནས་སྒྲུབས་དང་བོ་གཉིས་དང་། སྟེ་མཆེད་གྱི་ལྟ་དང་། སྒྲུབ་གྱི་དཀར་ནག་གི་ཆ་
ཚུན་ཆད་ཡུད་ཅམ་ལ་ནམ་འདོད་འཆར་བ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་གསུམ་བསྟེན་

རིམ་རགས་པའི་སྐབས་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པའི་སྐབས་རྟེན་བརྟེན་པ་
ཡུད་ཅམ་འཆར་བ་ལ་དཀའ་ལས་མེད་པས་ཚུལ་མེད་ཀྱི་ཁྱོད་བ་ཐོན་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་
གསར་དུ་ཐོབ་བར་འཛོག་གས་གསལ་ཁ་མ་མཐོང་།

གནས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་བསྐྱོམ་པ་བྱིང་ཞོད་འགོག་ཆེད་ཡིན་
པས། ཞོད་པ་འགོག་ན་འོག་དང་། བྱིང་བ་འགོག་ན་སྟེང་གི་སྣ་ཅེར་ཕྱག་མཆན་དང་
ཐེག་ལེ་སྤྱོད་པ་མེས་པ་བཟུང་སྟེ་བྱིང་ཞོད་ཀྱི་དབལ་ཆོག་པ་ན་རགས་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སྟོབ་པ་ལས་ཆིག་དེལ་བྱེད་པ་མིན། རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་
ཐེག་ལ་ཆིག་དེལ་དགོས་པས། སྟེང་གའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མེས་པ་དབའ་རྩྭ་ཡིག་ལས་
རྩོམ་སྟེན་པོ་སྤྱོད་ཏེ་ཅ་ཞལ་གྱི་སྟེང་གི་སྣ་ཅེར་ཆེ་བའདུག་སྟེ་མ་བྱེད་གཤམ་
ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྩོམ་སྟེན་པོ་ཅེ་སྟེ་པ་ཡུངས་འབྱུང་ཅམ་ལ་མེས་པ་བཟུང་། དེ་བརྟན་པ་
ན་དེ་ལས་གཅིག་ནས་གཉིས་སོགས་སྟོས་པ་དང་། མཐར་ནམ་མཁའ་ཁབ་པ་སྟོས་
ནས་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བྱིང་སྟུད། སྤྱོད་པ་བརྟན་བར་བྱི་མ་མི་སྟོ། དེ་མཐར་
བྱིན་ནས་ཕྱག་མཆན་དེ་སྟེ་སྟུང་བསྟུང་ལ་སྟོབ་སྟུད། འདིའི་སྟེང་གི་སྣ་ཅེ་ཡོངས་
གསལ་གྱི་སྣ་ཅེ་ལ་གསུངས་སྟུམ་འཆར་ཀྱང་། ཡིག་ཆ་འགར་མིག་གཉིས་ཀྱི་བར་
ཀྱི་སྣ་བྱག་གི་འཛོམས་དང་། ཐང་སག་པས། མིག་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཅ་དབུ་
མའི་ཡར་སྟེ་བྱེད་དུ་འགྲེང་བའི་ནང་དུ་བསྐྱོམ་གསུངས།

ཡང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཕྱགས་ཀ་ནས་བྱིང་མེས་པ་དཀར་དམར་པབ་པ་གསར་
གནས་སྤང་མཆོམས་སྟེ་ཆེ་བའདུག་ལ་བཀོད། དེ་བརྟན་པ་ན་ཐེག་ལེའི་ནང་རྟེན་བརྟེན་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོབ་སྟུད། མདོ་ཕྱགས་ལ་ཐོག་མར་འཛོག་སྟོམ་གྱིས་ཤིན་

སྤངས་དང་། དེ་རྗེས་དབྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྤངས་བྲངས་ཏེ་ཞི་ལྷག་རིམ་ཆར་
ཐོབ་པ་དེས་ཅན་ཡིན་ཁྱད་། སྐབས་འདིའི་སྟོབས་ལ་དབྱད་འཛིག་གི་སྟོམ་ཆར་ཞིང་
རྒྱུད་ལ་བས་བྱིང་ཞོད་སྤྱད་ཁྱེད་ཀྱི་ཞི་ལྷག་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པས་མདོ་དང་
མི་འབྲ་བའི་ཟབ་བྱད་ཆེ།

དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་བསྟོམ་པས་སྟོབ་སྟེ་ཡིད་སྤྱོད་ན་
དག་པ་བྲན་ནས་བསྐྱམས་པ་བྱ། འདི་ལ་སྤྱད་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་ཞེས་སྟོར་བ་སྤྱ་མའིང་
རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་འབྲེན་པའི་ཆོག་གོ་རྒྱ་དང་དགོས་པ་ཆེ། དེ་ཡང་སྟོབ་ལམ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་
བསྟོམ་པས་རྒྱུད་སྤངས་ནས་སྟེའི་རྒྱལ་ཤན་གཅིག་ལའང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གནད་རྗོགས། གོ་འཕང་དེར་བསྟོད་པའི་གཞི་
ལམ་འབྲས་བྱ་ཆ་ཆར་སྟེའི་རྣམ་པས་མཆོན་ཚུལ་ཤེས་ན་སྟེ་བསྟོམ་པས་ལམ་
ཡོངས་རྗོགས་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་པ་གོ་བ་དང་། དག་ཆ་མ་འོངས་པ་ན་འདི་ལྟར་
བྱུང་བ་གོ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་གང་ལ་སྤངས་གཞིའི་གསུང་རབ། དེ་
ལ་སྤངས་པའི་དོན་རྟེན་རྒྱ་བདེན་གཉིས་སྤྱོད་མོང་བ་དང་། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་
འོད། དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ལམ་སྤྱོད་མོང་བ་བྱང་སྟོགས་དང་། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། དེའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག །འབྲས་བྱ་སྤྱོད་མོང་བ་མིག་སྤྱོད་
སོགས་དང་། དངོས་བྱུང་བརྒྱུད་དང་། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་དབང་བྱུག་བརྒྱུད། སྤྱི་བ་
གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་མི་གནས་སྤང་འདས་མའོན་དུ་བྱས་པ་
ཞལ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་སོ། །

དེ་ནས་སྒྲེང་ཐག་སྤང་བྱ་དགུ་སྒྲིལ་སོགས་སྤྲུགས་རིམ་ལྟར་བྱས་པའི་མི་བྱས་
སོགས་ཀྱི་སྒྲེང་བ་སྦྲེལ་པར་བཞག་ལ་བསངས་སྤྱངས། བད་ཉིདེ་གདན་ལ་སྒྲེང་རྟོག་
གི་གངས་ཀྱི་མེ་ལས་བརྒྱ་མེས་མཆན་པ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་
ཡབ་རྒྱུད་སྤྱབ་ཐབས་ལྟར་ཀྱི་སྤྱུག་སྤྱང་སྤྲུགས་བྱིན་གྱིས་བཟླ་བ། དབང་སྤྱད། རྒྱས་
གདབ། མཆོད་བསྟོད་བྲ། སྤྲུགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་མེ་ཡིག་གི་མཐར་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐོར་
བར་དམིགས་ནས་གསུམ་མམ་བདུན་ཅམ་བཟླ། འོད་དུ་ཁྱེན་ཁྱེན་ཁྱེན་ཁྱེན་ཁྱེན་ཁྱེན་ཁྱེན་
མཐོའི་སྒྲེང་བ་དབྱལ་བ་ཚུར་བསྟོན་པའི་སྦྲོན་མཆོམས་སུ་རྩྱ། དེའི་ཐིག་ལེ་ལ་རྟེན་
བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རམ། གཙོ་བོ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་སམ། ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་པ་བསམ། སྒྲེང་རྟོག་རེ་བགང་བ་དང་མཐེ་བོར་སྤྲུགས་ཀྱས་ལྟ་རང་འབྲེ་
སྤྱན་བངས་ནས་རང་གི་སྦྱིང་གའི་རྩྱ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ནས་འབྲེག།

སྤྱེད་མེད་རྟོ་རམས་པ་ཆོས་སྦྱང་བོས། སྒྲེང་བ་མདོ་འཛིན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རེས་
ཅན་བྱས་ནས་འབྲེན་པ་ལས་གཡས་གཡོན་རེས་མོས་ཀྱིས་འབྲེན་པ་མི་རིགས་ཅེས་
ཁྱི་རྒྱ་ནག་པས་གསུངས་ཐེར་བ་འདིའི་མི་མཐོའི་དབྱལ་བ་ཚུར་སྦྲོན་པའི་དམིགས་པ་
དང་མི་འགྲིག་དགོངས་སམ་སྦྱམ། རིགས་བྲུ་ཆང་དེ་ཁས་མི་ལེན་ཅེས་གསུངས། རབ་
གནས་མདོར་བསྐྱས་སྒྲེང་བ་བསྐྱེད་ཆོག་འདིས་རིགས་འགྲེ་སྤྱར་ཆོག།

དེ་ནས་བཟླས་པ་ལ། ཞེ་ཁོ་སྤྲུགས་སྤྱབ་བྱེད་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
སྤྲུགས་ཀའི་ཉི་གདན་རྒྱ་གདན་དང་། རྩྱ་ཡིག་རྩྱེ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཐར་མི་ཨ་ར་
པ་ཅ་ནའི་ཡི་གེ་དུག་བཀོད་ནས་བཟླ་བ་ལ་ཉི་གདན་རྒྱ་གདན་ཏུ་བསྐྱར་པའི་སྤྲུགས་
སྤྱབ་ཐེར། ཡང་ཉི་གདན་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་དུག་པར་གྱུར་པའི་ཅིབས་ལ་

ཨོ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་དུག །ཉེ་བར་རལ་གྱི་གྲོན་འབྲེང་གི་ལྷགས་མཆམས་ཀྱི་གཞུང་
ཐུར་རམ། དུ་བའི་རྫོང་འཛིགས་ཀྱི་བའི་ནང་དུ་རྫིེ་གསལ་བཏབ་ཉེ་བཟླ་བ་ལ་ཉི་གདན་
འཁོར་ལོ་ཅི་བས་དུག་བར་བསྐྱར་བའི་སྐྱགས་སྐྱབ་ཟེར་ཏེ་འཁོར་ཅི་ལྷ་བཙུན་རིན་
ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་ཆོས་སུ་ཡང་གྲགས། འདི་གཉིས་ཀ་ལ་ཆེས་གསལ་སྐྱར་
ཐབ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་སྐྱོར་བཏུན་དང་། མ་དག་པ་འཁྱུད་བ་དང་། མི་ཤེས་པ་
བསལ་བའི་དམིགས་པ་སྐྱར་ཆོག །

སྐད་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བཉི་མའི་སྟེང་དུ་རྫིེ་ལྷ་བ་ལས་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་
ས་བོན་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་སྐར་ལྟར་ལ། རལ་གྱིའི་བར་མཆམས་ལ་རྫིེ་དུག་བཀོད།
དབུས་ཀྱི་རྫིེའི་གི་གྱའི་ནང་ཟླ་གདན་ལ་རང་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་མཐར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འགོད་པ་འདི་ཞི་ཁོ་སྐྱགས་སྐྱབ་གཞན་དང་སྐྱགས་གང་ལའང་སྐྱར་
ཆོག །འཁོར་ལོ་གཡས་དང་ཡིག་འབྲུ་གཡོན་དུ་བསྐྱོར་བའམ་མ་བསྐྱོར་ཀྱང་
ཆོག །རེས་མོས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཀྱང་རུང་། འཁོར་ལོ་གྲབ་གྲབ་འཁོར་བ་མང་ན་མི་
ལེགས་པས་འཁོར་བ་མི་མངོན་པ་དགོས། རང་གཞན་གྱི་མོངས་སུན་སྐྱ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་
པ་བ་སྐྱའི་དུ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་གྱིས་བྲངས་པ་རལ་གྱིས་གཏུབས་པའི་སྤེམ་
ཉི་གདན་གྱིས་བསྐྱེག་བའམ། འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱོར་ན་འོད་ཟེར་འཐབ་པས་གཏུབ། ཉི་
གདན་གྱིས་བསྐྱེག་པའི་ཐལ་བ་འོག་སྐྱོན་ས་ཐོན་པར་བསམ། ཆེ་གསལ་སྐྱར་ཐབ་སོ་
སོ་ལ་མ་དག་པ་འཁྱུད་བ་དང་། མི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་དམིགས་པ་གཉིས་གཉིས་སྐྱར་
ནས་ཞིབ་པར་གསུངས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་གསལ།
བསྐྱེད་རིམ་འདིར་དམིགས་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་ལ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གཉིས་

ཀ་ཆང་བར་བྱས་པ་འདྲ་ཡོད་པ་ཁྱིད་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ནམ་
བཤད་དུ་མེད་ཀྱང་རྟོག་བདེ། ཐུན་མོང་བ་གཞན་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་ཉི་གདན་གྱི་
སྤྱང་དུ་འཁོར་ལོ་བཞོན་དགོས་ཚུལ་ཉམས་ལེན་གནད་གྱི་བྱིས་ལན་དུ་ཡང་གསལ།
བསྐྱུས་གཞིག་གི་དམིགས་པ་ནམ་བཤད་དུ་ཡོད།

སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ལ་ཡུམ་གྱི་སྐྱབས་སྐྱབས་ལུགས་གཅིག་ལ། རོ་ལངས་མའི་
ཐུགས་ཀར་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱད་གྱི་ཉླེ་བར་རྒྱ་བ་ལ་དབྱངས་ཅན་མའི་ཐུགས་
ཀར་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་གྱི་དབྱུས་སུ་རྒྱ་བ་ལ་བི་མི་མགོ་གཡས་བསྐྱན་ཉལ་ཐབས་སུ་
གནས་པ་གདན་གྱི་ཚུལ། དེའི་སྤྱང་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་གྱི་ཉླེ་བར་རྒྱ་གདན་ལ་རལ་གྱིའི་
འཁོར་ལོ་ཅིབས་བྱག་ལ། ཉླེ་བར་རལ་གྱི་གྱེན་འགྲེང་གི་ལུགས་མཆོམས་སམ་ཡུ་བའི་
རོ་རྩེའི་ཉླེ་བར་རྒྱེ་ཡིག་གསུམ་གྱི་ལན་གཅིག་རྒྱེ་ཡིན་ནམ་བརྟག་གསུངས། ཅིབས་
བྱག་ལ་ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན། བར་སྟོང་བྱག་ལ་སྟོེ་བྱག་བཞོན། བད་འདབ་བརྒྱད་ལ་ནང་
སྟོར་དུ་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་གཉིས་དང་། བྱི་སྟོར་ལ་གསལ་བ་“བྱེད་^{༡༩} བཞི་རེ་བཞོན་དེ་
ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་སྟོེ་འམ། ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་སྟོེ་ གང་རུང་བརྒྱ། རྒྱེ་ ཡོད་དམ་བརྟག་
གསུངས། དེའི་ཆེ་བྱག་གི་བི་མི་ལས་སྐྱབས་དེ་སྐྱོགས་བར་བསམ། བརྒྱའི་འདབ་
མར་དབྱངས་གསལ་བྱེད་བཞོན་པ་ལས་བརྒྱ་བར་མ་གསུངས། དེ་ནས་གཙོ་བོའི་
འཁོར་ལོ་འམ་རྒྱ་གདན་ཉི་གདན་དང་། རྒྱེ་ ཡིག་རྒྱུ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཐར་ནང་དུ་ཉི་
སྤྱང་ཆར་གསུམ། དེའི་བྱིར་སྤྱང་པོ་ཆར་གཉིས། མཐར་ཅ་སྐྱབས་ཆར་གཅིག་ལྟ་བུ་
བཞོན་དེ་ཅ་སྐྱབས་ཆར་གཅིག་བརྒྱས་ཀྱང་གསུམ་ཀ་བཞོན་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་
བརྒྱས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་། དེ་རྩེས་ཅ་སྐྱབས་སྤྱིང་པོ་ལ་བསྐྱེམས། དེ་བརྒྱས་པས་

སྲ་མ་ཐེམ་བ་དང་། ཉེ་སྤྱིང་བཀོད་བས་གསུམ་ཀའི་ཕན་ཡོན་འཛོམ། དེ་རྗེས་སྤྱིང་པོ་ཉེ་
སྤྱིང་ལ་བསྟེམས། དེ་བརྒྱས་བས་སྲ་མ་གཉིས་ཐེམ་བས་གསུམ་ཀ་བརྒྱས་པའི་ཕན་
ཡོན་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་བཤད་ལས་འབྱུང་གསུངས།

སྤྱིང་པོའི་ཨོ་བཟླ་བ་དང་ཅ་སྤྱགས་དེ་ལ་བསྟེམས། ཉེ་སྤྱིང་ལ་རིགས་འདྲ།
སྤྱགས་བྱེད་རྫོང་འཛིགས་མཐར་འཁོད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད། གཏོར་ཆེན་གྱི་འཛིགས་
བྱེད་ཅ་སྤྱགས་དང་། སྤྱད་རྒྱུད་བས་གསང་འཛིགས་གྱི་སྤྱགས་ལྷ་མས་དབྱ་བསྐྱལ་
བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བརྒྱས་པ་ཐོག་མར་ཅ་ཞལ་ནས་འདོན་བཤོ་ཆེད་
ཡིན། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་བརྒྱས་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་མིན་
ཞལ་ནས་དབྱ་བསྐྱལ་བ་དང་འདི་གཉིས། རྟོག་གསུམ་གྱི་སྟོ་གཅིག་བཞི་དབྱེ་བར་
བྱ། །ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་བརྒྱས་པ་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་
ལུགས་ཡིན་པས། རྩ་པོ་ཉེ་གྱི་རྟོགས་བདུན་འབྲེལ་པའི་བཤད་པའང་དབྱ་བསྐྱལ་བའི་
དོན་ལས་ཞལ་གཞན་ནས་མི་འདོན་བཞིན། གཙོ་འཁོར་གྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་པ། སྟོད་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བརྒྱད་ཐམས་ཅད་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་དེ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་སྤྱགས་ལུང་ཆེམས་གྱིས་སྟོགས་པར་མོས་པ་འདི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ།
བརྒྱས་པའི་སྐབས་དམིགས་པ་ལ་འབྱམས་ན་དོན་མེད་པས་དབྱགས་འགྲོ་འོང་
གཅིག་ལ་སྟོ་བསྐྱ་རེ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་མི་རུས་ན་འགྲོ་འོང་གཉིས་གསུམ་རེའི་ཡུན་
ལ་སྟོ་བསྐྱ་རེ་བྱེད་པ་གང་བདེ་བྱ།

རྩ་པོ་ཉེ་དུ་འཁོར་ལོ་དང་བརྒྱལ་ཅ་སྤྱགས་བཞི་ཆོམ་དུ་འཁོད་པ་སོགས་རྗེ་
ཡབ་སྲས་གྱིས་དགག་བཞག་མ་མཛད་པར་བཀོད། ཉ་ཅང་ཐབ་པའི་བསྤྱགས་

བརྗོད་མ་མཛད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱུ་ཆོག་། ཅུ་སྒྲགས་ཀྱི་ཨོྲ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་པའ་པའ་སྤྱི་
མ་བཅུས་པའི་མོ་མོ་ཀ་བཞིའི་རྒྱང་བ་རེའི་མགོ་མཐུག་ཏུ་ཡ་རེ་ཡོད་པས་ཁང་
ལུགས་ཡ་བརྒྱད་ཟེར།

དེ་བཞིན་ཏུ་གཏི་ལུག་གཤིན་ཟེ་གཤེད་གཙོ་ཐོར་བྱས་ན། ཁྲེ་མ་རྩ་རྩ་ས་དོ་
མེ་ཁྲེ་སོགས་ཁྲེ་བརྒྱད་དང་། མེར་སྤྱ་གཤིན་ཟེ་གཤེད་ལ། མ་མ་རྩ་རྩ་ས་དོ་མེ་མ་
སོགས་མ་བརྒྱད། འདོད་ཆགས་གཤིན་ཟེ་གཤེད་ལ། མེ་མ་རྩ་རྩ་ས་དོ་མེ་མེ་
སོགས་མེ་བརྒྱད་ཅན་བསྐྱུ་བར་དཔལ་པོ་ཏེ་ལས་འབྱུང་། དེ་ལྟར་བསྐྱུ་ཆོག་པར་
ཀུན་མཁུན་སྐྱ་མས་གསུངས། འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རང་
རང་གི་ས་ཐོན་གྱི་མཐར་སྤྱགས་སྟེང་བཀོད། དེའང་རྩི་ན་རྩི་ཀ་བསྐྱུ་བའི་ཆེ་ཅ་ཅི་
ཀའི་ཡབ་དང་། མོ་ཏ་ར་ཏི་བསྐྱུ་ཆེ་གཏི་ལུག་གཤིན་ཟེ་གཤེད་དང་། ཐོ་བ་གཤིན་ཟེ་
གཤེད་ཀྱི་ལུ་མ་གྱི་ལུགས་ཀར་སྤྱགས་སྟེང་བཀོད་ནས་བསྐྱུ་བ་དེས་ལྷག་མ་གཞན་
ལ་རིགས་འགྲོ། ལྷ་རང་རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་ཐོར་འཕོས་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་
སྤྱོ་བསྐྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཛད་པའི་སྐལ་བས་ལྟར་བྱ།

བསྐྱུས་པའི་སྤྱོན་བརྒྱད་ནི། བསྐྱུས་བརྗོད་བྱེད་ཆེ་མི་སྤྱར་མི་དལ་ཞིང་།
ཞེས་སོགས་ལྟར་ཨོྲ་ཡི་གེ་གསུམ་འདུས་པས་མིག་འཛུམ་གསུམ་གྱི་ལུན་ལ་སྤྱོག་
བ་ལྟ་བུ་རིང་སྤང་མཐོ་དཔལ། གི་གུ་ན་རོ་ཞབས་ཀྱ་”འགྲེང་”^{༡༩} བུ་རིང་ཆ་ཆད་བ་
སོགས་མི་རླང་བས་སྤྱགས་ཀྱི་བསྐྱུག་ཐབས་སྤྱངས་ནས་སྤྱགས་དག་པར་སྤྱོག་བ་
གལ་ཆེ། མཐར་ལྷ་རང་རང་གི་སྤྱི་ཐོའི་རིགས་བདག་གི་ལུགས་ཀར་ཡིག་བརྒྱའི་
སྤྱགས་སྟེང་བཀོད་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་སྤྱོན་

ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ། ཟམ་ཏོག་ལྟར་བྱས་ན་མཆོད་བསྟོད་མདོར་བསྡུས་བྲ།
ལྟན་ཐབས་དང་སྦྱབ་མཆོད་ལྟར་ན་དེ་འབྲལ་མཆོད་གཏོར་ལྟ་རང་ཉིད་ལ་འབྲལ་
བས་མཆོད་བསྟོད་མི་དགོས། སྐབས་འདིར་ཉིད་བསྡུ་བྱས་ལ་ལྟ་ཞལ་གཅིག་བྲག་
གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་ནས་གཏོར་མ་ཐུན་མཆོམས་སུ་ཕྱལ་ཡང་ཆོག །

དེ་ན་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། གཏོར་འབྲལ་དང་། ཁ་ཟས། ཉལ་བ་
དང་། ལྡང་བ། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལས། གཏོར་རྩས་ཤིང་བདུད་ཅི་ལྟ་
དངོས་སམ། ཟན་ལ་སྤང་བོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བཅོས་པ་རང་དགར་ཤི་བར་མོས་
ནས་ཟན་དང་བསྐྱེད་ཏེ་གཏོར་མ་བཅོ་བ་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྫོང་ལྟ་བུ་
བཞེས་ཡིན་གསུངས། ཤི་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། ཤི་ཐམས་ཅད་བསམ་པས་
རྣམ་པར་བརྟག། ཅེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡིན། ཀུན་སྤང་གི་རྣལ་
འབྱོར་པས་གཏོར་མ་མ་འཛོམས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་རིམ་སོགས་ཟས་སྒྲུབ། རྩེ་ནང་
ཟན་བརྩིས་པའི་རྫོག་པོའམ། རྩེ་ནང་དུ་བྱེ་བཏབ་ཡང་ཆོག ཤི་དང་ཆང་གཏོར་རྩས་
ལ་གཤམ་ཆེ་ཡང་གྲུ་ས་དང་རི་ཁྲིད་དུ་དཀའ་བས། རྣམ་བཅོས་པ་ལ་པབ་བཏབ་ནས་
མནན། ཆང་བྱི་ལྡང་ཞིང་བཅག་རན་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་མ་ཉི་མར་བསྐྱམས་སྟེ་རྩེ་ན་
བཏགས་བྲས་པའི་བྱེ་རྩེ་བཤེད་པའི་ཆོག་བྲས། རྣམ་དགོས་དུས་རྩེ་རྩོན་པོའི་ནང་
བཏབ་ནས་ཆང་བྱི་ཐོན་པ་གཏོར་མ་ལ་བསྐྱེད་བ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་
དང་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྫོང་ལྟ་བུ་བཞེས་ཡིན་པར་ཁྲི་ནམ་མཁའ་བཟང་
ལས་དགེ་འཕེལ་དཀའ་བརྒྱ་དངོས་བྱུང་གིས་གསན་པར་འཇམ་དབྱངས་སྤྲོ་མ་
བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་དང་། ཁྲི་བསོད་ནམས་བྲགས་པ་རྣམ་གཉིས་ལས་ཐོས་

གསུངས། བདག་མདུན་འདུག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་ན་རང་གཙོ་བོ་ལས་སྤྲེལ་ནས་
བསྐྱོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་གཏོར་འབྱུལ་བྱེད་དགོས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཞེས་སྒྲ་མས་དབུ་བསྐྱུལ་བ་རང་འབྲུག་གིས་བསྤྲེལ་བ་གོ་ཆེད་ཡིན། གཞན་
དུ་ཤར་གྱི་དུར་ཁོང་གི་ནམ་མཁར་གཏོར་མགོན་བསྐྱེད་ཆོག་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་
གང་མོས་ཆོག་ལྟར་བྱས། ཐོགས་སྐྱོང་འོད་གསལ་དུ་བཅུག །ལྷགས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ལ་གཏོར་མ་ཕྱུལ་ཏེ་སྐུ་བས་སུ་བབས་པའི་ཞི་རྒྱས་དབང་དག་གི་འཕྲིན་
ལས་བཅོམ་པེ། བསྐྱེད་ན་སྤྱི་ཞེས་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་གཏོར་མགོན་སྐྱོང་ཅིག་གིས་
གསལ་བཅུ་བ་ནས་འབྱུལ་བ་སྒྲ་མའི་མན་དག་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་
ཤེས་གསུངས།

བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འབྱུལ་བའི་ཁྲངས་མ་མཐོང་བས་རྒྱུན་གྱི་
འཛིགས་བྱེད་གཏོར་འབྱུལ་ལ་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མར་ཞུས་པས།
སྤྱིར་བཏང་རྒྱུད་ལྷན་ནས་བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འབྱུལ་བ་མ་གསུངས། དམིགས་
གསལ་ཕྱུལ་ཆོག་པའི་སྐུ་བས་ཡོད་ཅེས་རྒྱུད་ཆོག་གཉིས་དངས་པ་བཞེད་ཅེས་ཁྱི་
དག་དབང་བཟ་གིས་གསུངས་པས་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པའི་མཐར་ཐོགས་སྐྱོང་
བཀུགས་ནས་གཏོར་མ་ཕྱུལ་ཆོག་པ་མན་དག་ཡིན་པ་རེད། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་
སྤྱོས་པའི་ལྷ་མོ་ནམས་གྱིས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་གཏོར་མ་ཕྱུལ་ན་ངས་པར་རུང་
ཞེས་པའི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་གསུངས། ཐོགས་སྐྱོང་གཏོར་མ་དང་།
བཀའ་སྤྲོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱིར་དུ་ཁོང་དུ་སྤྱན་དངས་ནས་གཏོར་འབྱུལ་ངས་
པར་དགོས། ཆོས་སྐྱོང་གཞན་ཡོད་ནའང་ཕྱུལ། ཡིག་བརྒྱ་དང་བཞེད་གསོལ།

གཏོར་མཐོན་གཤེགས་པའམ་གྱིས་སྐྱོད་རང་ལ་བསྐྱེམས་ཀྱང་རུང་། གཏོར་མཐོན་གཤེགས་རྗེས་གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད་ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་སྤྱི་མཉམས་པའི་དགོས།

གཤེད་གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད་བྱེད་ན་ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་འབྲུལ་རྗེས་སྤྱི་གཏོར་མཐོན་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་བསྟོད་དང་། སྒོན་ལམ་བཏོན། ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱུ་ལ་བཟོད་གསོལ་བྱས། ཚི་ལྷུང་བརྒྱ་ལྷུང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། དམ་ཆིག་པ་རང་ཉིད་ལ་ཐེག་མཐོན་གཞན་རྣམས་རང་གནས་སྤྱི་གཤེགས་པར་བྱུང། དུར་ཁྱོད་བསྐྱེད་འཁོར་དང་བཅས་པ། ཞེས་སོགས་བདག་བསྐྱེད་ཉིད་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལྷ་ཞལ་བྱུག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་ཀྱང་ཆོག །བདག་མཐོན་ཐ་མི་དད་དང་། བསྐྱེད་གསོལ། གཏོར་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཏོར་མཐོན་གཤེགས་ཐེག་ཀྱང་གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད་དགོས། དགོན་པ་འདི་གསར་ཚུགས་དུས་ཆོས་ཐོག་གི་ཞོག་ཀ་འཛིགས་བྱེད་ཆོག་ཆར་གཅིག །གྲུང་ཆོག་ཆོགས་ལ་ཆར་གཉིས། དགྲུང་ཇ་ལ་ཆར་གཅིག །སེང་གའོང་མའི་དགྲུ་བརྒྱེད། ཆོས་ཐུན་གསུམ་ཀར་དུག་ཅུ་པ་རེ་སྟེ་ཐུན་བཞིའི་ལུགས་སྤྱི་བྱས། ཆོས་མཆོམས་ཀྱི་གྲུང་ཞོག་གཉིས་ལ་འཛིགས་བྱེད་དང་དུག་ཅུ་པ་ཆར་རེ་གསུངས། "ཉིར" ⁹⁴ བསྐྱེད་བྱེད་པར་དེའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །

རྣམ་དག་བསམ་པས། ཞེས་སོགས་སྒོན་ལམ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས་ནས་འཛོག་པ་དེད་ཆོས་ཀྱང་ཤེས། བསྐྱེད་གསོལ་དང་གཞན་གྱི་རིམ་གྱོ་ལའང་། དུར་ཁྱོད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེག་ ཞེས་པའམ། འགའ་ཞིག་གིས། དུར་ཁྱོད་ཆོས་

འབྱུང་དང་བཅས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ། ཞེས་བསྐྱུང་འཁོར་མི་བསྐྱུ་བ་འདི་
ནམས་ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མའི་གསུང་བཀོད་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཆེ།
ཕྱིས་སུ་སྐྱབས་མགོན་བཀའ་ཤིན་ཅན་དེ་ཉིད་ནས་ཆོག་གས་དང་འདོན་པ་མང་ན་
འདིན་སྐྱོར་སྐྱུངས་དང་ཆོས་གྲུ་ལ་གཞོད་ཅེས་དགྲུང་ཇ་དང་། ཆོས་མཚམས་ཀྱི་
གྲུང་ཆོག་ཆོག་གས་བཞག །མེད་གདོང་ཞོག་ཀ་དང་། དགྲུང་ཇ་དང་ཆོས་མཚམས་ཀྱི་
དུག་ཅུ་པ་མགོན་ཁང་ནས་འདོན་རྒྱ་བྱས། ཆོས་ཐོག་གི་ཡར་འོའི་གྲུང་ཆོག་ལ་
གནས་བཅུ་ཉུ་མ་བྱས་ཆེ་འདིགས་བྱེད་ཆར་རེ་འདོན་པར་ཐག་བཅད། དུས་ཆོད་ལ་
བབས་པས་འདིགས་བྱེད་ཉེར་བསྐྱུ་གྱིས་ཞེས་ཆོག་གས་ཆེན་དགེ་བསྐྱོས་བྱུང་ཡིག་
ཆོས་འདིན་དར་རྒྱས་དང་། དབྱ་མཇེད་ལྷ་ཅུ་སྐྱེ་ཆེན་སྐོ་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཆོས་གྲུ་
ནས་ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་འབྱུལ། གཏང་རག །ཉེར་བསྐྱུ་བཅས་ཚུགས་ཀྱང་བསྐྱུང་
གསེའི་ཤན་གྱིས་མ་དག་པ་ཅུང་ཟད་ཤོར་རམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེས། འདིགས་
བྱེད་ཉེར་བསྐྱུ་མ་བྱས་པར་མེད་གདོང་འདོན་པ་ལའང་དོགས་གཅོད་དགོས་ཀྱང་མ་
ཁུས་འདུག །སྔོན་ལས་རུང་གི་བསྐྱེན་པ་ལའང་གོལ་ཁའི་བར་ཉེར་བསྐྱུ་མི་བྱེད། ཁ་
ཤས་ཀྱིས་སྐྱིན་སྐྱེག་མཉམ་དུ་བྱེད་ན་རང་རང་གིས་ཉེར་བསྐྱུ་བྱས་ན་སྐྱིན་སྐྱེག་གི་
ཆེད་དུ་ཆོ་ག་མཉམ་དུ་འདོན་ནམ་གོས་བྱེད། སྐྱིར་ལས་རུང་གི་བསྐྱེན་པར་སྐྱན་རེ་
བཞེན་ཉེར་བསྐྱུ་བྱེད་པ་དང་གོལ་ཁའི་བར་ཉེར་བསྐྱུ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱན་དང་ཕོ་
གསུམ་ལ་ཉེར་བསྐྱུ་མ་བྱས་པར་ཐ་མ་ལ་ཉེར་བསྐྱུ་བྱེད་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་
པས་རང་གི་སྒོ་དང་བསྐྱེན། སྐྱན་མཚམས་སུ་འང་སྒྲའི་ར་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བས་འགོ་
འདུག་སྐྱ་བཞིན་བྲག་རྒྱ་དང་སྐྱ་གར། བཟའ་བཏུང་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་སྒྲའི་རོ་བོར་བྱིན་

བཞེངས། །ཞེས་སོགས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐྱལ་བའི་སྤྱད་བྱངས་
ཀྱིས་སང་པར་མོས་ལ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་དོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ཅེས་དཀྱིང་བསྐྱེད་བྱ་བ་འདི་སྟོན་གྱི་གསུང་རྒྱན་ཡིན།

ཐོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཙ་ཙི་ཀ་སོགས་སྟོ་བའམ།
ཐོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་པའི་སྤྱགས་ཀ་ནས་སྟོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་
ཀྱིས་བཀ་ཤིས་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་དང་། རི་ལྷར་བལྟམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་སྤྱགས་དང་བཅས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་བཞིན་
གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་ཚུད་བང་གི་སྐབས་ལྷར་ཁྲུས་བྱས་པས་སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱི་མ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག །ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་མོས། ཉིན་གྲུང་དང་མཆན་
བྱེད་སྤྱན་གྱི་དུས་མིན་པས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་སྤྱོད་སྟོན་ཐོ་རངས་
དང་། ཉིན་གྲུང་བྱི་བྱོ་མཆན་མོ་སྟེ་སྤྱན་བཞེའམ་གསུམ་གསུངས་པ་འདི་མ་གོ། །སྤྱན་
གཙོད་ཚུལ་ཁྲུངས་དང་བཅས་མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་དུ་ཡོད། ཆོ་གའི་
རྒྱས་བསྐྱུས་བྱུང་ཆེན་གྱི་གསུང་ལྷར་ལ་ཆོགས་ཞིང་མ་ལུས་པ་གལ་ཆེ། ཀུན་
མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་སྤྱན་མོང་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་སྤྱང་བ་རྒྱས། །ཞེས་
སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྤྱད་རྒྱུད་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་བའི་རྣམ་ཐར་དན་པའི་
བསྐྱགས་བརྗོད་དང་། ལྷ་དང་སྒྲ་མའི་བཀའ་བྱིན་སྟོང་ལ་རབ་རྒྱས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་རྩེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་མ་སྤྱན་རྒྱུན་ཆང་ཚུལ་ལ་སྤྱགས་སྟོ་བའི་གསུང་འདིས་
དལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ལ་མཇལ་བ་རང་རེ་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། མྱིད་
འབྱོར་སྟོང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པ་ལྷུང་ལེན་མེད་པས་གང་

རྒྱུ་ཆོས་སྤྱོད་པ་སོང་བའི་ཤེས་ནས་འདི་ལ་འབད་དགོས། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུ་སྐུ་
བཞི་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོའི་མཛུགས་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱི་རྒྱ་ནག་པ་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་
མཆོ། དེའི་སྒྲོབ་མ་དོན་ཤེས་གཉིས། ལྷུང་སྒྲུང་ག་དབང་ཆོས་ལྡན་རྣམས་ཡིན།

དུག་ཕྱི་པ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་པ་ལྷགས་མཁར་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུག་ཕྱི་པ་
ལ་བྱེད། བཀའ་རྒྱ་བསྐྱེད་རིམ་འདིའི་མཛུགས་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་གཞན་ལ་
གསང་ནས་སྒྲིང་ནོར་དུ་འཛིན་པ་གལ་ཆེ། མཆོན་ཉིད་པ་འདི་འཕྲོས་པ་ལ་དགའ་
བས་གདམས་དག་ཁ་ཅིད་དུ་སོང་ན་མི་རུང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱང་སྒྲུ་མས་
གསང་ནས་གནང་། སྒྲོབ་མས་གསང་ནས་ཉམས་སྤྱོད་སྒྲུངས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་
བས་མན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་རྩ་ནང་ཀུན་མཁུན་གོང་མའི་དུང་དུ་ཕེབས་
པར། དས་རྒྱལ་པོ་ཆང་ལ་ཞལ་འདོན་ཅིག་ཏུ་དགོས་པས་དམ་ཉམས་བྱེད་ཆོ་མར་
སོང་ཞེས་དེར་འཁོད་རྣམས་ཕྱིར་དེད། སྒྲུ་སྒྲིང་བསྐྱེད་སྒྲུ་པོའི་སྒྲིན་ཁུང་དུ་
གསུང་དཔངས་དམའ་མོས། གཞན་ལ་གསང་ནས་མི་བཟོ་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་
གསུངས་པ་དང་། གཞན་གཏོར་འཁོར་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཞིག་ཕྱག་གིས་བྲིས་ནས་
འབྲུམ་ཐོན། ཅ་སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱང་བསྐྱེད་ཞེས་ཤོག་ཀྱི་ལ་དུ་གནང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྲག་དཀར་
དཀར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། ད་རེས་ཆོས་ཉན་མཁན་མང་སོང་ཡང་དགོན་
འདིར་ལྷགས་མཁར་གསང་ཆུགས་དུས་བསྐྱེན་སོང་དགོན་པས་དཔལ་མང་དོན་
གྲུབ་མགོ་ཁྱ་དང་། གསེར་ཁ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ལ་ཕྱག་མདུད་རེ་གནང་
ནས། ད་དང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ལ་འབྲེལ་མེད་པ་ཞིག་དགོན་འདིར་སྒྲུ་མི་ཐུབ། ད་
རེས་སོང་། ཕྱིས་བསྐྱེན་སོང་མ་གཏོགས་མི་ཆོག་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་སོགས་ལ་

བསམ་ནས་མ་བཀག་པ་ཡིན། འདི་ལ་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་གྱེད་ན་རས་
བྲིས་དང་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དངོས་སམ། དེ་ལྟ་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་གྲུབ་པར་
མོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུབ་གཞི་རིས་ཅན་དུ་དགོས་ལ་ཆོ་གའི་ཆིག་རིས་ཅུང་
ཟད་རེ་ཁ་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་ཞིབ་ཆ་དགོས།

རྒྱུད་སྤང་པའི་རྒྱུན་འདོན་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བདག་མདུན་སྒྲུབ་པ་
པལ་ཆེར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ལ་
དགྲིལ་འཁོར་དངོས་སུ་བགྲམས་པ་འབྲེལ་ཆེར་མི་ཆགས། སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་གསལ་བཏབ་
ནས་ཡིད་ལ་ཤར་བ་མ་ཐོར་བའི་སྤྲེང་དུ་བྱི་མ་བསྐྱན་ནས་བསྒྲོམ་དགོས། མ་མཐའ་
འང་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ཆོ་གའི་ཆིག་རིས་གྱི་དོན་སྒྲོལ་ཤར་ནས་བྲན་ཅམ་བྱས་ཏེ་འདོན་
པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཡིད་གཤམ་གྱི་ཚུལ་ལས། ཤར་སྒྲོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞེས་
ཁྲི་བཀ་དབང་བསྐྱན་རྒྱུན་པ་རྒྱུད་པའི་དཔོན་སྒྲོབ་དུས་ཆོགས་གཏམ་ལ་གཅང་།

མདོར་ན་རང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཞུགས་པའི་མོས་པ་
སོགས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་གྱེད་སོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་
དམིགས་པ་གང་དང་གང་ལ་ཡང་ཆིག་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་དེ་དང་དེ་ཡིན་ཞེས་ལུ་
ཆུགས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མོས་པ་བྱུགས་བྲག་རེ་གལ་ཆེ། ལས་དང་པོ་བསམ་སྐྱན་ཆུང་
ལ་གྲངས་མང་བ་དགོས་པར་མདོ་སྤྲགས་མ་སྐྱན་པས་དམིགས་ནམ་ཅུང་ཟད་ཤར་
བའི་མཆམས་ནས་དེ་མ་སྟོད་པར་ངལ་བསོ། སྤྱང་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ན་ལེགས་
ཞེས་བྲམ་མ་ནམས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འབད་བས་སྐྱེ་གི་བར་དོ་སྤྱོད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་

སློན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷན་རྒྱས་སུ་འཛིན།
གནས་སྐབས་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བར་ཆད་མི་འབྱུང་། ཆོགས་གཉིས་སྒྱུར་དུ་རྫོགས།
སྒྲིབ་གཉིས་འདག་སྒྲོབས་ཆེ་ཞིང་། ལམ་འདིའི་རྣམ་འབྱོར་པ་འཆི་ཆེ་གནས་གསུམ་
ཀྱི་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོས་ཀྱི་ནང་གི་མཁའ་སྒྲོད་དུ་འཁྲིད་ཚུལ་རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་ཟང་
རྒྱ་མཆོ་སྒྲུ་འདའ་བའི་སྤྲོ་ལོ་ལྷ་སར་མཁའ་འགྲོ་མ་བྱུང་ཚུལ་ཙ་འུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་
དང་བཅས་ཁྱི་བསོད་གྲགས་པའི་གསུང་རྒྱན་རྒྱུན་ཐོན་པར་གསུངས་ནས་དེ་དག་
བསྐྱེད་རིམ་སྤྱིའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཁྱད་པར་ལྷ་འདི་བསྐྱུབ་པ་ལ་རེད་མདའ་བའི་བྲིས་
ལན། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་འཛིགས་བྱེད་བསྟེན་ཡིག་དང་། ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་རྣམ་
བཞུགས་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་ལྷ་དང་། ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བར་ཆད་བསྐྱོག་པ་
ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། བསྟེན་སྒྲུབ་ཅུང་ཟད་རེས་ཐོས་བསམ་ཆེར་མ་བྱས་པ་
ལའང་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་
དུས་སྤང་དུས་འགྲུབ། ལྷ་ལི་ཏ་དང་རྩ་ལོ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ལས་
བརྒྱུད་པར་མ་ཟད། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་
པར་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་གདམས་དག་འབྲུལ་མེད་
དུ་ཁོད་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྒྲུབ་ཐོང་ཡབ་སྲས་རིམ་བྱོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་།
རྩེའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་ལ་གཅེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྐྱུངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་
གཙང་མ་བྱས་ན་མི་རབས་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་ཆེ་རིང་པོ་ཡོང་བར་རྩེའི་བྱུང་དུ་
དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཡོད་པས་རྩེ་བྱོན་ཆད་རྒྱལ་བ་པཎ་
ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐོང་ལ་དཔག་ནའང་མི་རབས་བཅུ་གསུམ་ད་དུང་མ་རྫོགས་པས་

དེ་ལྟར་མཛད་ན་ཆོ་རིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲུལ་མེད་ཡོད་པ་དང་། ཆོ་ག་འང་རྒྱལ་བ་
ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་ལས་རྣམས་རྒྱལ་དང་ཟ་མ་ཉོག་གཉིས་
གསུངས་པ་མཆོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཀྱང་གོ་རྒྱུ་ཆེ། འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོའི་གསུང་དངོས་
ལྟར་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཀ་ཆེ། རྒྱུད་ཀྱི་རྩོམ་ཆེན་པ་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ལྟན་ལྟར་
བསྒྲིགས་པའི་འབྲུལ་བྲལ་གསེར་རྒྱུངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་
རྒྱུའི་སྒྲུལ་བ་བཟང་པོ་སྟེས་དབང་ཅམ་དུ་ལན་གཅིག་རྟེན་པ་མི་ལམ་མིན་ན་རུང་
སྟམ་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཀུན་སྟོང་རྣམས་པར་
དག་པས་ཆོ་ག་སྐྱེད་པར་བསྐྱབ་ནས་དོན་བྲན་ཅམ་རེ་བྱས་ནས་ལམ་ཡོངས་
རྫོགས་ཉམས་སུ་སྐྱངས་པའི་ཐ་སྙད་བཞག་ནའང་། རྩེའི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་
འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ནས། རྒྱགས་ནས་ཡོངས་རྫོགས་མན་ངག་བསྟེན་པ་
དེས། །དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྟན་པར་བྱས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་
ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུངས་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མན་ངག་བསྟེན་པ་རང་གི་སྟོས་མ་ལྟོག་པ་ལས་
གདམས་ངག་འདི་ཆོ་ལས་མ་འདས་པས་རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཐུགས་བརྩུད་འདི་ལྟ་
བུ་ལ་ལོང་བའི་སྒྲུང་ཐའི་དཔེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ཅི་ལོན་དང་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱས་
ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོས་རྩེས་སུ་བཟུང་སྟེ་འབྲུལ་མེད་
ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་དང་མཇལ་བའི་ཐབས་ལ་ཉིན་མཆོད་ཀུན་དུ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་
ནི་དལ་བའི་རྟེན་པ་སྟོང་པོ་སྐྱངས་པའི་ཐབས་ཆོད་ལ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྒྲས་པ། མཆོད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྟིད་པའི་འཛིགས་འཕྲོག་པའི། །རྒྱ་

འབྲས་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་རྫོགས་པར། གཅིག་ཏུ་དེའི་ནས་བཅེ་བས་འདོམས་
མཛད་པ། བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་སྒྲ་མ་དེར་ཕྱག་འཆོལ། དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་རྫོང་
འཛིགས་མཛད་ལྟའི། རིམ་བུ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྱིད་ཉི་མའི་འོད། ལྷིང་དབུས་བསྐྱེད་
ཟེའུ་འབྱར་ཞུགས་པ་ལས། ཁྲོ་གྲོས་འདབ་བརྒྱའི་འཇུམ་དཀར་སྟོ་བ་པོ། ཁྲབ་
བདག་རྫོང་སེམས་དཔའ་དུས་གྱི་མཐར། དུར་སྤྲིག་གར་མཛད་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་
མ་ཡི། ཞབས་པད་རིང་དུ་བསྟེན་པའི་སྟོམས་ལས་པ། །ཤུག་ལེ་རྩེས་འཇུག་པ་སྒྲ་སྒྲ་
རའོ། དགོ་དེས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲ་མ་དང་། དབྱེར་མེད་འཇམ་དཔལ་ཞི་བོས་
རྩེས་བཟུང་སྟེ། ཁོང་ལ་མ་ཞོར་མདོ་སྤྲུགས་ལམ་བཟང་ལ། བརྟེན་ནས་སྤྲུག་སྤྲུམ་
གོ་འཕང་ལྷུང་འབྲུབ་ཤོག། ཚུལ་དེ་སྤྲུབ་ལ་ཐོགས་མེད་མཐུ་ལྷན་པའི། གནས་
གསུམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྲུང་དང་། ཁྱད་པར་བཀའ་སྟོད་དམ་ཅན་རྣམ་
གསུམ་གྱིས། བཅེ་བས་གཟིགས་པ་ནམ་ཡང་གཡེལ་མེད་མཛོད། །

ཅེས་འཇམ་དཔལ་དུས་དབྱའི་དབང་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་བཙུག་སྤྲུམ་སྟེའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་བུ་དང་པོའི་
ཟབ་ཁྱིད་ཟེན་སྤྲུམ་འཛིགས་མཛད་རྫོང་ལེའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱན་འདུས་གྱི་རོ་ལོ་ཀྱན་
མཁེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོང་ལྟེ་ལྟེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཐུབ་བསྟེན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཆོ་ཡབ་སྤྲུམ་གྱི་ཞབས་
པད་གཙུག་གིས་མཆོད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ལམ་འདིའི་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་། གྲོལ་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད། རྒྱབ་
བརྟེན་གྱི་ལུང་། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་ལས་ཆོགས་དང་བཅས་མན་ངག་གི་བདུད་རྩི་ཆོས་པར་སྤྲུང་བ་དགོ་སྟོང་ཤེས་རབ་
རྒྱ་མཆོས་རང་གི་བཞེད་བྱང་དང་། རོན་དུ་གཉེར་བ་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་རྩོར་གྱིས་བ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་བཀའ་སྟོད་
སྤྲུང་མའི་ཆོགས་གྱིས་བཞོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ། ||

བར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དབར་དུ་བསྐྱལ་བའི་ནམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ལྷ་ཀྱེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་
ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉང་བསྐྱེད་བྱུང་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་
རབ་དག་དབར་དུ་བསྐྱལ་དང་བསྐྱལ་འཁྱུར་གང་ལ་འང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བ་ཐུའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ལྷ་ཀྱེའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་
སྤྱོད་བཤག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་འདིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ།

༄༅། རམས་ སམ་རྒྱལ་དབྱེད་ཀྱི། ཨ་ཅི་ན་རྒྱུད་བྱུང་ཐུ་ཕྱི་ཀྱི། ཨོ་རྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱི།

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྒྱུག་པ་འདི་དགེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོ་མ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་
ཅེ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།